

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН
за горите

Глава първа
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани с опазването, възпроизводството и ползването на горските територии в Република България, с цел гарантиране на многофункционално и устойчиво управление на горските екосистеми.

(2) Целите на закона са:

1. опазване и увеличаване площта на горите;
2. поддържане и подобряване състоянието на горите;
3. гарантиране и поддържане на екосистемните, социалните и икономическите функции на горските територии;
4. гарантиране и увеличаване производството на дървесина и други природни ресурси чрез природосъобразно стопанисване на горските територии;
5. поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие и подобряване състоянието на популациите на видовете от дивата флора, фауна и микота;
6. осигуряване на възможности за отдих на населението и подобряване на условията за рекреация;
7. постигане на баланс между интересите на обществото и собствениците на горски територии;
8. подпомагане и насърчаване на собствениците на поземлени имоти в горски територии;
9. изпълнение на международни и европейски ангажменти за съхранение на горските местообитания.

Чл. 2. (1) Гора по смисъла на този закон са:

1. земи, заети от горскодървесна растителност с площ, не по-малка от един декар, височина на дървостоя в зряла възраст не по-малко от 5 метра, широчина на насаждението, измерена между стъблата на крайните дървета, не по-малко от 10 метра, и проекция на короните, не по-малка от 10 на сто от площта на насаждението;
2. площите, които са в процес на възобновяване и все още не са достигнали, но се очаква да достигнат минимална проекция на короните 10 на сто и височина на дърветата 5 м;

3. площите, които в резултат на антропогенна дейност или естествени причини са временно обезлесени, но подлежат на възобновяване;

4. защитните горски пояси, както и ивици от дървета с площ, по-голяма от един декар, и широчина над 10 м;

5. насажденията в системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите;

6. клековите формации;

7. съобщества от дървесни или храстови видове, разположени край водни обекти.

(2) Горска територия по смисъла на този закон са:

1. горите по ал. 1;

2. голини, недървопроизводителни земи и други територии, предназначени за горскостопанска дейност;

3. карстови образувания, разположени в земите по т. 1 и 2;

4. защитни горски пояси с размери, по-малки от определените в ал. 1, т. 4.

(3) Разпоредбите на този закон не се прилагат за:

1. паркове и градини в урбанизирани територии;

2. горите и земите в националните паркове и в резерватите;

3. дървета от горскодървесни видове в земеделски територии, когато не притежават характеристиките на гора по ал. 1;

4. площите, заети с горскодървесна растителност в обхвата на републиканските, местните и железните пътища.

Чл. 3. (1) Не се допуска намаляване на съществуващата лесистост:

1. на територията на Република България;

2. на територията на общини, в които лесистостта е под 10 на сто.

(2) Дейностите в горските територии се извършват по начин, който не води до увреждане на растителни и животински видове и на техните местообитания, на почвите, водните обекти и елементите на техническата инфраструктура.

Глава втора

УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Раздел I

Функции и категоризация на горските територии

Чл. 4. Горските територии изпълняват следните основни функции:

1. защита на почвите, водните ресурси и чистотата на въздуха;
2. поддържане на биологичното разнообразие на горските екосистеми;
3. осигуряване на социални, образователни, научни, ландшафтни и рекреационни ползи за обществото;
4. защита на природното и културното наследство;
5. производство на дървесни и недървесни горски продукти;
6. регулиране на климата и усвояване на въглерода.

Чл. 5. (1) Горските територии в съответствие с преобладаващите им функции се делят на три категории:

1. защитни;
2. специални;
3. стопански.

(2) Защитни са горските територии за защита на почвите, водите, урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура; горната граница на гората; защитните пояси, както и горите, създадени по технически проекти за борба с ерозията.

(3) Специални са горските територии:

1. върху които по реда на други закони са определени и въведени особени статuti и режими;
2. за семепроизводствени насаждения и градини; горски разсадници; опитни и географски култури от горски дървесни и храстови видове; дендрариуми; научноизследователски и учебно-опитни гори; токовища; до 200 м около туристическите хижи и обекти с религиозно значение; бази за интензивно стопанисване на дивеча;
3. с рекреационно значение, за поддържане на ландшафта и с висока консервационна стойност.

(4) Стопански са горските територии, които не са обхванати в ал. 1-3 и чието стопанисване е насочено към устойчиво производство на дървесина и недървесни горски продукти, както и предоставяне на услуги.

Чл. 6. (1) Категоризирането на горските територии, за които по реда на други закони не са определени и въведени особени статuti и режими, се извършва с областни планове за развитие на горските територии и се конкретизира с горскостопанските планове или програми.

(2) Прекатегоризирането на горските територии се извършва чрез промяна в приетите областни планове за развитие на горските територии. Прекатегоризирането се извършва по заявление на собствениците, както и на заинтересувани министерства и ведомства, общини, физически и юридически лица.

(3) Условието и редът за категоризирането и прекатегоризирането на горските територии се определят с наредбата по чл. 18, ал. 1.

Раздел II

Инвентаризация на горските територии и планиране на дейностите в тях

Чл. 7. (1) За установяване и оценка на състоянието на ресурсите в горските територии се извършва инвентаризация на горските територии.

(2) За целите на инвентаризацията на горските територии, както и за планирането на ловностопанските дейности и на дейностите по опазване от пожари се обособяват горски териториални единици.

(3) Горските териториални единици по ал. 2 се обособяват със заповед на министъра на земеделието и храните и обхващат територията на една или повече цели общини в границите на една област.

Чл. 8. Основните принципи на горското планиране са:

1. интегрирано управление на горските територии и ползване на горски ресурси за постигане на устойчиво икономическо развитие;

2. разнообразяване на дейностите в горите за устойчиво възпроизводство на техните функции чрез разкриване на алтернативни източници на доходи и на заетост;

3. поддържане на екосистемната цялост на гората и прилагане на екологичните принципи в развитието на горското стопанство;

4. равномерност и постоянство в ползването на дървесината и недървесните горски продукти;

5. участие на обществото в процеса на планирането;

6. отчитане интересите на собствениците, без да се накърняват интересите на обществото;

7. въвеждане на система от мерки и мероприятия за опазване и защита на горските територии;

8. въвеждане на единна информационна система за горските територии и дейностите в тях.

Чл. 9. (1) Горското планиране се извършва на три нива и обхваща:

1. Национална стратегия за развитие на горския сектор и Стратегически план за развитие на горския сектор;

2. Областен план за развитие на горските територии;

3. горскостопански планове и програми.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 и 2 се оповестяват публично чрез интернет страницата на Министерството на земеделието и храните и на Изпълнителната агенция по горите.

(3) Национална стратегия за развитие на горския сектор и Стратегически план за развитие на горския сектор се приемат, съответно одобряват, след проведено обществено обсъждане. Условието и редът за провеждане на общественото обсъждане се определят с наредбата по чл. 18, ал. 1.

Чл. 10. (1) Националната стратегия за развитие на горския сектор определя целите на държавната политика за развитие на горското стопанство и съдържа:

1. анализ на състоянието на горския сектор по компоненти;

2. цели и приоритети;

3. средства за постигане на целите.

(2) Националната стратегия за развитие на горския сектор се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните.

(3) В процеса на разработване и обществено обсъждане на Националната стратегия за развитие на горския сектор участват и представители на научните среди и неправителствени екологични и браншови организации.

(4) Националната стратегия за развитие на горския сектор се актуализира:

1. при съществени промени в макроикономическите и международните условия и съответните изменения и допълнения на Националния план за развитие или на Националната стратегическа референтна рамка за страната;

2. в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на Европейския съюз (ЕС);

3. при промени на приоритетите и специфичните цели на ЕС за определен период.

(5) Актуализирането на документа по ал. 4 се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на Националната стратегия за развитие на горския сектор.

Чл. 11. (1) Стратегическият план за развитие на горския сектор определя конкретните действия за изпълнение на целите, заложи в Националната стратегия за развитие на горското стопанство за срок 10 години.

(2) Стратегическият план за развитие на горския сектор се разработва от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите и след провеждане на обществено обсъждане се одобрява от министъра на земеделието и храните.

(3) Стратегическият план за развитие на горския сектор се актуализира:

1. при актуализация на Националната стратегия за развитие на горския сектор;

2. при съществени промени в икономическите и социалните условия в горския сектор.

(4) Актуализирането на плана по ал. 3 се извършва по реда за изработване и приемане на Стратегическия план за развитие на горския сектор.

Чл. 12. (1) Областните планове за развитие на горските територии се изработват за срок 10 години в съответствие със закона, Националната стратегия за развитие на горския сектор и Стратегическия план за развитие на горския сектор и съдържат:

1. единна горскостопанска картна основа за горските територии;

2. функционално зонирание на горските територии;

3. зони за защита от урбанизация;

4. цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство.

(2) Областните планове за развитие на горските територии са специализирани устройствени схеми по смисъла на Закона за устройство на територията.

(3) Плановете по ал. 1 се изработват за всички горски територии, независимо от тяхната собственост, като се хармонизират с областните стратегии за развитие.

(4) Изработването на областните планове за развитие на горските територии се възлага от съответните регионални дирекции по горите и се финансира от държавния бюджет.

(5) Преди утвърждаване на областните планове за развитие на горските територии се провежда процедура по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона по реда на Закона за биологичното разнообразие.

(6) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите след съгласуване със съответните областни съвети за развитие предлага на министъра на земеделието и храните да издаде заповед за утвърждаване на областни планове за развитие на горските територии.

(7) Областните планове за развитие на горските територии се актуализират:

1. при актуализация на Националната стратегия за развитие на горския сектор;

2. при съществени промени в икономическите и социалните условия в съответната област;

3. в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в правото на ЕС.

(8) Актуализирането на плановете по ал. 7 се извършва при условията и по реда за изработване и утвърждаване на областните планове за развитие на горските територии.

(9) Заповедта по ал. 6 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) Зоните за защита от урбанизация се отразяват в общите и подробните устройствени планове.

(11) За горски територии, предоставени за нуждите на националната сигурност и отбраната, в областните планове за развитие не се определят цели на управлението и функционално зонирание.

Чл. 13. (1) За горските територии – държавна и общинска собственост, както и за горските територии – собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения, с обща площ на поземлените им имоти над 50 хектара, се изработват горскостопански планове с изключение на териториите, предоставени за нуждите на националната сигурност и отбраната.

(2) Горскостопанските планове за териториалните поделения на държавните предприятия се изработват съобразно границите на горските териториални единици.

(3) За горските територии – собственост на физически лица, юридически лица и техни обединения, с обща площ на поземлените им имоти до 50 хектара се изработват горскостопански програми.

(4) Горскостопанските планове и програми определят ограничителния размер на ползването на горските ресурси и насоките за постигане целите на управлението на горските територии по ал. 1 и 3 за срок 10 години.

(5) Горскостопанските планове и програми се изработват на основата на горскостопанските карти, кадастралните карти, картите на възстановената собственост и извършената инвентаризация на горските територии.

(6) Горскостопанските карти по ал. 5 са специализирани карти за горските територии по смисъла на Закона за кадастъра и имотния регистър.

(7) Изработването на горскостопанските планове и програми се финансира от техните собственици, а за горските територии – държавна собственост – от държавните предприятия.

(8) Горскостопанските планове и програми се утвърждават със заповед от:

1. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите – за горските територии – държавна собственост;

2. директора на съответната регионална дирекция по горите – за горските територии извън посочените в т. 1, които попадат в района им на дейност.

(9) Изработването на горскостопанските планове за държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, плановете за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване от пожари може да се възлага едновременно с инвентаризацията на горските територии.

(10) В случаите по ал. 9 изработването се възлага от регионалната дирекция по горите.

(11) Заповедите по ал. 8 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(12) Горскостопанските планове и програми подлежат на оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона по реда на Закона за биологичното разнообразие, когато за съответните горски територии няма утвърден областен план по чл. 12.

(13) Съдържанието на горскостопанските карти и условията и редът за създаването и поддържането им се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на земеделието и храните.

Чл. 14. (1) Областните планове за развитие на горските територии се изработват от търговци, вписани в публичния регистър по чл. 241.

(2) Горскостопанските планове и програми се изработват от лица, вписани в публичните регистри по чл. 235 или 241.

Чл. 15. (1) В общинските планове за развитие съгласно Закона за регионалното развитие се разработва раздел за развитието на горските територии, който е съобразен със съответния областен план за развитие на горските територии.

(2) Разделът за развитие на горските територии по ал. 1 се разработва въз основа на утвърдените горскостопански планове и програми и определя насоките за развитие на общината в областта на горското стопанство и свързаните с него дейности.

Чл. 16. (1) Изпълнителната агенция по горите възлага извършването на инвентаризация на горските територии, изработването на горскостопанските карти, плановете за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване от пожари при съобразяване с границите на горските териториални единици.

(2) Дейностите по ал. 1 се финансират от държавния бюджет.

Чл. 17. (1) За нуждите на националната горска политика се провежда национална инвентаризация на горските територии.

(2) Националната инвентаризация на горските територии се извършва по решение на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните.

(3) Извършването на националната инвентаризация на горските територии се възлага от Изпълнителната агенция по горите и се финансира от държавния бюджет.

Чл. 18. (1) Инвентаризацията на горските територии, областните планове за развитие на горските територии,

ловностопанските планове, както и горскостопанските планове и програми се изготвят, актуализират и приемат при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

(2) Собствениците и ползвателите на горски територии са длъжни да не възпрепятстват провеждането на необходимите действия, свързани с инвентаризацията на горските територии, и да предоставят необходимите данни за извършването ѝ.

Чл. 19. (1) Изпълнителната агенция по горите създава и поддържа информационна система за горските територии и за дейностите в тях.

(2) Съдържанието на информационната система по ал. 1, както и редът за предоставяне и ползване на информация от нея се определят с наредбата по чл. 18, ал. 1.

(3) За информационното осигуряване на управлението на горските територии Изпълнителната агенция по горите извършва обмен на данни с действащата информационна система на Агенцията по геодезия, картография и кадастър, както и на други ведомства и организации.

(4) Държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, собствениците и ползвателите на горски територии са длъжни безвъзмездно да предоставят на Изпълнителната агенция по горите и на нейните структури информацията, необходима за поддържането на системата по ал. 1.

Раздел III Горска сертификация

Чл. 20. (1) За удостоверяване, че стопанисването на горските територии се осъществява по отговорен начин, балансиращ екологичните, икономическите и социалните ползи, може да се извърши горска сертификация.

(2) Горската сертификация е доброволен инструмент, който се прилага чрез оценяване и валидиране на практики за управление на горите с помощта на набор от стандарти.

(3) Горска сертификация се извършва от независими, недържавни сертифициращи органи.

(4) За извършената сертификация на стопанисващия горската територия се издава сертификат от сертифициращия орган по определена от него процедура.

Чл. 21. Горската сертификация е непрекъснат процес и осигурява:

1. надеждна и независима проверка от трето лице на дейностите по стопанисване на горските територии и проследяване на продукцията от горите;

2. съответствие с международните норми за сертификационна акредитация и разработване на стандарти;

3. прилагане на световно утвърдените принципи за баланс между икономическите, екологичните и социалните измерения в управлението на горите;

4. равнопоставеност по значение и участие на заинтересуваните страни в създаването на стандартите;

5. постигане на баланс в интересите на заинтересуваните от стопанисването на горските територии страни;

6. избягване на ненужни пречки при търговията с продукти от гората;

7. ползването на обективни и измеримо-приложими стандарти, адаптирани към местните условия;

8. недопускане конфликт на интереси в сертификационния процес от страна на участниците;

9. прозрачност при вземане на решения и задължителни консултации със заинтересуваните страни в процеса на сертифициране;

10. осъществяване на непрекъснато подобрене в управлението на горите;

11. достъпност за всички желаещи да прилагат системата и ефективност на разходите за всички страни в процеса на сертификация.

Глава трета СОБСТВЕНОСТ

Раздел I Право на собственост

Чл. 22. Правото на собственост върху горските територии принадлежи на физически и юридически лица, на държавата и на общините.

Чл. 23. (1) Политически партии, организации, движения и коалиции с политически цели не могат да притежават право на собственост върху горски територии.

(2) Чужди държави не могат да притежават право на собственост върху горски територии.

(3) Чужденци или чуждестранни юридически лица могат да придобиват право на собственост върху горски територии при условията на международен договор, ратифициран по реда на чл. 22, ал. 2 от Конституцията на Република България, обнародван и влязъл в сила, а чужденците – и при наследяване по закон.

(4) Граждани на държавите – членки на ЕС, и на държавите – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, могат да придобиват право на собственост върху горски територии по реда на този закон след

изтичането на срока, определен в Договора за присъединяване на Република България към ЕС.

(5) Юридически лица от държавите - членки на ЕС, или от държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, могат да придобиват право на собственост върху горски територии по реда на ал. 4.

Чл. 24. (1) Чужденци, които придобиват право на собственост върху горски територии чрез наследяване по закон, но не отговарят на условията, предвидени в Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, или друго не е предвидено в международен договор, ратифициран по реда на чл. 22, ал. 2 от Конституцията на Република България, са длъжни в тригодишен срок от откриване на наследството да прехвърлят собствеността на лица, които имат право да придобиват такива имоти.

(2) За лицата по ал. 1, на които е възстановено право на собственост върху горски територии, тригодишният срок за прехвърлянето на собствеността тече от момента на възстановяването му.

(3) При неспазване на срока по ал. 1 държавата изкупува горските територии по цени, определени с наредба на Министерския съвет.

Чл. 25. Частна собственост са горските територии, правото на собственост върху които е възстановено на физически и/или юридически лица, както и тези, придобити чрез правна сделка или по други придобивни способы и не представляват държавна или общинска собственост.

Чл. 26. Не може да се придобиват по давност горски територии - държавна или общинска собственост.

Чл. 27. (1) Държавни са всички горски територии, които не принадлежат на физически и юридически лица и на общините.

(2) Горските територии са изключителна държавна собственост, когато са определени за такива с друг закон.

(3) Публична държавна собственост са:

1. горските територии - държавна собственост, предоставени за управление на ведомства за изпълнение на функциите им или във връзка с отбраната и сигурността на страната, или за извършване на здравни, образователни и хуманитарни дейности;

2. горските територии - държавна собственост, попадащи в най-вътрешния пояс на санитарно-охранителните зони на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и на водоизточниците на минерални води по Закона за водите;

3. горските територии - държавна собственост, в защитените територии по смисъла на чл. 5, т. 3, 5 и 6 от Закона за защитените територии;

4. горските територии - държавна собственост, включени в територии за културно-историческа защита по Закона за културното наследство;

5. защитните горски пояси;

6. семепроизводствените градини, клоновите колекции, географските култури и дендрариумите, както и горските разсадници с национално значение съгласно приложение № 2;

7. горските територии в 200-метровата ивица покрай границите на Република България с държави, които не са членки на ЕС, както и горските територии, включени в границите на системите и съоръженията за предпазване от вредното въздействие на водите.

(4) Горските територии - държавна собственост, извън посочените в ал. 2 и 3 са частна държавна собственост.

(5) Собствеността на държавата върху поземлени имоти в горски територии се удостоверява с един от следните документи:

1. акт за държавна собственост;

2. договор за придобиване право на собственост;

3. удостоверение, издадено от общинската служба по земеделие по местонахождение на поземления имот, с приложена към него скица на имота.

(6) По дела, които се отнасят до горски територии - държавна собственост, държавата се представлява пред съда от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него длъжностно лице.

(7) По дела срещу административни актове на директорите на областните дирекции "Земеделие" във връзка с прилагането на чл. 19, ал. 12 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи държавата се представлява пред съда от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите или от оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 28. (1) Общинска собственост са горските територии, правото на собственост върху които е възстановено на общините, както и тези, придобити от тях чрез правна сделка или по други придобивни способи и не представляват държавна или частна собственост.

(2) Публична общинска собственост са горските територии - общинска собственост:

1. предоставени за управление на ведомства за изпълнение на функциите им или във връзка с отбраната и сигурността на страната, или за извършване на здравни, образователни и хуманитарни дейности;

2. попадащи в най-вътрешния пояс на санитарно-охранителните зони на водоизточниците и съоръженията за

питейно-битово водоснабдяване и на водоизточниците на минерални води по Закона за водите;

3. попадащи в защитени територии по смисъла на чл. 5, т. 3, 5 и 6 от Закона за защитените територии;

4. включени в териториите за културно-историческа защита по Закона за културното наследство.

(3) Собствеността на общината върху поземлени имоти в горски територии се удостоверява с един от следните документи:

1. акт за общинска собственост;

2. договор за придобиване право на собственост;

3. решение, издадено от общинската служба по земеделие по местонахождение на поземления имот, с приложена към него скица на имота.

Чл. 29. Собствениците на горски територии трябва да упражняват правото си на собственост върху тях по начин, който не влошава състоянието им и не причинява вреда на други собственици или на обществото.

Раздел II

Разпореждане със собствеността

Чл. 30. Държавата може да придобива поземлени имоти в горски и земеделски територии чрез покупка, замяна, дарение, делба, завещание или чрез други начини, определени в закона.

Чл. 31. Държавата може да закупува горски и земеделски територии – собственост на физически лица, на юридически лица и на общини.

Чл. 32. (1) Закупуването от държавата на горски и земеделски територии се извършва въз основа на решение на Министерския съвет, с което се възлага на министъра на земеделието и храните да проведе процедура и да сключи договор за покупка на поземлени имоти.

(2) С предимство се купуват горски и земеделски територии, граничещи с държавните горски територии, разположени в защитни и специални горски територии.

(3) Въз основа на решението на Министерския съвет по ал. 1 министърът на земеделието и храните приема решение за откриване на процедурата, в което се посочват:

1. общините и землищата, в които държавата желае да закупи имоти;

2. методиката за оценка на предложенията, както и критериите за избор на имотите – предмет на сделката;

3. датата, мястото и часът на разглеждане на предложенията;

4. начинът на плащане и евентуални обезпечения;

5. специални изисквания към участниците;

6. други условия.

(4) Решението по ал. 3 се оповестява публично чрез средствата за масово осведомяване, на интернет страницата на Изпълнителната агенция по горите или по друг подходящ начин в срок, не по-малък от два месеца преди датата на разглеждане на предложенията.

(5) Заинтересуваните лица правят писмено предложение до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, в което съобщават предложението си. В него се посочва предлаганата от продавача цена на имота и се прилагат:

1. документ за собственост;
2. скица на имота;
3. данъчна оценка на имота;

4. извадка от горскостопанския план или програма за съответния имот.

(6) В деня, определен за разглеждане на предложенията, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите назначава комисия, която да разгледа получените предложения и да направи предложение за закупуване на имотите, съответно за отказ за закупуване. За работата на комисията се изготвя протокол.

(7) Протоколът по ал. 6 се предоставя на министъра на земеделието и храните, придружен със становище от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, проект на решение за закупуване на имотите на лицата, чиито предложения са приети, и проект на договор.

(8) Въз основа на решението по ал. 7 министърът на земеделието и храните сключва договори с лицата, определени за продавачи, за закупуване на имотите им.

(9) Договорът по ал. 8 влиза в сила от датата на вписването му в службата по вписванията по местонахождението на имота.

Чл. 33. (1) Държавата може да продава горски територии – частна държавна собственост, със заповед на министъра на земеделието и храните след провеждане на търг с явно наддаване.

(2) Продажба по ал. 1 се извършва:

1. за прекратяване на съсобственост върху горски територии между държавата и други съсобственици;
2. когато с влязъл в сила общ устройствен план е предвидена промяна на предназначението на горската територия за създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 1 продажбата се извършва без провеждане на търг, когато другите съсобственици са приели предложението за продажба по реда на Закона за собствеността.

(4) В случаите по ал. 2, т. 1, когато съсобствеността е между държавата и горско сдружение, продажбата се извършва без провеждане на търг, като съгласието за закупуване на

горските територии се дава от ръководния орган на съответното сдружение.

(5) Горски територии, предоставени за нуждите на националната сигурност и отбраната, могат да се продават по предложение или след съгласуване с ръководителя на съответното ведомство, на което са предоставени.

Чл. 34. (1) Когато държавата продава горски територии, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите прави мотивирано предложение пред министъра на земеделието и храните за обявяване на търг.

(2) Когато началната цена за провеждане на търг за продажба на горски територии е над 500 000 лв., търгът се провежда след решение на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните.

(3) Търгът се обявява публично чрез средствата за масово осведомяване, на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните, на Изпълнителната агенция по горите или по друг подходящ начин.

(4) В обявлението по ал. 3 се посочват общината, землището, номерата на имотите, площта им, координатите на граничните точки, началната цена за провеждане на търга, времето и мястото за провеждане на търга и за закупуване на тръжната документация.

(5) Когато определената по реда на наредбата по чл. 86, ал. 2 цена за продажба на горските територии – предмет на търга, е по-ниска от тяхната данъчна оценка, търгът се провежда при начална цена, равна на данъчната оценка.

(6) Приходите от продажбата на горски територии постъпват в бюджета на Изпълнителната агенция по горите и се разходват само за закупуване на горски и земеделски територии, както и за създаване на нови гори.

Чл. 35. (1) Замяна на поземлени имоти в горски територии – частна държавна собственост, с поземлени имоти в горски територии – собственост на физически, юридически лица и общини, се извършва със заповед на министъра на земеделието и храните.

(2) Замяната на поземлени имоти в горски територии – частна държавна собственост, чиято оценка, определена по реда на наредбата по чл. 86, ал. 2, е над 100 000 лв., с поземлен имот в горски територии – собственост на физически или юридически лица, се извършва с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните.

(3) Замяна по ал. 1 и 2 може да се извърши само в случай че тя е:

1. способ за прекратяване на съсобственост върху горски територии между държавата и други съсобственици;

2. начин за изпълнение на задължения на държавата, произтичащи от международен договор;

3. необходима във връзка със строителството на обекти с национално значение по смисъла на Закона за устройство на територията или на национални обекти по смисъла на Закона за държавната собственост;

4. необходима във връзка със строителството на общински обекти от първостепенно значение по смисъла на Закона за устройство на територията, които са публична общинска собственост;

5. способ за промяна на собствеността върху съществуващи горски автомобилни пътища или части от тях между държавата, общини и горски сдружения.

(4) В случаите по ал. 3, т. 1 придобиваните от държавата поземлени имоти вследствие на замяната трябва да граничат с горски територии – държавна собственост.

(5) Не се допуска замяна, когато:

1. върху имотите – собственост на трети лица, са учредени ипотека или други вещни права;

2. разликата в стойността на имотите – предмет на замяна, определени по реда на наредбата по чл. 86, ал. 2, е по-голяма от 5 на сто;

3. имотите – предмет на замяна, са отдадени под наем или под аренда;

4. в резултат на замяната се разделят имоти – държавна собственост.

(6) В случаите по ал. 3, т. 2-5 с договора за замяна се определя и срокът за изграждане на обекта или съоръжението, мотивирали решението за замяна. При неспазване на условията по договора министърът на земеделието и храните разваля договора по съдебен ред.

Чл. 36. (1) Замяната на поземлени имоти в горски територии – частна държавна собственост, се извършва по писмено заявление на заинтересуваното лице.

(2) Към заявлението по ал. 1 заинтересуваното лице прилага:

1. оценка на предлаганите от него поземлени имоти;

2. документ за собственост на имотите по т. 1;

3. скици на имотите от кадастралната карта и извадка от кадастралния регистър с данни за имотите или скици на имотите от картата на възстановената собственост и партиди за тях.

(3) Заявлението се подава в съответната регионална дирекция по горите по местонахождение на имота – собственост на заинтересуваното лице.

(4) Когато заявител е държавно предприятие по чл. 163 въз основа на представените документи по ал. 2, регионалната

дирекция по горите изисква становище на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

(5) По всяко заявление регионалната дирекция по горите комплектува преписка, към която прилага документите по ал. 2 и 4, както и оценка на имотите – държавна собственост, и я изпраща със становище в Изпълнителната агенция по горите.

(6) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите дава становище по заявлението за замяна в едномесечен срок от постъпване на преписката по ал. 5, за което уведомява заявителя.

(7) При положително становище по заявлението изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите предлага на министъра на земеделието и храните да издаде заповед за замяна.

(8) Заповедта за замяна:

1. определя цената на всеки от имотите – предмет на замяната;

2. съдържа описание на имотите и документите, удостоверяващи правото на собственост;

3. определя размера на режийните разноски, държавната такса и дължимия данък, които са за сметка на заявителя.

(9) Заповедта по ал. 8 се връчва на заявителя и се публикува на интернет страницата на Изпълнителната агенция по горите.

(10) В едномесечен срок от връчването на заповедта заявителят заплаща дължимите данъци, такси и разноски.

(11) Въз основа на влязлата в сила заповед и извършените плащания министърът на земеделието и храните сключва договор, който се вписва от заявителя в службите по вписване по местонахождението на имотите за негова сметка. Договорът влиза в сила от датата на вписването му.

Чл. 37. (1) Горски автомобилни пътища – публична държавна собственост, могат да бъдат предоставени за управление на общини за изпълнение на техните функции, както и за трайно задоволяване на обществени потребности от местно значение, с решение на Министерския съвет след решение на съответния общински съвет и по предложение на министъра на земеделието и храните. Въз основа на решението на Министерския съвет министърът на земеделието и храните сключва договор, в който се уреждат правата и задълженията на двете страни.

(2) Горски автомобилни пътища – частна държавна собственост, могат да бъдат предоставени за управление на общини за изпълнение на техните функции със заповед на министъра на земеделието и храните. Въз основа на заповедта министърът на земеделието и храните сключва договор, в който се уреждат правата и задълженията на двете страни.

(3) Когато част от горски автомобилен път е публична държавна собственост, предоставянето му за управление на общини се извършва по реда на ал. 1.

Чл. 38. (1) Собственици на поземлени имоти в горски територии, намиращи се в границите на едно землище, които са се обединили в горско сдружение, могат да предлагат уедряване на своите имоти.

(2) Предложение за уедряване на поземлени имоти в горски територии могат да подават и държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и общините.

(3) Предложението по ал. 1 и 2 се подава от заинтересуваните лица до министъра на земеделието и храните, придружено с писмено съгласие на собствениците на засегнатите имоти, което съдържа данни за собствениците и за имотите, които се предвижда да се включат в плана за уедряване. Към заявлението се прилага копие от картата на възстановената собственост или от кадастралната карта, върху която собствениците са отразили предложението си за уедряване (схема на желанията).

(4) Министърът на земеделието и храните се произнася писмено по предложението в двумесечен срок от получаването му. Когато становището е положително, заинтересуваните лица изработват за собствена сметка план за уедряване на горските територии.

(5) Планът за уедряване може да включва горски територии – държавна и/или общинска собственост, и/или горски територии – собственост на физически или юридически лица. Горски територии – държавна и общинска собственост, могат да се включват в плана за уедряване, при условие че не се допуска разпокъсване на целостта им.

(6) Имотите на всеки участник в плана за уедряване се проектират така, че да съответстват по парична равностойност на имотите му преди уедряването. Оценка се изготвя по реда на наредбата по чл. 86, ал. 2. Разходите по изготвяне на оценките са за сметка на заинтересуваните лица.

(7) Уедряването на горски територии се подпомага чрез:

1. оказване на методическо ръководство от Изпълнителната агенция по горите;

2. безвъзмездно предоставяне на актуални материали и данни, съхранявани от органите по поземлената собственост и от агенцията и службите по геодезия, картография и кадастър;

3. оказване на експертна помощ при съставяне на техническото задание за изработване на плана за уедряване.

(8) Планът за уедряване се изработва от физическо или юридическо лице, притежаващо удостоверение за регистрация за дейностите по чл. 233, ал. 1, т. 3 или за „изработване на задания и лесоустройствени проекти, планове и програми за гори и земи от горския фонд“ по отменения Закон за горите, като задължително участва и лице, правоспособно да извършва дейности по кадастъра, вписано в съответния регистър по чл. 12, т. 8 от Закона за кадастъра и имотния регистър.

(9) При изработването на плана за уедряване може да се ползват графични данни и от системата за идентификация на земеделските парцели.

(10) Включването на горски територии - държавна и общинска собственост, в плана за уедряване се извършва след предварително писмено съгласие от министъра на земеделието и храните, съответно от общинския съвет.

(11) В плана за уедряване не се включват имоти, върху които е наложена възбрана, обременени са с други вещни тежести или ограничени вещни права; за които се извършва делба; предмет са на съдебен спор за правото на собственост или са предмет на процедура по отчуждаване.

(12) Имоти с наложени ограничения на ползването, включително произтичащи от разположението им в защитени или нарушени територии, се включват в плана за уедряване със съгласието на собствениците.

(13) Имоти, за които са сключени договори за наем или за аренда със срок 5 и повече години, се включват в плана за уедряване със съгласието на наемателя или на арендатора. Ползването по договорите за наем или за аренда преминава върху уедрения имот.

(14) Министърът на земеделието и храните издава заповед за назначаване на постоянна комисия, която:

1. извършва проверка на данните и обстоятелствата по заявлението;

2. одобрява техническото задание за изработване на плана за уедряване;

3. приема проекта на плана за уедряване.

(15) В състава на комисията по ал. 14 се включват представители на Изпълнителната агенция по горите, на общинската служба по земеделие, на службата по геодезия, картография и кадастър, на общината, както и представител на заявителя/заявителите. При необходимост в състава на комисията могат да се привличат и други експерти.

(16) Комисията се запознава на място с всички данни и обстоятелства, извършва и служебни проверки по документи в общинската служба по земеделие и съставя протокол за резултатите от проверката.

(17) Въз основа на протокола на комисията министърът на земеделието и храните издава заповед за одобряване на плана за уедряване.

(18) Заповедта по ал. 17 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(19) Въз основа на влязлата в сила заповед министърът на земеделието и храните издава заповед за промяна на картата на възстановената собственост. Когато за землището е одобрена кадастрална карта, изменението на границите на горските територии се извършва по реда на Закона за кадастър и имотния регистър.

(20) Общинската служба по земеделие издава на собствениците решения и скици на уедрените имоти, които имат силата на констативен нотариален акт за правото на собственост. Когато за територията е одобрена кадастрална карта, скиците се издават по реда на Закона за кадастъра и имотния регистър.

Чл. 39. Министърът на земеделието и храните се разпорежда безвъзмездно с движими вещи и недвижими имоти – държавна собственост, които не са горски територии, когато разпореждането е между:

1. държавните предприятия по този закон;
2. Изпълнителната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена;
3. държавните предприятия по този закон и Изпълнителната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена.

Чл. 40. (1) Разпореждането с горски територии – общинска собственост, се извършва по реда на Закона за общинската собственост.

(2) Разпореждането с горски територии, които не са държавна и общинска собственост, се извършва в нотариална форма.

Раздел III

Управление на поземлени имоти в горски територии

Чл. 41. (1) Поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, предоставени за управление на държавните предприятия, могат да бъдат предоставени за временно ползване под наем или под аренда.

(2) Поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, могат да се отдават под наем или под аренда по реда на този закон, при условие че не се променят функциите на територията, не се възпрепятства осъществяването на други дейности в нея и не се увреждат почвите.

(3) Поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, предоставени под наем или под аренда по реда на този закон, не могат да се пренаемат или преарендуват, както и да се ползват съвместно по договор с трети лица.

(4) Министърът на земеделието и храните по предложение на директорите на държавните предприятия ежегодно утвърждава начални цени за провеждане на търгове за отдаване под наем и под аренда на поземлени имоти в горските територии.

Чл. 42. Поземлените имоти в горските територии, предоставени под наем или под аренда по реда на този раздел, се ползват само за дейностите, за които са предоставени.

Чл. 43. (1) Поземлените имоти в горски територии – държавна собственост, се отдават под наем в случаите, когато за ползването на имота не е необходимо да се променя начинът на трайно ползване на територията.

(2) Отдаването под наем на поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, се извършва след провеждане на търг от директора на съответното предприятие или от оправомощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост. Заповедите по чл. 13, ал. 2 и 3 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост се издават от директора на предприятието. Въз основа на резултатите от търга се сключва договор за наем.

(3) Поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, могат да се отдават под наем от органа по ал. 2 без провеждане на търг:

1. на юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност – за осъществяване на техните нестопански дейности;

2. за здравни, образователни и хуманитарни дейности за социално задоволяване на съответните нужди на населението;

3. когато представляват междуредия в новосъздадени горски култури и невъзобновени сечища и се предоставят за земеделско ползване;

4. когато територията се отдава под наем за срок, по-кратък от една година;

5. за поставяне на пчелини по смисъла на Закона за пчеларството;

6. за поставяне на преместваеми обекти, необходими за изпълнение на дейностите по сключени дългосрочни договори по чл. 100 и 116.

(4) Отдаването под наем на поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, по реда на ал. 3 се извършва по цени, не по-ниски от утвърдените по реда на чл. 41, ал. 4. В случаите по ал. 3, т. 5 отдаването под наем е безвъзмездно.

(5) Срокът за отдаване под наем на имотите не може да бъде по-дълъг от 10 години, а в случаите по ал. 3, т. 3 – не по-дълъг от 3 години.

(6) Средствата от наеми постъпват в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

Чл. 44. (1) Отдаването под наем на недвижими имоти, които не са горски територии и се управляват от Изпълнителната агенция по горите и от нейните структури и териториални звена, се извършва от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост.

(2) Отдаването под наем на недвижими имоти, които не са горски територии и са предоставени за управление на

държавните предприятия, се извършва от директора на предприятието след съгласуване с министъра на земеделието и храните по реда на Закона за държавната собственост.

Чл. 45. (1) При сключване на договор за наем на поземлен имот в горска територия – държавна или общинска собственост, за срок, по-дълъг от три години, собственикът, съответно лицето, на което имотът е предоставен за управление, писмено уведомява съответната регионална дирекция по горите.

(2) Задължението по ал. 1 се прилага и в случаите на прекратяване на договора.

Чл. 46. Ползването на дървесина не може да бъде предмет на договор за наем на поземлен имот в горска територия – държавна или общинска собственост.

Чл. 47. (1) Извън случаите по чл. 43 поземлените имоти в горските територии – държавна собственост, предоставени за управление на държавните предприятия, могат да бъдат предоставени за временно ползване чрез аренда.

(2) Обект на договора за аренда могат да бъдат и съществуващите в съответния имот сгради, машини и съоръжения, обслужващи дейностите по договора.

(3) Поземлените имоти в горските територии по ал. 1 се предоставят под аренда след провеждане на търг от директора на съответното предприятие или от оправомощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост. Заповедите по чл. 13, ал. 2 и 3 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост се издават от директора на предприятието.

(4) Арендните отношения се уреждат с договор за аренда, сключен от директора на съответното предприятие или от оправомощено от него длъжностно лице. С договора за аренда арендодателят се задължава да предостави на арендатора за временно ползване обекта на договора, а арендаторът – да извърши определено арендно плащане.

(5) Сроковете и начинът на плащане по договора за аренда се уреждат в договора. За всяка календарна година размерът на арендното плащане не може да бъде по-малък от утвърдените по реда на чл. 41, ал. 4 цени.

(6) Срокът на договора за аренда не може да е по-дълъг от 30 години.

(7) Средствата от арендното плащане постъпват в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

Чл. 48. (1) Добивите, получени от отдадените под аренда поземлени имоти в горски територии, в резултат на

дейността, за която е сключен договорът, са собственост на арендатора.

(2) Не може да бъде предмет на договора за аренда ползването на дървесина и недървесни горски продукти с изключение на такива, създадени в резултат на дейността на арендатора, за която е сключен договорът.

Чл. 49. (1) В едномесечен срок от сключването на договора за аренда държавното предприятие писмено уведомява съответната регионална дирекция по горите.

(2) Задължението по ал. 1 се прилага и в случаите на прекратяване на договора.

Чл. 50. (1) Текущото поддържане, наложило се поради обикновеното ползване на обекта на договора, включително на жилищните и стопанските постройки, пътищата, канавките, напоителните и отводнителните системи и на другите обслужващи обекта на договора съоръжения и ограждения, е за сметка на арендатора.

(2) Арендаторът е длъжен да застрахова съществуващите в съответния имот сгради, машини и съоръжения, обслужващи горскостопанските дейности, които са обект на договора.

Чл. 51. Предоставянето под наем или под аренда на поземлени имоти в горски територии – общинска собственост, се извършва при условия и по ред, определени с наредба на съответния общински съвет.

Чл. 52. (1) При сключване на договор за аренда на поземлен имот в горска територия – общинска собственост, общината писмено уведомява съответната регионална дирекция по горите.

(2) Задължението по ал. 1 се прилага и в случаите на прекратяване на договора.

Чл. 53. Министърът на земеделието и храните предоставя безвъзмездно за управление движими вещи и недвижими имоти – държавна собственост, които не са горски територии, на:

1. държавните предприятия по този закон;
2. Изпълнителната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена.

Раздел IV

Учредяване на ограничени вещни права върху поземлени имоти в горски територии

Чл. 54. (1) Право на строеж върху поземлени имоти в горски територии без промяна на предназначението на територията се учредява за изграждане на:

1. стълбове за въздушни електропроводи;
2. стълбове за телекомуникационно оборудване, радио- и телевизионно разпространение, съобщителни линии, безжичен интернет и други съоръжения на техническата инфраструктура;
3. стълбове за лифтове и влекае;
4. сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, независимо от тяхната собственост:
 - а) автомобилни горски пътища;
 - б) заслони за обществено ползване;
 - в) ферми за отглеждане на дивеч, риболюпилни и рибарници;
 - г) посетителски и информационни центрове, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване;
 - д) горски и ловни кантони, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване;
 - е) контролни горски пунктове, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване;
5. основите на съоръжения от ветрогенераторни и фотоволтаични паркове;
6. подземни електропроводи, надземни и подземни проводи за хидротехнически съоръжения, нефтопроводи, топлопроводи, газопроводи, нефтопродуктопроводи, водопроводи, канализации, кабели и други елементи на техническата инфраструктура.

(2) Правото на строеж се учредява безсрочно или за определен срок:

1. от Министерския съвет - за горски територии - публична държавна собственост, с изключение на случаите, когато правото на строеж се учредява за изграждане на обекти по ал. 1, т. 4;
2. от министъра на земеделието и храните - за поземлени имоти в горски територии - частна държавна собственост:
 - а) за стълбовете на въздушни електропроводи над 20 kV;
 - б) за стълбове за лифтове и влекае;
 - в) за обектите по ал. 1, т. 5 и 6;
3. от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите - за поземлените имоти в горските територии - частна държавна собственост, извън посочените в т. 1 и 2, както и за изграждане в горски територии - публична държавна собственост, на обекти по ал. 1, т. 4;
4. от кмета на общината след решение на общинския съвет - за поземлени имоти в горски територии - общинска собственост;
5. от други собственици или обединения на собственици на поземлени имоти в горски територии - за собствените им имоти.

(3) Изграждането на обекти по ал. 1, т. 4, букви „б“ – „е“ включително е допустимо, когато това е предвидено в приетите за съответната територия горскостопански планове, програми или планове за управление на защитени територии.

Чл. 55. (1) За учредяване право на строеж върху поземлени имоти в горски територии инвеститорът прави искане за предварително съгласуване пред:

1. министъра на земеделието и храните – за поземлените имоти в горските територии – публична държавна собственост, както и за обектите по чл. 54, ал. 2, т. 2;

2. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите – за поземлените имоти в горски територии – частна държавна собственост, извън посочените в т. 1;

3. кмета на общината – за поземлени имоти в горски територии – общинска собственост;

4. собственика – за останалите поземлени имоти в горски територии.

(2) За учредяване право на строеж върху поземлени имоти в горски територии за изграждане на обекти, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, искането за предварително съгласуване се прави от съответните министри и ръководители на ведомства. Учредяването на правото на строеж е безвъзмездно.

(3) Искането за предварително съгласуване за учредяване право на строеж за поземлени имоти в горските територии – държавна и общинска собственост, се придружава от следните документи:

1. скица на имота от кадастралната карта или от картата на възстановената собственост, съгласувана от съответната регионална дирекция по горите по местонахождение на имота;

2. задание за изработване на подробен устройствен план, изготвени в съответствие с разпоредбите на Закона за устройство на територията.

(4) В едномесечен срок от постъпване на искането лицата по ал. 1 се произнасят по него. Решението на лицата по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се съобщава по реда на Административнопроцесуалния кодекс и може да се обжалва при условията и по реда, определен в него.

(5) Когато искането е за поземлен имот в горска територия – държавна собственост, органът по ал. 1, т. 1 и 2 преди произнасяне по него служебно изисква становище от съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

(6) Не се изисква предварително съгласуване за учредяване право на строеж за изграждане на обекти по чл. 54, ал. 1, т. 4, букви „б“ – „е“ включително.

Чл. 56. (1) За учредяване право на строеж върху поземлени имоти в горски територии – държавна и общинска собственост, се подава заявление по образец до органа, дал предварително съгласуване за учредяване правото на строеж, комплектувано със следните документи:

1. скици на имотите от кадастралната карта и извадка от кадастралния регистър с данни за имотите или скици на имотите от картата на възстановената собственост и партиди за тях, съгласувани от съответната регионална дирекция по горите по местонахождение на имотите;

2. одобрен подробен устройствен план и удостоверение, че актът за одобряването му е влязъл в сила, издадено от органа, който го е одобрил;

3. оценка на имота;

4. влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по реда на Закона за биологичното разнообразие или становище на компетентния орган по околна среда.

(2) Заявленията за учредяване право на строеж се разглеждат по реда на тяхното постъпване.

(3) Органът по чл. 55, ал. 1 се произнася по заявлението в едномесечен срок от датата на постъпването му, като учредява право на строеж върху горската територия или постановява отказ.

(4) За учредяване право на строеж върху поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, се заплаща цена, определена с наредба на Министерския съвет. За учредяване право на строеж върху поземлени имоти в горски територии – общинска собственост, се заплаща цена, определена с наредба на общинския съвет.

(5) Цената за учреденото вещно право на строеж се посочва в акта за учредяването му и се заплаща в тримесечен срок от влизането в сила на акта.

(6) Актовете по ал. 3 се съобщават по реда на Административнопроцесуалния кодекс и могат да се обжалват при условията и по реда, определени в него.

(7) Въз основа на влезлия в сила акт за учредяване правото на строеж и извършеното плащане по ал. 5 се сключва договор между заявителя и изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, съответно кмета на общината. Договорът се вписва от заявителя в службата по вписванията по местонахождение на имота и копие от вписания договор се изпраща в съответната регионална дирекция по горите.

Чл. 57. (1) Правата на лицето, в полза на което е учредено правото на строеж, се погасяват:

1. в случай на неплащане на дължимата цена в срока по чл.56, ал. 5;

2. ако правото не се упражни в продължение на 5 години.

(2) Средствата от учреденото право на строеж постъпват в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

Чл. 58. Учредяването на право на строеж за изграждане на обекти по чл. 54, ал. 1, т. 4 се извършва безвъзмездно, когато:

1. се учредява върху поземлен имот в горска територия – държавна собственост, в полза на структури на Изпълнителната агенция по горите, държавни горски стопанства, държавни ловни стопанства и учебно-опитни горски стопанства;

2. се учредява върху поземлен имот в горска територия – общинска собственост, в полза на съответната община.

Чл. 59. (1) Право на строеж върху поземлени имоти в горски територии, които не са държавна и общинска собственост, се учредява в нотариална форма.

(2) Не е необходимо учредяване право на строеж за изграждане на обектите по чл. 54, ал. 1 в случаите, когато строителството се извършва от собственик или от обединение на собственици на поземлени имоти в горски територии.

Чл. 60. (1) Дървесината от поземлените имоти в горските територии – държавна и общинска собственост, върху които е учредено право на строеж, е собственост на заявителя.

(2) Добивът и разпореждането с дървесината по ал. 1 се организира от заявителя по реда на този закон за негова сметка.

(3) След изтичането на срока, за който е учредено правото на строеж, лицето, в полза на което е учредено правото на строеж, е длъжно да премахне постройките, съоръженията и основите им и да извърши възстановяване на терена. Възстановяването се извършва за негова сметка в едногодишен срок от погасяване правото на строеж.

Чл. 61. (1) Сервитут върху поземлени имоти в горски територии може да се учреди за обслужване на:

1. въздушни и подземни електропроводи, надземни и подземни хидротехнически съоръжения за производство на електрическа енергия, нефтопроводи, топлопроводи, газопроводи, нефтопродуктопроводи, водопроводи, канализации, кабели и други елементи на техническата инфраструктура;

2. телефонни, телеграфни, радиосъобщителни и други линии;

3. лифтове и влекае;

4. обхвата на съоръжения от ветрогенераторни и фотоволтаични паркове.

(2) Сервитут върху поземлени имоти в горски територии се учредява безсрочно или за определен срок:

1. от Министерския съвет - за поземлени имоти в горски територии - публична държавна собственост;

2. от министъра на земеделието и храните - за поземлени имоти в горски територии - частна държавна собственост:

а) за въздушни електропроводи над 20 kV;

б) за лифтове и влекае;

в) за обектите по ал. 1, т. 4;

3. от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите - за поземлени имоти в горски територии - частна държавна собственост, извън тези по т. 1 и 2;

4. от кмета на общината след решение на общинския съвет - за поземлени имоти в горски територии - общинска собственост;

5. от собственика - за останалите поземлени имоти в горски територии.

Чл. 62. (1) За учредяване на сервитут върху поземлени имоти в горски територии инвеститорът прави искане за предварително съгласуване пред:

1. министъра на земеделието и храните - за поземлените имоти в горските територии - публична държавна собственост, както и за обектите по чл. 61, ал. 2, т. 2;

2. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите - за поземлените имоти в горски територии - частна държавна собственост, по чл. 61, ал. 2, т. 3;

3. кмета на общината - за поземлени имоти в горски територии - общинска собственост;

4. собственика - за останалите поземлени имоти в горски територии.

(2) За учредяване на сервитут върху поземлени имоти в горски територии, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, искането за предварително съгласуване се прави от съответните министри и ръководители на ведомства.

(3) Искането за предварително съгласуване за учредяване на сервитут върху поземлени имоти в горските територии - държавна и общинска собственост, се придружава от следните документи:

1. скици на имотите от кадастралната карта и извадка от кадастралния регистър с данни за имотите или скици на имотите от картата на възстановената собственост и партиди за тях, съгласувани от съответната регионална дирекция по горите по местонахождение на имотите;

2. задание за изработване на подробен устройствен план, изготвени в съответствие с разпоредбите на Закона за устройство на територията.

(4) В едномесечен срок от постъпване на искането лицата по ал. 1 се произнасят по него. Решението на лицата по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се съобщава по реда на Административнопроцесуалния кодекс и може да се обжалва при условията и по реда, определени в него.

(5) Когато искането е за поземлен имот в горска територия – държавна собственост, органът по ал. 1, т. 1 и 2 преди произнасяне по него служебно изисква становище от съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

Чл. 63. (1) За учредяване на сервитут върху поземлени имоти в горски територии се подава заявление по образец до:

1. министъра на земеделието и храните – за поземлени имоти в горски територии – публична държавна собственост, както и за обектите по чл. 61, ал. 2, т. 2;

2. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите – за поземлени имоти в горски територии – частна държавна собственост, извън посочените в т. 1;

3. кмета на общината – за поземлени имоти в горски територии – общинска собственост;

4. собственика – за останалите поземлени имоти в горски територии.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. скици на имотите от кадастралната карта и извадка от кадастралния регистър с данни за имотите или скици на имотите от картата на възстановената собственост и партиди за тях, съгласувани от съответната регионална дирекция по горите по местонахождение на имотите;

2. одобрен подробен устройствен план и удостоверение, че актът за одобряването му е влязъл в сила, издадено от органа, който го е одобрил;

3. документ за определяне на цената за сервитута;

4. влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по реда на Закона за биологичното разнообразие или становище на компетентния орган по околна среда.

(3) Когато за изграждането на обект или съоръжение в горски територии е необходимо учредяване право на строеж и сервитут, заявленията се разглеждат едновременно.

(4) Заявленията за учредяване на сервитут върху поземлени имоти в горски територии се разглеждат по реда на тяхното постъпване.

(5) Органът по ал. 1, т. 1-3 се произнася по заявлението в едномесечен срок от датата на постъпването му, като учредява сервитут или постановява отказ. Когато искането е за поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, органът по ал. 1, т. 1 и 2 преди произнасяне по

него служебно изисква становище от съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

(6) За учредяване на сервитут върху поземлени имоти в горски територии – държавна и общинска собственост, се заплаща цена, определена с наредбата по чл. 86, ал. 2.

(7) Цената за учредяване на сервитута се посочва в акта за учредяването му.

(8) Актовете по ал. 5 се съобщават по реда на Административнопроцесуалния кодекс и могат да се обжалват при условията и по реда, определени в него.

(9) Цената по ал. 7 се заплаща в тримесечен срок от влизането в сила на акта за учредяване на сервитут. В случай че цената не бъде заплатена в определения срок, правата на лицето, в чиято полза е учреден сервитутът, се погасяват.

(10) Въз основа на влезлия в сила акт за учредяване на сервитут и извършеното плащане на дължимата цена се сключва договор между заявителя и изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, съответно кмета на общината. Договорът се вписва от заявителя в службата по вписванията по местонахождение на имота и копие от вписания договор се изпраща в съответната регионална дирекция по горите.

(11) Цената за учредения сервитут постъпва в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

(12) Учредяването на сервитути върху поземлени имоти – горски територии, които са предоставени за нуждите на националната сигурност и отбраната на страната, се извършва след разрешение от ръководителя на съответното ведомство, на което са предоставени. Разрешението се изисква от заявителя и се прилага към документите по ал. 2.

Чл. 64. (1) За сервитутите, възникнали по силата на специални закони в горските територии, се прилагат разпоредбите на съответните закони.

(2) Изработването и приемането на подробен устройствен план за сервитутите по ал. 1 се разрешава след предварително съгласуване при условията и по реда на Закона за горите.

(3) Определянето на обезщетението за учредения сервитут по ал. 1 се извършва по реда на наредбата по чл. 86, ал. 2.

Чл. 65. (1) Сервитутът върху поземлени имоти в горски територии, които не са държавна или общинска собственост, се учредява от собственика в нотариална форма.

(2) Начинът на плащане за учредяване на сервитут в имот – собственост на физическо или юридическо лице, се определя в договора по ал. 1.

Чл. 66. Когато обектите по чл. 61, ал. 1 са собственост на собственика на горската територия, за тях не е необходимо учредяване на сервитут.

Чл. 67. Титулярят на сервитута е длъжен за своя сметка да поддържа територията, върху която е учреден сервитутът, в състояние, което да гарантира безопасната експлоатация на съоръженията.

Чл. 68. (1) Собствеността върху дървесината от поземлени имоти в горски територии – държавна и общинска собственост, върху които са учредени сервитути, е на титуляря на сервитута.

(2) Добивът и разпореждането с дървесината по ал. 1 се организира от заявителя по реда на този закон за негова сметка.

Чл. 69. (1) Право на ползване върху поземлени имоти в горски територии може да се учреди:

1. за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства – за срока на разрешението, издадено по реда на Закона за подземните богатства;

2. на държавни училища, на научни институти и на юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите – безсрочно;

3. за извършване на теренни проучвания на археологически ценности – за срок, не по-дълъг от 3 години.

(2) Право на ползване върху поземлени имоти в горски територии се учредява:

1. от Министерския съвет – в случаите по ал. 1, т. 2 и 3, за поземлени имоти в горски територии – държавна собственост;

2. от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите – в случаите по ал. 1, т. 1, за поземлени имоти в горски територии – държавна собственост;

3. от кмета на общината след решение на общинския съвет – за поземлени имоти в горски територии – общинска собственост;

4. от собственика на горската територия – за случаите извън посочените в т. 1-3.

Чл. 70. (1) За учредяване право на ползване върху поземлени имоти в горски територии се подава заявление по образец до:

1. министъра на земеделието и храните – когато правото на ползване се учредява на държавни училища, научни институти и юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите, както и за извършване на теренни проучвания на археологически ценности;

2. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите – за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства;

3. кмета на общината – за поземлени имоти в горски територии – общинска собственост;

4. собственика – за случаите извън посочените в т. 1-3.

(2) Когато заявлението по ал. 1 е за горски територии – държавна или общинска собственост, към него се прилага скица на имота с координатите на точките, определящи границите на поземления имот от кадастралната карта или от картата на възстановената собственост, а когато правото на ползване се учредява за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства, и:

1. разрешение за търсене и/или проучване, издадено по реда на Закона за подземните богатства;

2. влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по реда на Закона за биологичното разнообразие или становище на компетентния орган по околна среда;

3. оценка на имота.

(3) Заявленията се разглеждат по реда на тяхното постъпване.

(4) Лицето по ал. 1, т. 1-3 се произнася по заявлението в едномесечен срок от датата на постъпването му, като учредява право на ползване или постановява отказ. Когато искането е за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства, или за извършване на теренни проучвания на археологически ценности, органът по ал. 1, т. 1 и 2 преди произнасянето по него служебно изисква становище от съответното държавно горско предприятие или държавно ловно стопанство.

(5) Актовете по ал. 4 се съобщават по реда на Административнопроцесуалния кодекс и могат да се обжалват при условията и по реда, определени в него.

Чл. 71. (1) За учредяване право на ползване върху поземлени имоти в горски територии – държавна и общинска собственост, за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за

подземните богатства, се заплаща цена, определена с наредба на Министерския съвет.

(2) Учредяването на право на ползване върху поземлени имоти в горски територии – държавна и общинска собственост, в полза на държавни учебни заведения, научни институти и юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите, както и за извършване на теренни проучвания на археологически ценности се извършва безвъзмездно.

(3) Цената по ал. 1 се заплаща в тримесечен срок от влизането в сила на акта за учредяване право на ползване. В случай че цената не бъде заплатена в определения срок, правата на лицето, в чиято полза е учредено правото на ползване, се погасяват.

(4) Въз основа на влезлия в сила акт за учредяване право на ползване, а в случаите по ал. 1 – и след извършено плащане, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите, съответно кметът на общината, сключва договор със заявителя. Договорът се вписва от заявителя в службата по вписванията по местонахождение на имота и копие от вписания договор се изпраща в съответната регионална дирекция по горите.

(5) Цената за учреденото право на ползване постъпва в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

(6) Правото на ползване за поземлени имоти в горски територии, които не са държавна или общинска собственост, се учредява от собственика в нотариална форма.

Чл. 72. (1) Дървесината от поземлени имоти в горски територии, държавна или общинска собственост, върху които е учредено право на ползване, е собственост на титуляря на правото на ползване.

(2) Добивът и разпореждането с дървесината по ал. 1 се организират от титуляря на правото на ползване по реда на този закон за негова сметка.

(3) След изтичане на срока, за който е учредено правото на ползване по чл. 69, ал. 1, т. 1 и 3, титулярят на правото на ползване е длъжен да извърши рекултивация на терена. Рекултивацията се извършва за негова сметка в едногодишен срок от погасяване правото на ползване. Рекултивацията се извършва при условията и по реда на Закона за опазване на земеделските земи.

Раздел V

Промяна на предназначението

Чл. 73. (1) Промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии се допуска за:

1. площадки за изграждане на транспортни съоръжения (пристанища, летища, жп гари, автогари), промишлени предприятия, добив на подземни богатства, гробищни паркове, депа за отпадъци, насипища и хвостохранилища, електроцентрали, язовири, пречиствателни станции за питейни или отпадъчни води и други хидротехнически и електротехнически съоръжения с изключение на стъпките на електропроводните стълбове;

2. трасета на линейни обекти, разположени върху повърхността на терена – пътища и железопътни линии, включително съоръженията към тях, водни канали;

3. създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии в случаите, когато има приети общи устройствени планове на общините или за части от тях, в които се намират имотите;

4. създаване или разширяване границите на отделни урегулирани поземлени имоти, които не са държавна собственост, за които има влязъл в сила подробен устройствен план;

5. обекти с национално значение, обекти, свързани с националната сигурност, с отбраната на страната, с опазването и възпроизводството на околната среда, за изграждането на които има решение на Министерския съвет.

(2) Забранява се промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии за срок 20 години след опожаряването им. Забраната не се прилага, когато промяната на предназначението е свързана с:

1 отбраната или сигурността на страната;

2. изпълнението на инвестиционни проекти, одобрени с решение на Министерски съвет;

3. изграждане на обекти по ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Приходите от промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии постъпват в бюджета на Изпълнителната агенция по горите и се разходват само за закупуване на горски и земеделски територии, както и за създаване на нови гори.

(4) Промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии за създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии е допустимо, когато това е предвидено в приети общи устройствени планове на общините или за части от тях, в които се намират имотите и заявителят е придобил собствеността върху имота от държавата по реда на чл. 33.

Чл. 74. (1) Промяната на предназначението на поземлени имоти в горски територии – публична държавна собственост, се

извършва с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните. Промяната на предназначението на горски територии – публична държавна собственост, се извършва само за строителство на обекти, които са държавна или общинска собственост.

(2) Промяната на предназначението на поземлени имоти в горски територии извън посочените в ал. 1 се извършва:

1. от комисия в регионалната дирекция по горите – за поземлени имоти в горски територии с площ до 50 декара, попадащи в териториалния обхват на дейност на съответната регионална дирекция по горите;

2. от комисия в Изпълнителната агенция по горите – за поземлени имоти в горски територии извън посочените в ал. 1 и в ал. 2, т. 1.

(3) Комисиите по ал. 2 се назначават със заповед на министъра на земеделието и храните.

(4) В състава на комисията по ал. 2, т. 1 се включват представители на регионалната дирекция по горите и на общинската администрация по местонахождение на имота.

(5) В състава на комисията по ал. 2, т. 2 се включват представители на Министерството на земеделието и храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 75. (1) За промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии собственикът или инвеститорът прави искане за предварително съгласуване пред:

1. министъра на земеделието и храните – за поземлени имоти в горски територии – публична държавна собственост;

2. съответната комисия по чл. 74, ал. 2.

(2) Искането за предварително съгласуване за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии се придружава от следните документи:

1. скица на имота от кадастралната карта или от картата на възстановената собственост, съгласувана от съответната регионална дирекция по горите по местонахождение на имота;

2. задание за изработване на подробен устройствен план, изготвено в съответствие с разпоредбите на Закона за устройство на територията;

3. решение на общинския съвет – за поземлени имоти в горски територии – собственост на общините.

(3) В едномесечен срок от постъпване на искането органът по ал. 1 се произнася по него. Когато искането е за поземлени имоти в горски територии – държавна собственост, органът по ал. 1 преди произнасянето по него служебно изисква становище от съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство. Решението се съобщава по реда на

Административнопроцесуалния кодекс и може да се обжалва при условията и по реда, определени в него.

(4) Даването на предварително съгласуване за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии предхожда одобряването на подробен устройствен план по реда на Закона за устройство на територията.

Чл. 76. Не се изисква предварително съгласуване за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии в случаите по чл. 73, ал. 1, т. 3, 4 и 5.

Чл. 77. (1) За промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии заинтересуваното лице подава заявление по образец до органа, издал решението за предварително съгласуване, комплектувано със следните документи:

1. документ за собственост – за поземлени имоти в горски територии, които не са държавна собственост, а когато заявлението е подадено от инвеститор – и писмено съгласие на собственика;

2. скица на имота от кадастралната карта или от картата на възстановената собственост, съгласувана от съответната регионална дирекция по горите по местонахождение на имота;

3. одобрен подробен устройствен план и удостоверение, че актът за одобряването му е влязъл в сила, издадено от органа, който го е одобрил;

4. оценка на имота;

5. влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по реда на Закона за биологичното разнообразие или становище на компетентния орган по околна среда.

(2) Заявленията, подадени до комисиите по чл. 74, ал. 2, т. 1 и 2 се разглеждат по реда на тяхното постъпване.

(3) Органът по чл. 75, ал. 1 се произнася по заявлението в едномесечен срок от датата на постъпването му, като издава решение за промяна на предназначението на поземления имот или постановява отказ.

(4) Решението по ал. 3 се съобщава по реда на Административнопроцесуалния кодекс и може да се обжалва при условията и по реда, определени в него.

Чл. 78. (1) За промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии се заплаща цена, определена с наредбата по чл. 86, ал. 2.

(2) Цената за промяна на предназначението се заплаща в тримесечен срок от издаването на акта за промяна на предназначението.

(3) Поземлените имоти в горски територии, чието предназначение е променено, се заемат след заплащане на дължимата цена.

(4) Правата на лицата, в полза на които е постановено промяна на предназначението, се погасяват, когато:

1. цената за промяна на предназначението не бъде заплатена в срока по ал. 2;

2. строителството на обекта, за което е променено предназначението, не е започнало по вина на заявителя в двугодишен срок от влизането в сила на акта за промяна на предназначението, а за обектите на техническата инфраструктура - в тригодишен срок.

(5) Промяната на предназначението в случаите по чл. 73, ал. 1, т. 5 относно обектите, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, се извършва безвъзмездно.

(6) В 7-дневен срок от заплащането на цената за промяна на предназначението Изпълнителната агенция по горите изпраща препис от акта за промяна на предназначението на службата по геодезия, картография и кадастър - за отразяване в кадастралната карта и регистри, или на общинската служба по земеделие - за отразяване в картата на възстановената собственост.

Чл. 79. (1) Поземлените имоти в горски територии - държавна собственост, чието предназначение е променено по реда на този закон и за които дължимата цена е заплатена в срока по чл. 78, ал. 2, се продават от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост на лицето, по чието искане е станала промяната на предназначението.

(2) В 7-дневен срок от сключването на договора за продажба Изпълнителната агенция по горите изпраща препис от договора на службата по геодезия, картография и кадастър - за отразяване в кадастралната карта и регистри, или на общинската служба по земеделие - за отразяване в картата на възстановената собственост.

Чл. 80. (1) Дървесината от поземлени имоти в горски територии, чието предназначение е променено, е собственост на заявителя.

(2) Добивът и разпореждането с дървесината по ал. 1 се организират от заявителя по реда на този закон за негова сметка.

Чл. 81. (1) Промяната на предназначението на земеделски територии или нарушени територии по смисъла на Закона за устройство на територията в горски територии се извършва безвъзмездно със заповед на министъра на земеделието

и храните по предложение на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(2) Заявление за промяна на предназначението по ал. 1 се подава в регионалната дирекция по горите по местонахождение на имота:

1. от директора на съответната областна дирекция „Земеделие“ – за земеделски територии – държавна собственост, както и за рекултивирани нарушени територии;

2. от собственика – за земеделски територии извън посочените в т. 1.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат:

1. документ за собственост за земите, които не са държавна собственост;

2. скица на имота с координатите на точките, определящи границите на поземления имот от кадастралната карта или от картата на възстановената собственост;

3. протокол на комисията, приела рекултивацията – за рекултивирани нарушени територии;

4. влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по реда на Закона за биологичното разнообразие или становище на компетентния орган по околна среда.

(4) Въз основа на документите по ал. 3 в 14-дневен срок регионалната дирекция по горите дава становище по заявлението и изпраща преписката в Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 82. (1) В едноседмичен срок от постъпването на документите по чл. 81 изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите предлага на министъра на земеделието и храните да издаде заповед за промяна на предназначението.

(2) В двуседмичен срок от постъпването на предложението по ал. 1 министърът на земеделието и храните издава заповед за промяна на предназначението.

(3) Заповедта по ал. 2 се изпраща на заявителя, на регионалната дирекция по горите, както и на съответната общинска служба по земеделие или служба по геодезия, картография и кадастър за отразяване на промяната в начина на трайно предназначение на имота.

Чл. 83. (1) Когато в резултат на инвентаризацията на горските територии се установи, че земеделски територии са придобили характеристиките на гора по смисъла на този закон, лицата, извършили инвентаризацията, представят на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите списък на имотите по землища на населените места.

(2) Списъкът по ал. 1 се оповестява публично чрез средствата за масово осведомяване, на интернет страницата на съответната областна администрация, регионална дирекция по горите, на Изпълнителната агенция по горите или по друг подходящ начин.

(3) Въз основа на списъка по ал. 1 изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите или оправомощено от него длъжностно лице писмено поканва собствениците на съответните имоти да декларират дали желаят да ползват имотите си като земеделска или горска територия.

(4) В шестмесечен срок от получаването на поканата по ал. 3 собственикът, който желае да ползва имота си като земеделска територия, подава декларация до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(5) Когато собственикът не подаде декларация в срока по ал. 4, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите предлага на министъра на земеделието и храните да издаде заповед за промяна на предназначението на имотите като горска територия. В предложението се описват размерът на имотите, видът и произходът на гората и се прилага скица на имота от картата на възстановената собственост или от кадастралната карта и таксационна характеристика.

(6) Заповедта по ал. 5 се изпраща на собственика, на съответната регионална дирекция по горите, както и на съответната служба по геодезия, картография и кадастър - за отразяване на промяната в кадастралната карта и кадастралните регистри, или на общинската служба по земеделие - за отразяване на промяната в картата на възстановената собственост.

(7) Разпоредбите на ал. 1 - 6 не се прилагат за територии, предоставени за обекти на националната сигурност и отбрана.

Чл. 84. (1) Когато собственикът декларира писмено пред изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, че желае да ползва имота си като земеделска територия, в срок до три години от подаване на декларацията той е длъжен да почисти имота си от горскодървесната растителност.

(2) В случай че в срока по ал. 1 собственикът не почисти имота си от горскодървесната растителност, се прилага редът по чл. 83, ал. 4 - 6.

Чл. 85. При промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии, при уедряване, при разпореждане и учредяване на ограничени вещни права върху горски територии - държавна и общинска собственост, както и в други случаи, за които това е предвидено в нормативен акт, се изготвя оценка на имота.

Чл. 86. (1) Оценките се изготвят от правоспособни независими оценители, регистрирани по Закона за независимите оценители.

(2) Условиата и редът за извършване на оценка на горските територии се определят с наредба на Министерския съвет.

Глава четвърта СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Чл. 87. Стопанисването на горските територии обхваща дейностите по залесяване, защита срещу ерозия и порои и провеждане на сечи в горите.

Чл. 88. (1) Горите се стопанисват като високостеблени, издънкови за превръщане в семенни, и нискостеблени.

(2) Високостеблените гори се стопанисват по начин, запазващ семенния им произход.

(3) Издънковите за превръщане в семенни гори се стопанисват по начин, осигуряващ превръщането им в семенни.

(4) Нискостеблените гори се стопанисват по начин, осигуряващ издънковото им възобновяване.

(5) Не се стопанисват като гора:

1. плантации за коледни елхи и зеленина;
2. плантации от дървесни или храстови видове, създадени с цел ускорено производство на биомаса;
3. насаждения за производство на плодове.

Раздел I

Залесяване и защита на горските територии срещу ерозия и порои

Чл. 89. Залесяването обхваща дейностите по създаване на гори:

1. събиране, добив и производство на горски репродуктивни материали;
2. подготовка на почвата и засаждане/засяване на горски репродуктивни материали и ограждане;
3. попълване, отглеждане, инвентаризация на културите;
4. подпомагане на естественото възобновяване.

Чл. 90. (1) Защитата на горските територии срещу ерозия и порои обхваща дейностите, свързани с предпазване изнасянето на фини фракции от застрашената почва, за поддържане на почвеното плодородие, чрез ограничаване или намаляване на повърхностния воден отток, предпазване на най-горния слой от ветрова ерозия и осигуряване на възможност за

развитие на растителност, включително чрез създаване на технически съоръжения.

(2) Защитата на горските територии срещу ерозия и порои, както и строежът на укрепителни съоръжения се извършват при условията и по реда на наредбата по чл. 95, ал. 2, т. 4.

Чл. 91. (1) Залесяването и защитата на горските територии срещу ерозия и порои се извършват в съответствие с утвърдените горскостопански планове и програми.

(2) Залесяването се извършва въз основа на технологични планове за залесяване. Технологичните планове за залесяване се изготвят по реда на наредбата по чл. 95, ал. 2, т. 1.

(3) Когато в резултат на бедствия, пожари и каламитети е необходимо залесяване на горската територия, което не е предвидено в утвърдения горскостопански план или програма, то се извършва само въз основа на технологичен план за залесяване.

Чл. 92. Защитата на горските територии срещу ерозия и порои в случаите, когато се осъществява и чрез технически съоръжения, се извършва по утвърдени специализирани проекти.

Чл. 93. (1) За залесяване се използват подходящи за съответния тип и условия на месторастене дървесни и храстови видове, като с предимство се ползват местни видове.

(2) Забранява се залесяването:

1. с дървесни и храстови видове, които не са посочени в областните планове за развитие на горските територии, в горскостопанските планове и програми, както и с видове, забранени в плановете за управление на защитените територии и защитените зони;

2. върху поляни и ливади в горските територии, освен в случаите на защита срещу ерозия и порои.

(3) Горските разсадници, в които се произвеждат фиданки за залесяване в горски територии, се регистрират в съответната регионална дирекция по горите при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 95, ал. 2, т. 3.

Чл. 94. (1) Изпълнението на дейностите по залесяване и защита срещу ерозия и порои в горските територии се извършва от търговци, регистрирани в публичния регистър по чл. 241.

(2) Изискванията по ал. 1 не се прилагат:

1. при строителство на баражи, прагове и подпорни стени;

2. когато дейности по залесяване с механизирани начин на извършване се възлагат самостоятелно;

3. когато дейностите се извършват от лице, вписано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика в

собствените му гори или в гори – собственост на негови роднини по права линия без ограничения, на роднини по съребрена линия до трета степен включително и на роднини по сватовство до втора степен включително.

Чл. 95. (1) Министерският съвет приема наредба за определяне на условията и реда за възлагане на дейностите в горските територии – държавна или общинска собственост.

(2) Министърът на земеделието и храните приема наредби за определяне на условията и реда за:

1. залесяване на горски територии и на земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране;

2. определяне на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия, внос и износ;

3. регистрация на горски разсадници, както и за производство на фиданки в горските разсадници – държавна собственост;

4. защита на горските територии срещу ерозия и порои, както и строеж на укрепителни съоръжения.

Чл. 96. (1) Изпитването и определянето на произхода и качеството на горските репродуктивни материали се осъществяват от специализирани териториални звена на Изпълнителната агенция по горите – горски семеконтролни станции, при условията и по реда на наредбата по чл. 95, ал. 2, т. 2.

(2) Търговията и вносът на горски репродуктивни материали се извършват от доставчици, регистрирани в публичен регистър в Изпълнителната агенция по горите или в държава – членка на ЕС. Условията и редът за регистрацията и воденето на регистъра се определят с наредбата по чл. 95, ал. 2, т. 2.

Чл. 97. (1) Сечищата и пожарищата, които не могат да бъдат възобновени по естествен път до 7 години от изсичането или изгарянето им при пожар, се залесяват от собственика им до две години след изтичането на 7-годишния период.

(2) Когато в горскостопанския план или програма е предвидено възобновяване по изкуствен начин, залесяването се извършва в срок до 3 години от изсичане на насаждението.

Чл. 98. Държавните предприятия и общините – собственици на гори, могат да предоставят безвъзмездно горски репродуктивни материали за залесяване, за опитни и научни цели и за обучение на ученици и студенти, както и за извършване на

залесяване от юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в обществена полза, по ред, определен с наредбата по чл. 95, ал. 2, т. 2.

Чл. 99. (1) Собственици на поземлени имоти в горски територии, както и лица, които извършват дейности в горски територии, които с действието си или вследствие на неизпълнение на разпореждане на компетентен орган са довели до увреждане на териториите или ерозиране на почвите, са длъжни да ги рекултивират. Рекултивацията се извършва за тяхна сметка в срок, определен от регионалната дирекция по горите.

(2) Рекултивацията се извършва при условията и по реда на Закона за опазване на земеделските земи.

Чл. 100. Държавните предприятия могат да сключват дългосрочни договори за възлагане на дейностите по създаване на гори за срок до 10 години. Условията и редът за провеждане на процедурата и за сключване на договорите се определят с наредбата по чл. 95, ал. 1.

Раздел II

Провеждане на сечи в горите

Чл. 101. (1) Сечите се провеждат за възобновяване, отглеждане и подобряване състоянието на горите и за постигане на целите, заложи в горскостопанските планове и програми.

(2) Сечите в горите в защитените територии и защитените зони се провеждат при спазване на заповедите за тяхното обявяване и плановете им за управление.

(3) Министърът на земеделието и храните приема наредба, с която се определят:

1. видовете сечи и методите за тяхното провеждане;
2. условията и редът за провеждане на сечите;
3. правилата за маркиране на насажденията, предвидени за сеч;
4. условията и редът за издаване на разрешителното за сеч;
5. системата от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания.

Чл. 102. Възобновителни сечи се провеждат при възраст:

1. не по-малка от 60 години във високостеблените гори с изключение на брезовите и тополовите, както и изкуствено създадените насаждения извън естествения им район на разпространение;

2. не по-малка от 20 години и не по-голяма от 30 години в горите за издънково възобновяване.

Чл. 103. (1) Сечта във високостеблените гори се провежда през цялата година, а в нискостеблените – от 1 септември до 1 април.

(2) За запазване на подраства във високостеблените гори собствениците или лицата, на които е предоставено управлението на горите, могат да забранят сечта от 1 април до 1 октомври.

Чл. 104. (1) Забранява се:

1. провеждане на гола сеч във всички гори с изключение на тополовите и нискостеблените гори;

2. сливане на голи, невъзобновени сечища на площ, по-голяма от

2 хектара, в нискостеблените гори с изключение на акациевите;

3. сечта в клековите и чермуровите гори с изключение на санитарната.

(2) Забранява се превишаване на планираното ползване по площ от възобновителни сечи във високостеблените гори за срока на действие на съответните горскостопански планове или програми, освен поради бедствия, каламитети и промяна на предназначението на горските територии.

Чл. 105. Не се счита за гола сеч отсичането на всички дървета на определена територия, когато това се извършва за:

1. осъществяване на дейности, свързани с опазване и защита на горските територии или извършвани в интерес на здравето и безопасността на гражданите;

2. защита и опазване на културни паметници или за научноизследователски цели;

3. усвояване на дървесина, повредена вследствие на биотични или абиотични въздействия;

4. провеждане на окончателни фази на възобновителни сечи с настъпило естествено възобновяване;

5. опазване и възстановяване на природни местообитания и местообитания на видове, включени в приложения № 1 и 2 към Закона за биологичното разнообразие, ако са предмет на опазване в дадена защитена зона;

6. ловни просеки, дивечови ниви и дивечови сечища, предвидени в ловоустройствения проект, както и за изграждане на горски пътища.

Чл. 106. Освен случаите, предвидени в горскостопанския план или програма, собствениците на гори, както и лицата, на които е предоставено управлението на поземлени имоти в горски територии, провеждат санитарни сечи и когато е дадено предписание за това от регионалната дирекция по горите или от съответната лесозащитна станция. Сечта се провежда в срока, определен в предписанието.

Чл. 107. Маркирането на насажденията, предвидени за сеч, се извършва при условията и по реда на наредбата по чл. 101, ал. 3, от лице, вписано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика.

Чл. 108. (1) Сечите се провеждат въз основа на писмено позволително по образец, издадено от:

1. директора на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство или оправомощени от него длъжностни лица с висше лесовъдско образование – за горските територии – държавна собственост, както и за такива, предоставени за управление въз основа на договор;

2. оправомощено от кмета на съответната община лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика – за горските територии – общинска собственост, както и за такива, предоставени за управление въз основа на договор;

3. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика, с което горско сдружение е сключило договор;

4. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика – за горските територии извън посочените в т. 1 и 2, с което собственикът има сключен договор за конкретния имот.

(2) Позволителното за сеч се издава на лице, вписано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика.

(3) Лицето по ал. 2, на което е издадено позволителното за сеч, носи отговорност и упражнява контрол по извършването на добива на дървесина до освидетелстване на сечището.

Чл. 109. (1) В срок до 30 дни след приключване на сечта лицето, издало позволителното за сеч, съставя протокол за освидетелстване на сечището. Протоколът се подписва и от лицето, на което е издадено позволителното за сеч.

(2) Протокол за освидетелстване на сечището се съставя и в случаите, когато до края на календарната година сечта в насаждението не е приключила.

Чл. 110. Държавните предприятия могат да сключват дългосрочни договори за възлагане провеждането на сечи без материален добив и/или кастрене за срок до 10 години. Условията и редът за провеждане на процедурата и за сключване на договорите се определят с наредбата по чл. 95, ал. 1.

Глава пета
ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА И НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ

Раздел I
Ползване на дървесина

Чл. 111. Ползването на дървесина от горските територии представлява добивът на дървесина и/или разпореждането с нея.

Чл. 112. (1) Ползването на дървесина от горските територии – държавна или общинска собственост, се осъществява по един от следните начини:

1. чрез продажба на стояща дървесина на корен;
2. чрез добив и продажба на добита дървесина.

(2) Начините на ползване на дървесина от горски територии – собственост на физически и юридически лица, се определят от собственика.

Чл. 113. Ползването на дървесина от горските територии – държавна или общинска собственост, е възмездно.

Чл. 114. (1) Ползването на дървесина от горските територии – държавна или общинска собственост, се извършва при условията и по реда, определени с наредбата по чл. 95, ал. 1.

(2) Когато физически лица, юридически лица или общини са предоставили ползването на дървесина в собствените си гори на държавните предприятия или на лица, регистрирани в публичните регистри по чл. 235 и 241, условията и редът за ползване на дървесина се определят в договора.

Чл. 115. (1) Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, както и общините – собственици на гори, могат да предоставят до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив, за преработване или за добив и преработване на търговци, които:

1. са със седалище и адрес на управление на територията на съответното стопанство или община и осъществяват дейността си на същата територия, и

2. притежават документ за съответствие с международен стандарт, издаден от независим орган по сертификация, свързан с дейностите по добив и/или преработка на дървесина.

(2) Документът за съответствие по ал. 1, т. 2 следва да удостоверява, че търговецът прилага някоя от следните системи за:

1. устойчиво управление на гори, или
2. контрол върху произхода на дървесината и произвежданите продукти, или

3. качество на производствения процес и предлаганите продукти и услуги.

Чл. 116. (1) Държавните предприятия могат да сключват с търговци дългосрочни договори за срок до 15 години за:

1. добив на дървесина;
2. продажба на дървесина.

(2) Търговците по ал. 1 следва да отговарят на изискванията на чл. 115, ал. 1, т. 2.

(3) Ежегодното количество – предмет на договорите по ал. 1, е в размер до една трета от годишното ползване на дървесина в съответното държавно предприятие, но не повече от 50 на сто от годишното ползване на дървесина за всяко отделно държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

(4) Условиата и редът за провеждане на процедурата и за сключване на договорите по ал. 1-3 се определят с наредбата по чл. 95, ал. 1.

Раздел II

Ползване на недървесни горски продукти

Чл. 117. (1) Ползването на недървесни горски продукти е добивът на смола, борина, сено, кори, лико, семена, гъби, лечебни и ароматни растения или части от тях, лишей и мъхове, горски плодове, зеленина, коледни елхи, листников фураж, улов на животни, които не са дивеч, както и разпореждането с тях.

(2) Ползване на недървесни горски продукти, когато представлява стопанска дейност, се извършва само ако това е предвидено в утвърден горскостопански план.

Чл. 118. Ползването на лечебни растения се урежда по реда на Закона за лечебните растения.

Чл. 119. (1) Ползването на недървесни горски продукти от горските територии се извършва, без да се нарушават правата на трети лица и разпоредбите на този и други, свързани с дейността, закони.

(2) Ползването на гъби, горски плодове, лечебни и ароматни растения или части от тях от горските територии, когато не представлява стопанска дейност, се извършва безвъзмездно и свободно.

Чл. 120. (1) Държавните предприятия организират добива и разпореждането с недървесни горски продукти от горските територии – държавна собственост, чрез:

1. възлагане на добива и продажбата на продуктите в сурово и/или преработено състояние – по реда на наредбата по чл. 95, ал. 1;

2. чрез предоставяне под наем на определени горски територии;

3. чрез издаване на позволително за ползване на недървесни горски продукти.

(2) За организиране на добива и разпореждането по ал. 1, т. 1 и 2 могат да се сключват договори със срок до 10 години. В договорите се определят разрешените за добив продукти, мястото за тяхното добиване, цените, количествата и начините за тяхното измерване.

(3) Добивът и разпореждането с недървесни горски продукти от горски територии – общинска собственост, се извършват по начините, определени в ал. 1, след решение на общинския съвет.

(4) Начините на ползване на недървесни горски продукти от горски територии – собственост на физически и юридически лица, когато представляват стопанска дейност, се определят свободно от собствениците.

Чл. 121. Забранява се добивът на смола и кори от стоящи дървета, с изключение на кори от корков дъб, освен когато добивът е предвиден в горскостопански план.

Чл. 122. Добитите дървесина и недървесните горски продукти са вещи с бързо влошаващи се качества, които подлежат на бърза продажба.

Раздел III

Паша в горските територии

Чл. 123. (1) Пашата на селскостопански животни в горските територии – държавна или общинска собственост, се извършва след заплащане на цена за календарната година, определена:

1. със заповед на министъра на земеделието и храните или на оправомощени от него длъжностни лица – за горските територии – държавна собственост;

2. с решение на общинския съвет – за горските територии – общинска собственост.

(2) За заплатената по ал. 1 цена на лицето се издава документ, в който се посочват видът и броят на животните.

(3) Пашата на селскостопански животни в горските територии – собственост на физически и юридически лица, се извършва след писмено съгласие на собственика.

Чл. 124. Забранява се:

1. пашата в горски територии на селскостопански животни без пастир;

2. пашата в поройните и ерозираните горски територии, дендрариумите, одобрените и регистрираните източници за производство на горски репродуктивни материали и в горските разсадници;

3. пашата в горските култури и младите насаждения от семенен произход и в издънковите насаждения, докато достигнат височина 3 м;

4. пашата в горски територии, в които е започнало или е възможно естественото им възобновяване.

5. ношната паша в горските територии;

6. пашата на селскостопански животни в дивечовъдните участъци на държавните горски стопанства и в ловностопанските райони на държавните ловни стопанства.

Чл. 125. (1) Ежегодно до края на февруари кметът на населеното място издава заповед, с която се посочват горските територии, в които е забранена пашата на селскостопански животни. Заповедта се обявява на видно място в сградите на съответната община и кметство.

(2) Горските територии, в които е забранена пашата на селскостопански животни, се определят:

1. от директора на държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство – за горските територии – държавна собственост;

2. от собствениците – за горските територии извън посочените в т. 1.

(3) Заповедта по ал. 1 се издава при съобразяване с ограниченията и забраните, предвидени в заповедите за обявяване и в плановете за управление на защитени територии и защитени зони.

Раздел IV

Износ и внос на необработен дървен материал и на дивораствящи гъби

Чл. 126. (1) Износът на необработен дървен материал и на дивораствящи гъби се извършва след издаване на удостоверение за износ от министъра на земеделието и храните или от упълномощени от него длъжностни лица. Удостоверението е със срок на валидност 3 месеца от датата на издаването му.

(2) За издаване на удостоверение за износ на необработен дървен материал заинтересуваното лице представя:

1. договор със собственика на гората за ползване на дървесината и/или фактура за закупуване на дървесината;

2. външнотърговски договор и/или проформа фактура;

3. документ за платена такса за издаване на удостоверението;

4. попълнен от износителя образец на удостоверение за износ.

(3) За издаване на удостоверение за износ на дивораствящи гъби заинтересуваното лице представя:

1. документ за заплатена цена за събиране на недървесни горски продукти, договор за наем или фактура, издадена от собственика;
2. попълнен от износителя образец на удостоверение за износ;
3. външнотърговски договор и/или фактура;
4. документ за платена такса за издаване на удостоверението.

(4) Органът по ал. 1 отказва или разрешава износа в деня на представяне на удостоверението. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) За издаване на удостоверението по ал. 1 се събират такси, определени с тарифа на Министерския съвет.

(6) Министърът на земеделието и храните със заповед може временно да забрани износа на необработен дървен материал от определени дървесни видове и/или размери, както и на диворастящи гъби.

Чл. 127. (1) Компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕО) 2173/2005 на Съвета от 20 декември 2005 г. за установяване на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност (ОВ, L 347 от 30.12.2005) е Агенция „Митници“.

(2) При осъществяване на проверки за установяване съответствието на пратки с данните от съответното разрешително дейността на Агенция „Митници“ се подпомага от Изпълнителната агенция по горите.

Глава шеста

ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 128. Защитата на горските територии обхваща мерките за превенция и борба с болести, вредители, пожари и други абиотични въздействия.

Раздел II

Защита на горските територии от болести и вредители и други повреди

Чл. 129. Защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди осигурява създаването и отглеждането на здрави, устойчиви и високопродуктивни гори и включва: оценка на здравословното им състояние, прогноза за разпространение на вредителите, болестите и други повреди в горите, профилактични и карантинни мероприятия и провеждане на борбата с вредителите, болестите и други повреди.

Чл. 130. Защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди се извършва чрез:

1. профилактични и карантинни мероприятия;
2. провеждане на наблюдения, обследвания и сигнализация за появата, развитието и разпространението на причинителите на болести, насекоми, плевели и други вредители;
3. оценка и мониторинг на въздействието на абиотични и биотични фактори върху състоянието на горскодървесната растителност;
4. провеждане на растителнозащитни мероприятия и борба с вредителите, включваща биологични, химични, физико-механични и интегрирани методи и средства.

Чл. 131. (1) Оценка на здравословното състояние на горите и на необходимостта от провеждане на защитни мероприятия в тях се извършва с прогноза, изготвена от специализирани териториални звена към Изпълнителната агенция по горите – лесозащитни станции, и утвърдена от Изпълнителната агенция по горите.

(2) Изпълнителната агенция по горите, регионалните дирекции по горите и лесозащитните станции оказват методическо ръководство, консултират собствениците на гори, дават предписания и извършват контрол по защитата на горите от болести, вредители и други повреди.

(3) Държавните предприятия, учебно-опитните горски стопанства и собствениците на горски територии изпълняват предписанията на органите по ал. 2 за защитата на горите от болести, вредители и други повреди.

Чл. 132. Защитата на горските територии от болести и вредители и други повреди се организира и провежда при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

Чл. 133. (1) Защитата на горските територии от болести и вредители и други повреди се организира и осъществява от собствениците, съответно от лицата, на които територията е предоставена за управление, за тяхна сметка.

(2) В случаите на широкомащабно разпространение на болести и вредители в горските територии защитата се организира и контролира от лесозащитните станции за сметка на държавния бюджет.

Чл. 134. Общините, физическите и юридическите лица – собственици на гори, както и техните обединения могат да възлагат действията по защита в горските територии – тяхна собственост, на държавните предприятия или на лесозащитните станции.

Чл. 135. (1) Защитата на горите се извършва със средства и препарати, разрешени и регистрирани по Закона за защита на растенията.

(2) Растителнозащитните средства и препарати се прилагат при условия и по начин, определени с наредба на министъра на земеделието и храните, съгласувана с министъра на околната среда и водите и с министъра на здравеопазването.

Раздел III

Защита на горските територии от пожари

Чл. 136. (1) Мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари се планират за всяка горска териториална единица, независимо от собствеността на територията, и са задължителни за изпълнение.

(2) Планирането на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари е за сметка на държавния бюджет.

(3) Изпълнението и поддържането на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари се организира и осъществява от собствениците, съответно от лицата, на които територията е предоставена за управление, за тяхна сметка.

(4) Условията и редът за проектиране на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари се определят с наредбата по чл. 18, ал. 1.

Чл. 137. (1) Ежегодно по предложение на директора на регионалната дирекция по горите областният управител със заповед определя пожароопасен сезон в горските територии за областта.

(2) Заповедта по ал. 1 се оповестява публично чрез средствата за масово осведомяване, на интернет страницата на съответната областна администрация, на регионална дирекция по горите, на Изпълнителната агенция по горите или по друг подходящ начин.

Чл. 138. (1) Условията и редът за защита на горските територии от пожари се определят с наредба на министъра на земеделието и храните и министъра на вътрешните работи.

(2) Паленето на огън и извършването на огневи работи в горските територии е забранено освен в случаите, определени с наредбата по ал. 1.

(3) По време на пожароопасния сезон се забранява паленето на открит огън и извършването на огневи работи на разстояние, по-малко от 100 м от границите на горските територии.

Чл. 139. (1) Собствениците на линейни обекти, както и на съоръжения, преминаващи или попадащи в горските територии, са задължени за собствена сметка:

1. да ги поддържат целогодишно в пожаробезопасно състояние, като ги почистват периодично от дървета, клони, храсти, сухи треви и от други горими материали;

2. да кастрят клоните на дърветата в непосредствена близост до обекта или съоръжението;

3. да определят особено опасните в пожарно отношение места и да ги обезопасяват.

(2) Физическите лица, преминаващи или пребиваващи в горските територии, са длъжни да спазват правилата за пожарна безопасност в тях.

(3) Сдруженията на ловците, на риболовците и на туристите в България чрез своите органи инструктират членовете си за правилата за пожарна безопасност в горските територии преди всеки излет.

(4) Началниците на военните поделения и части са длъжни при провеждане на полеви занятия и учения да осигурят спазването на правилата за пожарна безопасност и да предприемат действия за недопускане на пожари и за своевременното им потушаване.

Чл. 140. Органите по пожарна безопасност и спасяване и служителите на Изпълнителната агенция по горите и нейните структури имат право да спират дейности или машини и съоръжения, които не отговарят на изискванията за пожарна безопасност или създават опасност за възникване на горски пожари.

Чл. 141. (1) Органите по пожарна безопасност и спасяване, Изпълнителната агенция по горите и регионалните дирекции по горите самостоятелно или съвместно осъществяват контрол по изпълнението на предвидените противопожарни мерки и мероприятия в горските територии.

(2) Непосредственото организиране на борбата с горски пожари се извършва от органите по пожарна безопасност и спасяване със съдействието на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, общините, собствениците и ползвателите на горски територии, както и на лицата, извършващи дейности в тях.

Чл. 142. (1) Кметовете на общини и кметства организират за сметка на общинския бюджет доброволни формирования за гасене на горски пожари по реда на Закона за защита при бедствия.

(2) Директорите на държавни горски стопанства и на държавни ловни стопанства организират специализирани групи от служители и работници за действия при гасене на горски пожари.

(3) Редът за действие на доброволните формирования и специализираните групи по ал. 1 и 2 при гасене на горски пожари се определя с наредбата по чл. 138, ал. 1.

Чл. 143. Всяко лице, забелязало пожар в горските територии, е длъжно незабавно да предприеме действия за уведомяване на централите за приемане на спешни повиквания към единния европейски номер 112.

Глава седма **ДОСТЪП ДО ГОРИТЕ**

Чл. 144. (1) Достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика на горската територия.

(2) Достъпът до и от горските територии, предоставени за управление на други ведомства във връзка с отбраната и сигурността на държавата, се определя с акт на ръководителя на съответното ведомство.

(3) Достъпът до защитените територии е свободен, освен в случаите, когато със заповедите за обявяване или плановете за управление той не е забранен или ограничен при определени условия.

(4) Без разрешение по този закон се забранява достъпът до:

1. горски територии, в които се провежда добив на дървесина и за това обстоятелство е поставена обозначителна табела;

2. горските разсадници.

(5) Разрешението по ал. 4 се дава в писмена форма от лицето, стопанисващо съответната територия.

Чл. 145. Обозначаването на границите на имотите в горските територии не трябва да се извършва с ограждане или по друг начин, ограничаващ свободното придвижване на хора, диви животни и води, с изключение на обекти, за които това е предвидено в нормативен или административен акт.

Чл. 146. (1) С цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите директорът на регионалната дирекция по горите със заповед може временно за срок до 3 месеца да ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия. Заповедта може да бъде издадена и по предложение на директора на съответното държавно горско стопанство, държавно ловно стопанство или на собственика на горската територия.

(2) Заповедта по ал. 1 се оповестява публично чрез средствата за масово осведомяване, на интернет страницата на регионалната дирекция по горите или по друг подходящ начин.

(3) Въз основа на заповедта по ал. 1 лицето, по чиято инициатива е ограничен достъпът до горската територия, поставя бариери или обозначителни табели.

Чл. 147. Наемателите и арендаторите на поземлени имоти в горски територии – държавна и общинска собственост, могат да изискат чрез наемодателя или арендодателя си въвеждането на временни ограничения или забрани за достъп до площите, ползвани от тях, когато това е необходимо за извършване на дейността им по договора при условията и по реда на чл. 146.

Чл. 148. (1) Пътни превозни средства могат да се движат в гората и по горските пътища само във връзка с изпълнение на горскостопански, селскостопански и ловностопански дейности.

(2) Обстоятелството, че пътното превозно средство ще се ползва за изпълнение на дейностите по ал. 1, се удостоверява с документ, издаден без заплащане на такса:

1. от директора на държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство – когато дейността се извършва от стопанството или е възложена от него;

2. от кмета на населеното място – в останалите случаи.

(3) Движението на пътни превозни средства, в т.ч. такива с висока проходимост, моторни шейни и каруци, когато не е свързано с изпълнение на горскостопански, селскостопански или ловностопански дейности, е допустимо само когато:

1. е дадено разрешение за това от директора на регионалната дирекция по горите или от оправомощено от него длъжностно лице, или

2. по пътища и трасета, които са специално обозначени за такива цели.

(4) Органите по ал. 2 и 3 съхраняват копие от издадените от тях удостоверения и разрешения в срок до една година от издаването им.

(5) Управлението на велосипеди, както и ездата в гората са разрешени само по горските пътища и по обозначените за целта трасета.

(6) Собствениците на имоти, граничещи с горски територии, не могат да ограничават достъпа до горските пътища, включително чрез ограждане или по друг начин, ограничаващ свободното им ползване.

(7) Условията и редът за движението по горските пътища, за поставяне на пътни знаци и техните образци, както и образците на документите за достъп до гората се определят с наредба на министъра на земеделието и храните и министъра на вътрешните работи.

Чл. 149. (1) Забранява се движението на пътни превозни средства и ездата по обозначените туристически пътеки, освен когато трасето на туристическата пътека съвпада с горски път.

(2) Обозначаването на нови туристически пътеки и трасета в горските територии се извършва със съгласие на собственика, съответно на лицата, на които територията е предоставена за управление.

Чл. 150. (1) Организираните обществени или спортни мероприятия в горските територии, както и в територии, които граничат с такива, могат да се провеждат, след като се уведоми съответната регионална дирекция по горите най-малко 14 дни преди датата на мероприятието, като се посочи мястото на провеждане и очакваният брой участници.

(2) В срок до 7 дни преди датата на мероприятието регионалната дирекция по горите може да определи допълнителни условия за провеждане на мероприятието, които са задължителни за организатора.

(3) Организаторът на мероприятието по ал. 1 осигурява:

1. съгласието на собственика или на лицето, управляващо територията;
2. пожарната безопасност на провежданото мероприятие;
3. почистването на територията и премахването на поставените преместваеми обекти.

Чл. 151. Ограниченията и забраните по тази глава не се прилагат в случаите, когато съответните дейности се извършват в изпълнение на служебните задължения на органи на държавно управление съгласно този закон и на служители, които изпълняват своите функции съгласно специалните норми.

Глава осма

СТРОИТЕЛСТВО В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ БЕЗ ПРОМЯНА НА ПРЕНАЗНАЧЕНИЕТО

Чл. 152. (1) Строителство в горските територии без промяна на предназначението се допуска само за изграждане на обекти по чл. 54, ал. 1.

(2) Строителството на обекти по ал. 1 се разрешава при условията и по реда на Закона за устройство на територията и на наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на земеделието и храните.

(3) Собствениците на поземлени имоти в горски територии не могат да възпрепятстват извършването на ремонти и реконструкции на горски пътища.

(4) Нормативите за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация в горските пътища, както и тяхната класификация се определят с наредбата по ал. 2.

Чл. 153. (1) Не се смята за строителство изграждането на:

1. временни горски пътища, временни въжени линии и складове за дървесина;
2. техникоукрепителни съоръжения за борба срещу ерозията и пороите;
3. временни пожаронаблюдателни кули;
4. ловно- и рибностопански съоръжения;
5. архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма;
6. съоръжения, осигуряващи опазването на културни ценности;
7. стационари за мониторинг.

(2) Изграждането на сградите и съоръженията по ал. 1 се извършва при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 152, ал. 2.

Глава девета **СТРУКТУРА НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ**

Чл. 154. (1) Държавната политика в областта на горското стопанство се осъществява от министъра на земеделието и храните чрез Изпълнителната агенция по горите.

(2) Изпълнителната агенция по горите е юридическо лице на бюджетна издръжка – второстепенен разпоредител с бюджетни кредити.

(3) Изпълнителната агенция по горите се ръководи от изпълнителен директор.

(4) Дейността и структурата на Изпълнителната агенция по горите се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 155. (1) За обсъждане на основни въпроси на горското стопанство към министъра на земеделието и храните се създава Национален съвет по горите като консултативен орган.

(2) Националният съвет по горите включва представители на Министерството на земеделието и храните, Министерството на околната среда и водите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите, Министерството на правосъдието, Изпълнителната агенция по горите, държавните предприятия, Българската академия на науките, Лесотехническият университет, собственици на гори и юридически лица с нестопанска цел, чиято дейност е свързана с управлението и опазването на горите.

(3) Съставът на Националния съвет по горите, както и правилата за работата му се определят със заповед на министъра на земеделието и храните.

(4) Националният съвет по горите подпомага министъра на земеделието и храните при:

1. осъществяването на държавната политика в областта на горското стопанство;
2. изготвянето на проекти на нормативни актове, свързани с горското стопанство;
3. разрешаването на проблеми с висок обществен интерес в областта на горското стопанство.

Чл. 156. Изпълнителната агенция по горите:

1. подпомага разработването и координира изпълнението на Националната стратегия за развитие на горския сектор;
2. разработва стратегически план за развитие на горския сектор;
3. организира разработването и контролира изпълнението на областните планове за развитие на горските територии;
4. организира инвентаризацията на горските територии;
5. контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове;
6. организира разработването и контролира изпълнението на плановете за управление на природните паркове;
7. създава и поддържа информационна система за горските територии и дейностите в тях;
8. изпълнява инвестиционната програма на Министерството на земеделието и храните за горскостопански дейности;
9. изпълнява международни и национални програми и проекти в областта на горското стопанство;
10. участва в работата на помощните органи на Европейската комисия, подпомагащи дейността ѝ в областта на горското стопанство, и осъществява връзки с други международни организации;
11. контролира изпълнението на закона и упражнява общ надзор и методическо ръководство върху дейността на всички органи и лица, на които са възложени задължения по него;
12. дава информация, извършва консултации и предоставя административни услуги на граждани и собственици на гори, на юридически лица и органи на държавната власт по въпроси, свързани с горското стопанство;
13. подпомага собствениците на гори в случаите, предвидени в закона;
14. координира и контролира защитата и опазването на горите, горския семеконтрол, научноизследователската и инженерно-внедрителската дейност;
15. осъществява взаимодействие с неправителствени организации за обезпечаване на участието им при формиране и изпълнение на държавната политика в областта на горското стопанство;

16. изпълнява и други дейности, възложени със закон или с решение на Министерския съвет.

Чл. 157. (1) За приемане на проекти, планове и програми, научни и други разработки и предложения за внедряване в горското и ловното стопанство, на планове и отчети за работата на специализираните териториални звена на Изпълнителната агенция по горите изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите със заповед назначава експертни съвети.

(2) Условието и редът за провеждане на заседанията на експертните съвети се определят с правилник, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 158. (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите след съгласуване с министъра на земеделието и храните със заповед създава и закрива регионални дирекции по горите и определя техните седалища и район на дейност.

(2) Регионалните дирекции по горите са юридически лица на бюджетна издръжка – структури на Изпълнителната агенция по горите.

(3) Районът на дейност на всяка от регионалните дирекции по горите обхваща горските територии на територията на една или повече цели области и в него се включват прилежащите ловностопански райони и водните обекти, ползвани за любителски риболов, а по отношение на контрола върху съхранението, транспортирането и преработването на дървесина и недървесни горски продукти – цялата територия на съответната област.

(4) Регионалните дирекции по горите осъществяват функциите на Изпълнителната агенция по горите с изключение на посочените в чл. 156, т. 10 в определения им район на дейност.

Чл. 159. (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите след съгласуване с министъра на земеделието и храните със заповед създава и закрива специализирани териториални звена: за защита и опазване на горите; за горски семеконтрол; за инвентаризация и устройство на горския фонд; за научноизследователска и инженерно-внедрителска дейност; дирекции на природни паркове за изпълнение на заповедите за обявяване и плановете за управление на природните паркове; за други специализирани дейности и определя техните седалища.

(2) Специализираните териториални звена по ал. 1 са юридически лица на бюджетна издръжка – структури на Изпълнителната агенция по горите.

(3) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите със заповед закрива дирекции на природни паркове,

създадени от него, в изпълнение на решение на Министерския съвет по чл. 52, ал. 2 от Закона за защитените територии.

Чл. 160. (1) Структурите на Изпълнителната агенция по горите се ръководят от директори, с които изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите е сключил трудов договор след провеждане на конкурс.

(2) Директор на регионална дирекция по горите може да бъде лице с висше лесовъдско образование, с образователно-квалификационна степен "магистър", с трудов стаж по специалността не по-малко от 7 години, придобит след завършване на висшето образование.

(3) Директор на специализирано териториално звено може да бъде лице с висше образование, съответстващо на предмета на дейност на специализираното териториално звено, с образователно-квалификационна степен "магистър", с трудов стаж по специалността не по-малко от 7 години, придобит след завършване на висшето образование.

Чл. 161. Функциите и задачите на структурите и специализираните териториални звена на Изпълнителната агенция по горите се определят с устройствени правилници. Правилниците се утвърждават от изпълнителния директор на агенцията и се обнародват в „Държавен вестник“.

Чл. 162. (1) Дирекциите на природни паркове разработват годишни планове за дейностите по опазване и възстановяване на биологичното разнообразие, поддържане и развитие на туристическата инфраструктура, образователни програми и други в съответствие с плановете за управление на природните паркове.

(2) Годишните планове по ал. 1 се утвърждават от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(3) Дирекциите на природните паркове могат да възлагат на държавните горски стопанства, на държавните ловни стопанства или на трети лица да изпълняват поддържащи, направляващи, регулиращи, възстановителни и други природозащитни дейности на територията на природните паркове.

Глава десета **ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ**

Чл. 163. (1) За управление на горските територии – държавна собственост, се създават държавни предприятия съгласно приложение № 1.

(2) Предприятията по ал. 1 са юридически лица със статут на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

(3) Районите на дейност на държавните предприятия обхващат съответните райони, които образуват ниво 2, съгласно чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие.

(4) По предложение на министъра на земеделието и храните Министерският съвет може да променя районите на дейност на държавните предприятия.

Чл. 164. Държавните предприятия по чл. 163 имат двустепенна структура:

1. централно управление;
2. териториални поделения - държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства.

Чл. 165. (1) Основният предмет на дейност на държавните предприятия по чл. 163 е:

1. изпълнение на горскостопанските планове за горските територии - държавна собственост;
2. изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства;
3. изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии - държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии;
4. организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии - държавна собственост;
5. организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
6. поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
7. организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии - държавна собственост;
8. създаване на нови гори върху земеделски територии;
9. опазване на горските територии - държавна собственост;
10. предоставяне и извършване на обществени услуги.

(2) Държавните предприятия могат да осъществяват и други дейности, незабранени от закона, дейности, възложени им от министъра на земеделието и храните, както и такива, възложени им въз основа на договор.

Чл. 166. (1) За осъществяване на дейността на държавните предприятия по този закон държавата предоставя за ползване и управление имущество - държавна собственост.

(2) Имуществото на държавните предприятия се състои от имущество, предоставено им от Министерския съвет или от министъра на земеделието и храните, имущество, придобито от тях в резултат на дейността им, както и от имущество, предоставено им от международни институции, от местни и чуждестранни физически, юридически лица и други организации.

(3) Имуществото, придобито от държавните предприятия в резултат на дейността им, е частна държавна собственост.

(4) Държавните предприятия не могат да учредяват ипотеките и залози върху горските територии, предоставени им за управление.

(5) Имуществото на държавните предприятия, както и предоставените им за управление горски територии не могат да служат за обезпечаване задължения на трети лица.

(6) Държавните предприятия не могат да участват в търговски дружества, както и да създават такива дружества.

(7) Срещу държавните предприятия не може да се открива производство по несъстоятелност.

(8) Държавните предприятия отговарят за задълженията си до размера на имуществото си по ал. 3.

(9) Държавните предприятия не подлежат на приватизация.

(10) Дейността на държавните предприятия, както и тяхното имущество не могат да бъдат обект на концесия по смисъла на Закона за концесиите.

Чл. 167. Органи на управление на държавните предприятия по чл. 163 са:

1. министърът на земеделието и храните;
2. управителният съвет;
3. директорът.

Чл. 168. Министърът на земеделието и храните:

1. упражнява правата на собственост на държавата в държавните предприятия;
2. назначава и освобождава членовете на управителните съвети;
3. назначава и освобождава директорите на държавните предприятия;
4. утвърждава правилници за организацията и дейността на държавните предприятия;
5. утвърждава годишните финансови планове на държавните предприятия;
6. взема решения за разпределение на печалбата и за покриване на загубата;
7. взема решения за изразходване на средствата по фондовете, създавани и управлявани от държавните предприятия;
8. одобрява годишните финансови отчети и/или годишните доклади за дейността на държавните предприятия;
9. взема решения за учредяване на вещни права и ипотеките и съгласува искания за отдаване под наем на имоти, които не са горски територии;
10. взема решения за закупуване, разпореждане, бракуване или ликвидация на дълготрайни материални активи с

балансова	стойност	над
30 000 лв.;		

11. одобрява искания на държавните предприятия за ползване на кредити;

12. по предложение на управителния съвет на държавното предприятие взема решения за създаване и за закриване на териториални поделения на държавните предприятия и за определяне на района им на дейност;

13. осъществява дадените му със закон правомощия, свързани с дейността на държавните предприятия.

Чл. 169. (1) Управителният съвет на държавните предприятия се състои от трима членове, включително директорът на предприятието, които се назначават от министъра на земеделието и храните за срок 5 години.

(2) Министърът на земеделието и храните сключва договор за управление с всеки член на управителния съвет.

(3) Не може да бъде член на управителния съвет лице, което е осъждано за престъпление от общ характер, което е съпруг или роднина по права, по сребрена линия или по сватовство до трета степен включително с друг член на управителния съвет или с директора на предприятието.

(4) Управителният съвет заседава най-малко веднъж на два месеца.

(5) Заседанията на управителния съвет се организират и ръководят от председателя на съвета.

(6) Заседанието на управителния съвет е редовно, ако на него присъстват всички членове.

(7) Решенията на управителния съвет се приемат с явно гласуване и с мнозинство от всички членове. Управителният съвет може да взема решения и неприсъствено, ако всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

(8) Контролът по изпълнението на решенията на управителния съвет се осъществява от председателя на съвета.

(9) За заседанията на управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички присъстващи членове.

(10) Министърът на земеделието и храните освобождава преди изтичането на срока на договора за управление член на управителния съвет, който:

1. не отговаря на изискванията на ал. 3;
2. нарушава условията, предвидени в договора за управление;
3. е подал писмено заявление за освобождаване;
4. по решение на министъра на земеделието и храните – с едномесечно предизвестие.

Чл. 170. (1) Управителният съвет:

1. избира измежду членовете си председател и заместник-председател;

2. приема проект на правилник за организацията и дейността на държавното предприятие и го предлага на министъра на земеделието и храните за утвърждаване;

3. приема годишния финансов план на държавното предприятие и го предлага на министъра на земеделието и храните за утвърждаване;

4. приема годишния финансов план на териториалните поделения на държавното предприятие;

5. приема структурата и щата на централното управление и на териториалните поделения на държавното предприятие;

6. определя регистриран одитор или специализирано одиторско предприятие за одит и заверка на годишния финансов отчет и го утвърждава;

7. предлага на министъра на земеделието и храните да вземе решение за разпределение на печалбата и за покриване на загубата;

8. предлага на министъра на земеделието и храните да вземе решение за изразходване на средствата по фондовете, създавани и управлявани от предприятието;

9. предлага на министъра на земеделието и храните да вземе решение за създаване и за закриване на териториални поделения на държавното предприятие и за определяне района им на дейност;

10. взема решения за закупуване, разпореждане, бракуване или ликвидация на дълготрайни материални активи с балансова стойност до 30 000 лв. и предлага на министъра на земеделието и храните да вземе решение за такива с балансова стойност над 30 000 лв.;

11. приема годишен доклад за дейността на държавното предприятие и годишен финансов отчет и ги предлага на министъра на земеделието и храните за одобряване;

12. изпълнява и други функции, свързани с управлението на държавното предприятие, в съответствие с действащите нормативни актове или възложени му от министъра на земеделието и храните.

Чл. 171. (1) Министърът на земеделието и храните след провеждане на конкурс назначава директорите на държавните предприятия за срок 5 години и сключва с тях договори за управление.

(2) За директор на държавно предприятие се назначава лице:

1. с висше лесовъдско образование с образователно-квалификационна степен "магистър";

2. с трудов и/или служебен стаж по специалността, не по-малък от 10 години, придобит след завършване на висшето образование по т. 1;

3. което не е осъждано на лишаване от свобода за престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;

4. което не е съпруг или роднина по права, по съребрена линия или по сватовство до трета степен включително с член на управителния съвет.

(3) Директорът на държавно предприятие може да бъде освободен преди изтичане срока на договора, когато:

1. е подал писмено заявление за освобождаване;

2. нарушава условията, предвидени в договора за управление;

3. при или по повод изпълнение на задълженията по договора за управление наруши закона, вследствие на което са настъпили или могат да настъпят значителни неблагоприятни последици за държавното предприятие;

4. отпадне някое от условията за заемане на длъжността;

5. е във фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за срок, по-дълъг от 6 месеца;

6. са налице други основания за освобождаване, предвидени в договора за управление.

Чл. 172. (1) Директорът на държавно предприятие:

1. представлява държавното предприятие пред държавните органи, съдилищата и пред трети лица в страната и в чужбина;

2. ръководи цялостната дейност на държавното предприятие;

3. сключва:

а) договори за възлагане изработването на горскостопанските планове за горските територии – държавна собственост;

б) договори за дейностите, извършвани от централното управление на държавното предприятие;

в) дългосрочни договори по Закона за горите и по Закона за лова и опазване на дивеча;

4. сключва и прекратява трудовите договори с работниците и служителите в централното управление на държавното предприятие, както и договорите за управление с директорите на териториалните поделения;

5. предлага на управителния съвет проект на годишен финансов план и годишен финансов отчет на държавното предприятие;

6. утвърждава финансовите планове на териториалните поделения на държавното предприятие;

7. утвърждава поименното щатно разписание на длъжностите в централното управление на държавното предприятие;

8. отчита се за своята дейност пред управителния съвет;

9. осъществява дадените му със закон правомощия, свързани с дейността на държавните предприятия;

10. упражнява контрол по спазването на нормативните актове, финансовата дисциплина и опазване имуществото на държавното предприятие и на териториалните поделения на държавното предприятие;

11. след съгласуване с министъра на земеделието и храните взема решения за отдаване под наем на недвижими имоти, които не са горски територии и са предоставени за управление на предприятието;

12. взема решения за отдаване под наем на движими вещи, стопанисвани от държавното предприятие;

13. изготвя и представя на управителния съвет годишен финансов отчет на държавното предприятие, заверен от регистриран одитор или от специализирано одиторско предприятие;

14. упълномощава директорите на териториалните поделения да сключват договори и да издават актове за изпълнение дейността на поделенията;

15. изпълнява и други функции, свързани с управлението на държавното предприятие, в съответствие с действащите нормативни актове или възложени му от министъра на земеделието и храните и от управителния съвет.

(2) Директорът на държавното предприятие може да делегира някои от правомощията си по ал. 1 на други служители от държавното предприятие.

(3) В изпълнение на своите правомощия директорът на предприятието издава индивидуални административни актове.

Чл. 173. (1) Държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства са териториални поделения на държавните предприятия по чл. 163, които осъществяват функциите на държавното предприятие в определения им район на дейност.

(2) Териториалните поделения на държавните предприятия се ръководят и представляват от директор, назначен от директора на държавното предприятие.

(3) За директор на териториално поделение се назначава лице с висше лесовъдско образование, с образователно-квалификационна степен "магистър", с трудов и/или служебен стаж по специалността не по-малко от 5 години, придобит след завършване на висшето образование.

Чл. 174. (1) Териториалните поделения на държавните предприятия:

1. сключват от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им от закона и от директора на държавното предприятие правомощия;

2. водят счетоводство;

3. след разрешение на директора на държавното предприятие откриват банкови сметки;

4. имат свой печат;

5. водят от свое име и за своя сметка съдебни и арбитражни дела;

6. са работодатели по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.

(2) В изпълнение на своите правомощия директорите на териториалните поделения издават индивидуални административни актове.

(3) Териториалните поделения на държавното предприятие могат да бъдат равнопоставени участници в процедури по Закона за обществените поръчки, както и в международни, национални и регионални търгове и програми.

Чл. 175. Средствата за работна заплата в държавните предприятия, както и в техните териториални поделения се определят при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните съгласувано с министъра на труда и социалната политика.

Чл. 176. Средствата за осъществяване дейността на държавните предприятия се набират от следните приходи:

1. средствата от продажба на дървесина, горски репродуктивни материали и недървесни горски продукти;

2. средства от предоставяне на услуги и от сключени договори;

3. средства от продажба и отдаване под наем на недвижими имоти и движими вещи – собственост на предприятието или предоставени му за управление;

4. дарения, завещания, спонсорство и други, направени в полза на държавното предприятие;

5. средства от договори за управление на гори – собственост на физически, юридически лица и общини;

6. средства от отдаване под аренда и под наем на горски територии – държавна собственост;

7. средства от учредени сервитути и право на строеж върху горски територии – държавна собственост;

8. средства от продажба на отнети в полза на държавата дървесина, горски репродуктивни материали и недървесни горски продукти, добити от горски територии – държавна собственост;

9. кредити, предоставени на държавното предприятие за осъществяване на неговите функции;

10. приходи от портфейлни инвестиции с краткосрочни държавни ценни книжа и облигации;

11. застрахователни обезщетения от застраховано имущество на държавното предприятие;

12. обезщетения за обществени екосистемни ползи;

13. приходи от други дейности, незабранени от закона.

Чл. 177. Средствата, постъпили в приход на държавното предприятие, се разходват за изпълнение на възложените му със закона дейности и мероприятия, предвидени в утвърдения финансов план на предприятието.

Чл. 178. За обезпечаване финансовата стабилност на държавното предприятие и осигуряване на целеви инвестиции за изпълнение на дейностите, възложени му със закона, предприятието формира фонд „Инвестиции в горите“ и фонд „Резервен“.

Чл. 179. (1) Фонд „Инвестиции в горите“ се формира от част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии – държавна собственост, определена с постановление на Министерския съвет.

(2) Средствата на фонд „Инвестиции в горите“ се разходват за проектиране и строителство на горски автомобилни пътища и транспортна техническа инфраструктура.

(3) Средствата на фонд „Инвестиции в горите“ се разходват по решение на министъра на земеделието и храните.

Чл. 180. (1) Фонд „Резервен“ се формира от:

1. една десета от печалбата след данъчно облагане, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат 1/10 от стойността на активите по баланса на предприятието;

2. част от преразпределената по решение на министъра на земеделието и храните печалба след данъчно облагане.

(2) Средствата на фонд „Резервен“ могат да се използват само за:

1. покриване на годишната загуба;

2. покриване на загуби от предходната година.

(3) Средствата на фонд „Резервен“ се разходват по решение на министъра на земеделието и храните.

Глава единадесета

УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ – СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНИ

Чл. 181. (1) Управлението на горските територии – общинска собственост, се осъществява:

1. от общинска горска структура, организирана в една от следните форми:

а) структурно звено в администрацията на общината;

б) търговско дружество, в което общината е едноличен собственик на капитала;

в) общинско предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

2. от държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства въз основа на договор;

3. от физически лица или търговци, вписани в публичните регистри по чл. 235 и 241 въз основа на договор.

(2) Изборът на формата на управление по ал. 1, както и на лицата по ал. 1, т. 3 се определя с решение на общинския съвет.

(3) Когато горските територии – собственост на общината, са с площ над 1500 хектара, управлението на горските територии се осъществява по един от начините по ал. 1, т. 1 или 2.

(4) В едномесечен срок от избора на формата на управление по ал. 1 кметът на общината писмено уведомява за това регионалната дирекция по горите.

(5) За ръководител на общинската горска структура се назначава лице, което отговаря на изискванията за директор на държавно горско стопанство и е вписано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика.

(6) Общинският съвет определя с наредба реда за управление на горските територии – общинска собственост.

Чл. 182. Ръководителят на общинската горска структура и лицата, назначени в тях на длъжности, за които се изисква лесовъдско образование, носят униформено облекло при изпълнение на служебните си задължения и имат правата и задълженията по чл. 190, ал. 2 в горските територии – общинска собственост, в които осъществяват служебните си задължения. Разходите по изпълнението на изискванията на този закон се осигуряват от съответния работодател.

Глава дванадесета

УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ – СОБСТВЕНОСТ НА ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА И НА ТЕХНИ СДРУЖЕНИЯ

Чл. 183. (1) Горски сдружения са обединения на физически и юридически лица – собственици на поземлени имоти в горски територии, създадени по действащото законодателство, с цел съвместно стопанисване и управление на имотите.

(2) Изпълнителната агенция по горите подпомага образуването и дейността на горски сдружения, които отговарят на следните изисквания:

1. осъществяват някои от следните дейности:
 - а) изпълнение на горскостопански планове;
 - б) изпълнение на горскостопански мероприятия;
 - в) покупка и продажба и преработване на дървесина и недървесни горски продукти;
 - г) опазване и защита на горските територии;

д) строеж и поддържане на горски пътища и на съпровождащата горскостопанската дейност инфраструктура;

е) закупуване на машини и съоръжения за изпълнение на горскостопански дейности, както и за преработване на дървесина и недървесни горски продукти;

2. обединяват съседни имоти на собственици с обща площ на имотите им след обединението, не по-малка от 100 хектара;

3. горите им са сертифицирани.

(3) Горско сдружение, на което е наложена санкция за нарушение на този закон или на подзаконовите актове по прилагането му, не може да бъде подпомагано за срок една година от влизането в сила на наказателното постановление.

Чл. 184. Подпомагането може да се осъществява чрез:

1. предоставяне на информация за разработване на горскостопански планове и програми;

2. съдействие за уедряване на отделни имоти в общ горски масив, включително безвъзмездно извършване на оценките на имотите – обект на замяна и уедряване;

3. консултации и обучение за управление на сдружението за прилагане на добри горскостопански практики;

4. консултации при изграждането на горски пътища;

5. консултации при организирането и провеждането на мероприятия за защита на горите.

Чл. 185. (1) Представителството на членовете на горски сдружения, в които собствеността на отделните собственици е в идеални граници, се осъществява от председателите, съответно от управителите им, по решение на управителния орган на сдружението.

(2) По реда на ал. 1 се осъществява представителството на членовете на горски сдружения във връзка с участието им в национални и международни проекти и програми.

Чл. 186. (1) Физически и юридически лица – собственици на поземлени имоти в горски територии, осъществяват дейностите в съответната територия:

1. самостоятелно, когато са вписани в публичния регистър по чл. 235 или 241;

2. чрез възлагане на:

а) държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства;

б) общински горски структури по чл. 181, ал. 1, т. 1;

в) физически лица или търговци, вписани в регистрите по чл. 235 и 241.

(2) Собствениците на поземлени имоти в горски територии, които са възложили изпълнението на дейностите по реда на ал. 1, т. 2, са длъжни в 14-дневен срок от сключването

на договора да уведомят писмено съответната регионална дирекция по горите за датата на сключване на договора и номера на удостоверението за регистрация на лицето, с което е сключен договорът.

Глава тринадесета **ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ**

Раздел I **Общи положения**

Чл. 187. (1) Опазването на горските територии обхваща действията по предотвратяване и установяване на нарушения на разпоредбите на закона.

(2) Действията по предотвратяване на нарушенията се организират от собствениците на съответните горски територии за тяхна сметка.

Чл. 188. (1) Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и общините – собственици на гори, назначават служители за предотвратяване и установяване на нарушения в горските територии – тяхна собственост, както и в такива, предоставени им за управление.

(2) Опазването на горските територии – собственост на физически лица, на юридически лица или на техни обединения извън посочените в ал. 1, може да се извършва от лица, наети от собственика или въз основа на договор.

(3) Кметовете на общини могат да назначават лица за предотвратяване и установяване на нарушения в горските територии, попадащи в землището на съответната община.

Чл. 189. Служителите на Министерството на вътрешните работи със съдействието на служителите и лицата по чл. 188 предприемат действия за предотвратяване и разкриване на престъпления, свързани с дейностите в горските територии.

Чл. 190. (1) Функциите по опазване на горските територии, независимо от тяхната собственост, се възлагат на лица с лесовъдско образование.

(2) Лицата по ал. 1:

1. опазват поверените им горски територии от незаконни ползвания и увреждания;

2. следят за спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите, опазването на съоръжения, сгради, гранични и други знаци и обекти;

3. проверяват всички документи за сеч, паша, лов и други ползвания от горите;

4. следят за спазването на противопожарните правила, а при пожар предприемат действия за неговото ограничаване и потушаване;

5. следят за появата на болести, вредители и други повреди;

6. опазват защитените видове животни и растения и следят за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони;

7. сигнализират незабавно органите на Министерството на вътрешните работи при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите, и съдействат за тяхното разкриване;

8. дават предписания при констатиране на пропуски и нарушения;

9. издават разпореждания за спиране и прекратяване на дейности при констатиране на нарушения в горските територии;

10. задържат вещите - предмет на нарушения, както и вещите, които са послужили за тяхното извършване;

11. уведомяват незабавно органите по Закона за устройство на територията за извършване на незаконно строителство в горските територии.

(3) При изпълнение на задълженията си лицата по ал. 1 се легитимират:

1. със служебни карти - за служителите, назначени за опазване на горските територии - държавна и общинска собственост;

2. с удостоверения - за лицата, наети за опазване на горските територии, извън посочените в т. 1.

(4) Служебните карти и удостоверения по ал. 3 се издават от съответната регионална дирекция по горите по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(5) Лицата, изпълняващи функции по опазване на горските територии, имат право да носят и употребяват за служебни цели служебно дълго и късо оръжие за охрана и лично късо нарезно оръжие.

(6) При изпълнение на служебните си задължения служителите, назначени за опазване на горските територии - държавна или общинска собственост, носят униформено облекло и отличителни знаци, които не могат да се преотстъпват.

Чл. 191. (1) Лицата по чл. 190, ал. 1 могат да упражняват правомощията по чл. 190, ал. 2 върху съответните територии, за които са наети.

(2) Служителите, назначени за опазване на горските територии - държавна собственост, имат правомощията по чл. 190, ал. 2, т. 1-8 и извън поверените им за опазване горски територии в района на дейност на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

(3) Служителите, назначени за опазване на горските територии – общинска собственост, имат правомощията по чл. 190, ал. 2, т. 1-8 и извън поверените им за опазване горски територии на територията на съответната община.

Чл. 192. (1) Работодателите задължително застраховат наетите от тях лица, изпълняващи функции по опазване на горските територии, със застраховка „Живот и злополука“.

(2) На наетите лица по ал. 1, които са претърпели неимуществени вреди при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 10 брутни месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 брутни месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(3) При смърт на наето лице по ал. 1 при или по повод изпълнение на служебни задължения на съпруга, децата и родителите на загиналия се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 12 брутни месечни възнаграждения на всеки правоимащ.

Чл. 193. (1) Работниците и служителите на Изпълнителната агенция по горите и нейните структури, на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и на общините – собственици на гори, чиито служебни задължения изискват да живеят в горите, могат да ползват жилищни помещения, предоставени им от техните работодатели.

(2) За ползване на жилищните помещения лицата по ал. 1 подават заявление, въз основа на което съответният работодател издава настанителна заповед и сключва договор. Договорът е в сила до прекратяването на трудовото или служебното правоотношение на служителя.

(3) Работниците и служителите на Изпълнителната агенция по горите и нейните структури, на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и на общините – собственици на гори, могат да ползват ежегодно до 10 пространствени куб. м дърва за огрев от горските територии – държавна или общинска собственост, срещу заплащане на разходите за добив.

(4) С правата по ал. 3 се ползват след пенсионирането си и лица с трудов или служебен стаж над 20 години, работили в администрации, структури или при търговци, чиито служебни задължения са били свързани с управлението, стопанисването или ползването на горски територии – държавна или общинска собственост, както и съпругът на починал такъв служител, когато е в пенсионна възраст.

(5) Работниците и служителите на Изпълнителната агенция по горите и нейните структури, на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните

горски стопанства и на общините – собственици на гори, имат право за всеки прослужени 10 години да получат до 5 куб. м дървен строителен материал от горските територии – държавна или общинска собственост, срещу заплащане на разходите за добив.

Чл. 194. (1) Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства, физическите лица, юридическите лица и общините – собственици на гори, могат да сключват договори с Министерството на вътрешните работи за опазване на горските територии – тяхна собственост или предоставени им за управление.

(2) Общините – собственици на гори, могат да възлагат опазването на горските територии на изградените звена „Общинска полиция“.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 уведомяват писмено регионалната дирекция по горите за сключените от тях договори.

Чл. 195. (1) Физическите лица, юридическите лица и общините – собственици на гори, могат да сключват договори с юридически лица, регистрирани по Закона за частната охранителна дейност, за опазване на горските територии – тяхна собственост, и уведомяват писмено за това регионалната дирекция по горите.

(2) За извършване непосредственото опазване на горските територии юридическите лица, регистрирани по Закона за частната охранителна дейност, назначават лица с лесовъдско образование.

(3) Опазването на горските територии по реда на ал. 1 и 2 се извършва съгласно разпоредбите на този закон.

Раздел II

Контрол

Чл. 196. (1) Изпълнителната агенция по горите и нейните структури осъществяват контрол по прилагането на закона по отношение на всички дейности в горските територии, както и върху съхранението, транспортирането и преработването на дървесина и недървесни горски продукти.

(2) Във връзка с осъществяването на контролните функции по ал. 1 Изпълнителната агенция по горите и Министерството на вътрешните работи могат да сключат договор за сътрудничество.

(3) Условиата и редът за осъществяване на дейностите по контрол и опазване на горските територии се определят с наредбата по чл. 148, ал. 7.

Чл. 197. Служителите в Изпълнителната агенция по горите и в нейните структури, които заемат длъжности, за които се изисква лесовъдско образование:

1. имат право на достъп до съответната документация и до обектите, подлежащи на контрол по този закон;

2. имат право да изискват документи и да получават информация, необходима за изпълнението на контролните им функции;

3. имат право да спират превозните средства, които превозват дървесина и недървесни горски продукти, за проверка на техния произход;

4. имат право да задържат вещите - предмет на нарушението, както и вещите, които са послужили за неговото извършване;

5. дават консултации и правят предписания при констатиране на пропуски и нарушения;

6. издават разпореждания за спиране и прекратяване на дейности при констатиране на нарушения на този закон, Закона за лова и опазване на дивеча, Закона за защитените територии, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за лечебните растения, Закона за биологичното разнообразие, Закона за опазване на селскостопанското имущество и подзаконовите актове по прилагането им;

7. сигнализират незабавно органите на Министерството на вътрешните работи при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите, и съдействат за тяхното разкриване;

8. контролират спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите, опазването на съоръжения, сгради, гранични и други знаци и обекти;

9. контролират спазването на противопожарните правила;

10. контролират спазването на режимите в защитените територии и защитените зони;

11. извършват експертизи, анализи и оценки на извършените лесовъдски дейности в горските територии;

12. имат правата по чл. 67, ал. 3 от Закона за лова и опазване на дивеча;

13. съставят актове за констатирани нарушения, както и за неизпълнение на задължения на длъжностни лица по този закон;

14. уведомяват незабавно органите по Закона за устройство на територията за извършване на незаконно строителство в горските територии.

Чл. 198. (1) Непосредственият контрол върху дейностите, извършвани в горските територии, се осъществява от горски инспектори - служители на Изпълнителната агенция по горите и нейните структури.

(2) За горски инспектор може да бъде назначено лице, което:

1. има придобито:
 - а) висше лесовъдско образование;
 - б) средно лесовъдско образование и трудов стаж по специалността не по-малко от 3 години;
2. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, или не е освободено от наказателна отговорност за извършено умишлено престъпление от общ характер с налагане на административно наказание по чл. 78а от Наказателния кодекс;
3. отговаря на изискванията за носене и съхранение на оръжие, както и за психо-физическа годност и професионална подготовка за заемане на длъжността.

(3) Условието и редът за назначаване на горски инспектори, както и специфичните изисквания за психо-физическа годност и професионална подготовка по ал. 2 се определят с наредбата по чл. 148, ал. 7.

Чл. 199. (1) Горските инспектори с висше лесовъдско образование имат правомощията по чл. 197.

(2) Горските инспектори със средно лесовъдско образование имат правомощията по чл. 197 с изключение на това по т. 11.

Чл. 200. (1) При изпълнение на служебните си задължения горските инспектори:

1. имат право да отвеждат принудително нарушителите с неустановена самоличност в най-близкото поделение на Министерството на вътрешните работи;
2. могат да използват моторни превозни средства със специален режим на движение;
3. могат да използват физическа сила и помощни средства само ако не могат да изпълнят служебните си задължения по друг начин при:
 - а) противодействие или отказ да се изпълни законно разпореждане;
 - б) задържане на правонарушител, който не се подчинява или оказва съпротива;
 - в) конвоиране на лице или при опит то да избяга, да посегне на своя живот или на живота и здравето на други лица;
 - г) нападения срещу служителите или граждани;
 - д) групови нарушения на обществения ред;
 - е) нападения на сгради, помещения, съоръжения и транспортни средства;
4. имат право за установяване на нарушения по този закон и подзаконовите актове по прилагането му да използват технически средства или системи, заснемащи или записващи деянието, датата и точния час на извършеното нарушение,

извършителя, свидетелите, както и средствата, използвани за извършване на нарушението.

(2) Видът, условията и редът за използване на помощни средства, условията и редът за използване на физическа сила и на моторни превозни средства със специален режим на движение от горските инспектори се определят с наредбата по чл. 148, ал. 7.

Чл. 201. (1) Служителите в Изпълнителната агенция по горите и в нейните структури, както и горските инспектори могат да осъществяват правомощията си върху територията на цялата страна, както и извън установеното им работно време.

(2) При изпълнение на служебните си задължения служителите по ал. 1 се легитимират със служебни карти. Служебните карти се издават от Изпълнителната агенция по горите по образец, утвърден от изпълнителния директор.

(3) При изпълнение на служебните си задължения служителите по ал. 1 носят униформено облекло и отличителни знаци, които не могат да се преотстъпват.

(4) Работодателите задължително застраховат служителите по ал. 1 със застраховка „Живот и злополука“.

(5) На служители по ал. 1, които са претърпели неимуществени вреди при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 10 брутни месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 брутни месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(6) При смърт на служител по ал. 1 при или по повод изпълнение на служебни задължения на съпруга (съпругата), децата и родителите на загиналия се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 12 брутни месечни възнаграждения на всеки правоимащ.

(7) Органите на държавната и на местната власт, организациите и лицата са длъжни да оказват съдействие на служителите по ал. 1 при изпълнение на правомощията им.

(8) Собствениците и ползвателите на обекти за складиране, преработка и/или търговия с дървесина или недървесни горски продукти са длъжни да допускат служителите по ал. 1 за извършване на проверки.

Чл. 202. Министерът на земеделието и храните приема наредба за определяне на вида, отличителните знаци, условията и реда за получаване и сроковете за износване на униформеното представително и униформеното теренно облекло от служителите в Изпълнителната агенция по горите, в нейните структури и в държавните предприятия.

Чл. 203. (1) За осъществяване на контролната дейност могат да се изграждат контролни горски пунктове с цел проверки

относно законния произход на превозваната дървесина, дивечови и други недървесни горски продукти.

(2) Водачите на превозни средства, които превозват дървесина, дивечови и други недървесни горски продукти, са длъжни да спират за проверка при подаден сигнал от горските инспектори, както и на контролните горски пунктове.

(3) Условиата и редът за откриване и закриване на контролни горски пунктове се определя с наредбата по чл. 148, ал. 7.

Чл. 204. Определените за сеч дървета, когато това се изисква по наредбата по чл. 101, ал. 3, както и дървесината преди нейното транспортиране се маркират с контролна горска марка.

Чл. 205. Право да притежават и да използват контролна горска марка имат лицата, упражняващи лесовъдска практика и вписани в регистъра по чл. 235.

Чл. 206. Собствениците и ползвателите на обекти, в които постъпва, преработва се или от които се експедира дървесина, са длъжни да водят дневник за постъпилата, преработената и експедираната дървесина, да притежават производствена марка и да маркират с нея експедираната от обекта дървесина.

Чл. 207. Дървесината, добита извън горските територии, преди транспортиране се маркира с марка – собственост на общината, на чиято територия е извършен добивът. Маркирането се извършва от длъжностно лице, определено от кмета на общината.

Чл. 208. Образците на дневниците и марките, условията и редът за тяхното придобиване, предоставяне и употреба се определят с наредбата по чл. 148, ал. 7.

Чл. 209. Забранява се преотстъпването на контролните горски марки и на производствените марки.

Чл. 210. (1) Изпълнителната агенция по горите води единен регистър на контролните горски марки, а регионалните дирекции по горите – на производствените марки.

(2) При кражба или изгубване на контролна горска марка или производствена марка лицето, което я е използвало, е длъжно в срок до 24 часа да уведоми съответния орган по ал. 1.

Чл. 211. (1) Дървесината се транспортира от временен склад, придружена с превозен билет.

(2) Превозните билети се издават:

1. от оправомощени от директора служители в държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства – за дървесината, добита от горските територии, в които упражняват служебните си задължения;

2. от лицата, упражняващи лесовъдска практика – за дървесината, добита от собствените им гори, както и от горските територии, за които са упълномощени от собственика.

(3) Собствениците и ползвателите на обекти, в които постъпва, преработва се или от които се експедира дървесина, или оправомощени от тях лица издават превозни билети за дървесината, която се транспортира от обекта.

(4) Образците на превозните билети, условията и редът за тяхното издаване, предоставяне и отчитане се определят с наредбата по чл. 148, ал. 7.

Чл. 212. Произходът на дървесина от внос се доказва с документите, с които е осъществен вносът.

Чл. 213. Забраняват се покупко-продажбата и другите разпоредителни сделки, товаренето, транспортирането, разтоварването, придобиването, съхраняването и преработването на:

1. дървесина, немаркирана с контролна горска марка, съответно с производствена марка;
2. дървесина, непридружена с превозен билет;
3. дървесина от внос, непридружена с документи, доказващи законния ѝ произход.

Глава четирнадесета БРАНШОВИ ОРГАНИЗАЦИИ

Чл. 214. (1) Физическите и юридическите лица, извършващи дейности в горския сектор, могат да създават браншови организации въз основа на следните производствени принципи:

1. бранш „Горско стопанство“ – обхваща дейностите по чл. 233 и 241;
2. бранш „Дървопреработваща и мебелна промишленост“ – обхваща дейностите по първична и вторична преработка на дървесина.

(2) Браншовите организации в горския сектор са юридически лица с нестопанска цел, които се учредяват, регистрират, управляват, преобразуват и прекратяват по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и осъществяват дейност в обществена или в частна полза.

(3) Браншовите организации извършват своята дейност при спазване на закона, въз основа на устава и в изпълнение на решенията на своите органи на управление.

(4) Браншовата организация по ал. 1 не може да нарушава самостоятелността на своите членове или на друга браншова организация.

(5) Наименованието на браншовата организация трябва да съдържа ясно означение, че представлява обединение на лица на браншови принцип, както и да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави.

Чл. 215. (1) Браншова организация в бранш „Горско стопанство“ могат да учредят свободно и на доброволен принцип физически лица и търговци, регистрирани в публичните регистри по чл. 235 и 241.

(2) Браншова организация в бранш „Дървопреработваща и мебелна промишленост“ могат да учредят свободно и на доброволен принцип юридически лица, вписани в регистрите на производствените марки.

Чл. 216. (1) Членове на браншова организация в бранш „Горско стопанство“ могат да бъдат лица, които са регистрирани в публичните регистри по чл. 235 или 241.

(2) Членове на браншова организация в бранш „Дървопреработване и мебелна промишленост“ могат да бъдат търговци, които са вписани в регистрите на производствените марки.

(3) Член на браншова организация не може да бъде едновременно член на друга браншова организация, образувана на същия производствен принцип като тази, в която той членува.

Чл. 217. (1) Браншовите организации се обединяват в една национална браншова организация за всеки от браншовете по чл. 214.

(2) Всяка новорегистрирана браншова организация е член по право на създадената национална браншова организация и подава молба за членство в срок до един месец от своята регистрация.

(3) Член на националните браншови организации по ал. 1 може да бъде единствено браншова организация.

Чл. 218. Националните браншови организации по чл. 217, ал. 1 са юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел в обществена полза.

Чл. 219. (1) В случаите, когато в един от браншовете по чл. 214, ал. 1 има само една браншова организация, тя се признава за национална браншова организация.

(2) Когато в един от браншовете по чл. 214, има регистрирани две браншови организации, които не могат да сформират юридическо лице с нестопанска цел по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел в обществена полза, двете браншови организации и министърът на земеделието и храните подписват тристранно споразумение, с което уреждат своите права и задължения по отношение на националната им представителност. Тристранното споразумение се подновява ежегодно.

(3) Тристранното споразумение по ал. 2 се прекратява в случай на регистриране на национална браншова организация в съответния бранш.

Чл. 220. Националните браншови организации в горския сектор:

1. подпомагат, насърчават, представляват и защитават интересите на членовете си пред държавната и общинската администрация и пред други организации;

2. участват в работните групи към Министерството на земеделието и храните и към Изпълнителната агенция по горите при разработване на нормативни актове в областта на горското стопанство, дървопреработването и мебелната промишленост;

3. представляват членовете си пред Министерството на земеделието и храните и пред Изпълнителната агенция по горите с право да сключват споразумения, съглашения и други документи, чиито разпоредби са задължителни за всичките им членове;

4. поддържат база данни на членовете на организацията и на квалифицирани специалисти в съответния бранш;

5. съдействат на членовете си за развитие на тяхната дейност чрез оказване на услуги, подпомагане установяването на делови връзки, популяризиране на техните възможности, продукти, услуги и др.;

6. набират и предоставят информация на своите членове за подпомагане на тяхната дейност;

7. съдействат за спазването на добрите търговски практики и правилата за лоялно пазарно поведение в браншовете;

8. организират и провеждат професионално обучение, квалификация и преквалификация на своите членове;

9. съдействат за повишаване на професионалното равнище на заетите в бранша, за създаване на здравословни и безопасни условия на труд и екологично чиста работна среда;

10. оказват съдействие за доброволно уреждане на възникнали спорове между членовете си;

11. сътрудничат със сродни организации в страната и чужбина и участват в дейността на европейски и други международни органи и организации;

12. участват в регионални, национални и международни проекти и програми;

13. извършват други дейности съгласно своя устав, непротиворечащи на закона и на добрите нрави.

Чл. 221. Националните браншови организации в горския сектор предоставят на министъра на земеделието и храните и на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите информация, свързана с производствената дейност на съответния бранш.

Чл. 222. (1) По предложение на националните браншови организации по чл. 217 държавата и общините с решение на Министерския съвет, съответно с решение на общинския съвет, могат да им възлагат изпълнението на административни и технически услуги.

(2) Правата, задълженията и всички други условия, касаещи възлагането на услугите по ал. 1, подробно се описват в решението на Министерския съвет, съответно в решението на общинския съвет.

(3) Държавата и общините упражняват контрол върху съответните национални браншови организации по ал. 1, като при нарушение могат да отнемат възложените им по ал. 2 права, без право те да им бъдат възлагани отново.

Чл. 223. (1) Право да представляват лицата, извършващи дейности в горския сектор, пред държавата, съответно пред Министерството на земеделието и храните и Изпълнителната агенция по горите, имат само представителите на съответните национални браншови организации.

(2) Всяка национална браншова организация определя по един свой постоянен представител, който при необходимост да взаимодейства с министъра на земеделието и храните. При възникване на въпроси от особена компетентност, представителят на съответната национална браншова организация взема становище на други свои членове и/или външни експерти.

Чл. 224. (1) Министерството на земеделието и храните поддържа регистър на браншовите организации и на националните браншови организации в горския сектор.

(2) Всяка браншова организация по ал. 1 в срок до един месец от регистрацията си подава в Министерството на земеделието и храните заявление за вписване в регистъра.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат:

1. препис от съдебните решения по регистрацията;
2. удостоверение за актуално състояние по регистрацията, издадено от съда по регистрацията;
3. списък на членовете.

(4) За вписване в регистъра на националните браншови организации освен документите по ал. 3 към заявлението се прилагат и:

1. копие на удостоверението за вписване в централния регистър при Министерството на правосъдието;

2. правилата и редът за извършване на общественополезна дейност.

(5) В срок до 14 работни дни от подаване на заявлението министърът на земеделието и храните или упълномощено от него длъжностно лице издава удостоверение на съответната браншова организация за вписване в регистъра.

Глава петнадесета

ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 225. (1) Дейностите в горските територии се извършват само от лица, притежаващи съответното образование и квалификация.

(2) Собствениците на горски територии и лицата, на които е предоставено управлението на такива територии, допускат извършването на дейности на съответната територия само от лица, притежаващи съответното образование и квалификация за извършване на дейността.

Чл. 226. (1) Изпълнителната агенция по горите стимулира, координира и контролира провеждането на професионалното обучение в областта на горското стопанство.

(2) В изпълнение на функциите си по ал. 1 Изпълнителната агенция по горите:

1. утвърждава годишни програми за обучение на работниците и служителите в агенцията и нейните структури и контролира изпълнението им;

2. съгласува годишни програми за обучение на работниците и служителите в държавните предприятия в областта на горското стопанство.

(3) Регионалните дирекции по горите съгласуват годишните програми за обучение на работниците и служителите на общините и собствениците на горски територии извън посочените в ал. 2, т. 1 и 2.

(4) Изпълнителната агенция по горите се грижи за популяризиране на новостите в горското стопанство сред работещите в горското стопанство, собствениците на гори и обществеността.

Чл. 227. Работодателите са длъжни да стимулират, да се грижат и да осигуряват средства и условия за професионалното обучение и квалификация на своите работници и служители.

Чл. 228. Изпълнителната агенция по горите подпомага професионалното обучение, квалификацията и преквалификацията чрез:

1. разработване на програми;
2. издаване на учебни материали;

3. осигуряване на квалифицирани специалисти;

4. събиране, съхраняване, обработка, анализ и разпространение на информация, необходима за вземане на решения.

Чл. 229. За извършване на определени дейности в горските територии Изпълнителната агенция по горите може да изисква провеждането на специализирано обучение по утвърдена от нея програма.

Глава шестнадесета **РЕГИСТРАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ**

Раздел I **Общи положения**

Чл. 230. (1) Дейностите в горските територии се организират и/или извършват от физически лица и от търговци, които са регистрирани в публични регистри в Изпълнителната агенция по горите и притежават удостоверение за регистрация, с изключение на случаите, в които законът не изисква регистрация.

(2) Удостоверението за регистрация по ал. 1 се издава от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Дейностите в горските територии, осъществявани с механизирани средства, се извършват само от лица, които притежават документ за правоспособност, издаден от съответния компетентен орган.

Чл. 231. (1) За извършване на регистрацията по чл. 230 лицата подават заявление по образец до Изпълнителната агенция по горите, към което прилагат копие от документите, удостоверяващи, че отговарят на критериите за регистрация, и документ за платена такса за разглеждане на заявлението.

(2) Заявлението по ал. 1 се разглежда от постоянна комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, в състава на която задължително се включва и по един представител на браншовите организации от бранш „Горско стопанство“. Със заповедта се определят и правилата за работа на комисията.

(3) В едномесечен срок от датата на подаване на заявлението комисията по ал. 2 изготвя мотивирано предложение до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите за вписване в регистъра или за отказ за регистрация.

(4) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите се произнася по предложението на комисията в 7-дневен срок от изготвянето му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(5) Отказът за регистрация може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Вписването в регистъра се извършва в 3-дневен срок от произнасянето на органа по ал. 3 и на заявителя се издава удостоверение за регистрация след заплащане на такса за издаването му.

(7) Удостоверението за регистрация е лично и не може да се преотстъпва.

(8) За разглеждане на заявленията за регистрация и за издаване на удостоверение се заплащат такси, определени с тарифа на Министерския съвет, които постъпват в бюджета на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 232. При извършване на дейностите в горските територии регистрираните лица са длъжни:

1. да спазват изискванията на действащото трудово законодателство, изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, за опазване на околната среда, както и други специални изисквания, определени с нормативен или общ административен акт;

2. да спазват изискванията на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника и подзаконовите актове по неговото прилагане.

Раздел II **Лесовъдска практика**

Чл. 233. (1) Лесовъдска практика е:

1. планиране и организация на дейностите по залесяване;

2. маркиране на насаждения, предвидени за сеч;

3. изработване на:

а) задания за горскостопански планове и програми и за инвентаризация на горските територии;

б) горскостопански планове и програми и инвентаризация на горски територии;

в) задания и проекти, планове и програми за защита срещу ерозия и порои за биологична рекултивация на нарушени терени;

4. планиране и организация на добива на дървесина;

5. планиране и организация на добива на недървесни горски продукти;

6. изработване на проекти за горски автомобилни пътища и съоръжения към тях.

(2) Лесовъдската практика по ал. 1 включва и издаването на съпровождащите съответните дейности документи.

Чл. 234. (1) Лицата, притежавачи висше или средно лесовъдско образование, могат да упражняват лесовъдска

практика самостоятелно или въз основа на договор след вписване в публичния регистър по чл. 235.

(2) Лицата по ал. 1, които са служители в Министерството на земеделието и храните и в Изпълнителната агенция по горите, не могат да упражняват лесовъдска практика.

(3) Лицата по ал. 1, които са служители в структурите на Изпълнителната агенция по горите, не могат да упражняват лесовъдска практика в горските територии в териториалния обхват на дейност на съответната структура, в която изпълняват служебните си задължения.

(4) Лицата по ал. 2 и 3 могат да упражняват лесовъдска практика в собствените си гори или в гори - собственост на свои роднини по права линия без ограничения, на роднини по съребрена линия до трета степен включително и на роднини по сватовство до втора степен включително.

Чл. 235. Дейностите по чл. 233, ал. 1 се извършват от физически лица, които са вписани в публичен регистър в Изпълнителната агенция по горите и притежават удостоверение за регистрация.

Чл. 236. (1) За дейностите по чл. 233, ал. 1, т. 1 в публичния регистър може да бъде вписано физическо лице, което:

1. притежава диплома за висше образование по специалността „Горско стопанство“ или „Озеленяване“, или „Ландшафтна архитектура“, или „Екология и опазване на околната среда“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“, или с образователна и научна степен „доктор“ или „доктор на науките“, или

2. притежава диплома за средно образование по специалността „Горско и ловно стопанство“ или „Горско стопанство и дърводобив“, или „Озеленяване“, с придобита 2-ра или 3-та квалификационна степен „лесовъд“ и/или „техник лесовъд“;

3. не е осъждано с влязла в сила присъда за престъпление, извършено при осъществяване на някоя от дейностите по чл. 233, ал. 1;

4. не е извършило нарушение на нормативен или общ административен акт при упражняване на дейностите по чл. 233, ал. 1 в рамките на 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за регистрация, установено с влязъл в сила акт на компетентен орган.

(2) За дейностите по чл. 233, ал. 1, т. 2 и 5 в публичния регистър може да бъде вписано физическо лице, което:

1. притежава диплома за висше образование по специалността „Горско стопанство“ или „Екология и опазване на околната среда“, с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ или с образователна и научна степен „доктор“ или „доктор на науките“, или

2. притежава диплома за средно образование по специалността „Горско стопанство и дърводобив“ или „Горско и ловно стопанство“ с придобита 2-ра или 3-та квалификационна степен „лесовъд“ и/или „техник лесовъд“;

3. не е осъждано с влязла в сила присъда за престъпление, извършено при осъществяване на някоя от дейностите по чл. 233, ал. 1;

4. не е извършило нарушение на нормативен или общ административен акт при упражняване на дейностите по чл. 233, ал. 1 в рамките на 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за регистрация, установено с влязъл в сила акт на компетентен орган.

(3) За дейностите по чл. 233, ал. 1, т. 3 и 6 в публичния регистър може да бъде вписано физическо лице, което:

1. притежава диплома за висше лесовъдско образование по специалността „Горско стопанство“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ или с образователна и научна степен „доктор“ или „доктор на науките“;

2. има две години стаж по специалността, придобит след висшето образование;

3. не е осъждано с влязла в сила присъда за престъпление, извършено при осъществяване на някоя от дейностите по чл. 233, ал. 1;

4. не е извършило нарушение на нормативен или общ административен акт при упражняване на дейностите по чл. 233, ал. 1 в рамките на 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за регистрация, установено с влязъл в сила акт на компетентен орган.

(4) За дейностите по чл. 233, ал. 1, т. 4 в публичния регистър може да бъде вписано физическо лице, което:

1. притежава диплома за висше образование по специалността „Горско стопанство“ или „Механизация на горското стопанство“ или „Лесоинженерно дело“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“, или с образователна и научна степен „доктор“ или „доктор на науките“, или

2. притежава диплома за средно образование по специалността „Горско стопанство и дърводобив“ или „Горско стопанство и ловно стопанство“, или „Механизация на горското стопанство и дърводобива“, или „Дърводобив и транспорт“, или „Дърводобивна промишленост“, или приравнени към тях специалности с придобита 2-ра или 3-та квалификационна степен „лесовъд“ и/или „техник лесовъд“;

3. не е осъждано с влязла в сила присъда за престъпление, извършено при осъществяване на някоя от дейностите по чл. 233, ал. 1;

4. не е извършило нарушение на този закон или подзаконовите актове по прилагането му при упражняване на

дейностите по чл. 233, ал. 1 в рамките на 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за регистрация, установено с влязъл в сила акт на компетентен орган.

Чл. 237. (1) Към заявлението за вписване в публичния регистър по чл. 235 физическите лица прилагат:

1. копие от диплома съгласно изискванията на чл. 236;
2. документ за стаж по специалността – в случаите по чл. 233, ал. 1, т. 3 и 6;
3. свидетелство за съдимост;
4. декларация, че няма извършено нарушение на нормативен или общ административен акт при упражняване на дейността, за която се регистрира в рамките на 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за регистрация, установено с влязъл в сила акт на компетентен орган;
5. документ за платена такса за разглеждане на заявлението.

(2) В случаите, когато кандидатът има завършено образование извън страната, той представя удостоверение за признато завършено средно образование и професионална квалификация или удостоверение за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, издадени от Министерството на образованието и науката.

Чл. 238. Изпълнителната агенция по горите се произнася с мотивиран отказ по заявление за регистрация, подадено от физическо лице, когато:

1. не е представен някой от документите, изискуеми по чл. 237;
2. лицето не отговаря на изискванията за регистрация;
3. с влязъл в сила акт на компетентен орган се установи, че някой от изискуемите документи, представени от заявителя, е неистински или е с невярно съдържание;
4. когато лицето е отписано от регистъра на основание чл. 239, т. 4-8 и от датата на отписване до датата на подаването на заявлението не е изтекъл срокът на присъдата или на наложената принудителна административна мярка.

Чл. 239. Физическо лице, вписано в регистъра за упражняване на лесовъдска практика, се отписва в следните случаи:

1. по негово заявление;
2. при смърт;
3. при поставяне под запрещение;
4. когато с влязла в сила присъда лицето е осъдено за престъпление, извършено при извършване на дейността, за която е регистрирано;
5. когато в рамките на 12 месеца преди датата на вземане на решението за отписване с влезли в сила два или

повече акта на компетентен орган са установени нарушения на този закон или подзаконовите актове по неговото прилагане, извършени при упражняване на дейността, за която е регистрирано;

6. когато издаде позволително за извършване на дейност в горските територии в нарушение на този закон или подзаконовите актове по неговото прилагане;

7. при извършване на лесовъдска практика от вписан в регистъра служител в Изпълнителната агенция по горите и в нейните структури в нарушение на чл. 234, ал. 2 и 3;

8. когато след регистрация в регистъра се установи, че за издаване на удостоверение е представен неистински документ или документ с невярно съдържание.

Чл. 240. Отказът за вписване в регистъра за лесовъдска практика и за издаване на удостоверение за регистрация, както и отписването от регистъра, се мотивират и могат да бъдат обжалвани по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел III
Регистрация на търговци за извършване на дейности в горските
територии

Чл. 241. Дейностите по стопанисване на горски територии, добив на дървесина, инвентаризация на горските територии, изработване на планове и програми за управление и развитие на горски територии, както и издаването на съпровождащите ги документи, се извършват от вписани в публичен регистър в Изпълнителната агенция по горите и притежаващи удостоверение за регистрация държавни горски стопанства, държавни ловни стопанства или търговци.

Чл. 242. (1) В публичния регистър по чл. 241 може да бъде вписан търговец:

1. който има сключен трудов договор най-малко с едно лице, регистрирано за упражняване на лесовъдска практика за дейността, която търговецът ще извършва;

2. който не е в процедура по ликвидация;

3. който не е обявен в несъстоятелност и не е в производство за обявяване в несъстоятелност;

4. който не е лишен от правото да упражнява търговска дейност;

5. който няма парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган или задължения към осигурителни фондове.

(2) В публичния регистър не може да бъде вписан търговец:

1. който е извършил нарушение на нормативен или общ административен акт при упражняване на дейността, за която се регистрира в рамките на 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за регистрация, установено с влязъл в сила акт на компетентен орган;

2. чийто управител или в чийто управителен орган участва лице, отписано от регистъра на основание чл. 239, т. 4-8 през последните 24 месеца, предхождащи датата на подаване на заявлението за регистрация;

3. чийто управител или член на управителен орган е бил управител или член на управителен орган на търговец, отписан от регистъра на основание чл. 245, т. 5 през последните 24 месеца, предхождащи датата на подаване на заявлението за регистрация.

Чл. 243. (1) Към заявлението за вписване в публичния регистър по чл. 241 търговецът прилага:

1. декларация, че не е в процедура по ликвидация, не е обявен в несъстоятелност и не е в производство за обявяване в несъстоятелност;

2. декларация, че не е лишен от право да упражнява търговска дейност;

3. декларация, че няма парични задължения към държавата или към общините, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове;

4. декларация, че няма извършено нарушение на нормативен или общ административен акт при упражняване на дейността, за която се регистрира в рамките на 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за регистрация, установено с влязъл в сила акт на компетентен орган;

5. декларация за обстоятелствата по чл. 242, ал. 2, т. 2 и 3;

6. копие от вписан в Националната агенция по приходите трудов договор с лицето, регистрирано за упражняване на лесовъдска практика за дейността, която търговецът ще извършва;

7. нотариално заверена декларация от лицето по т. 6, че е съгласно удостоверението му за регистрация да бъде използвано от търговеца за вписване в регистъра;

8. документ за платена такса за разглеждане на заявлението.

(2) Когато търговец подава заявление за вписване в регистъра за изработване на планове и програми за управление и развитие на горски територии, към заявлението се прилагат не по-малко от 3 трудови договора с физически лица, регистрирани в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика, за задания за горскостопански планове и програми и за инвентаризация на горските територии.

(3) Изискванията на ал. 1, т. 5 и 7 не се отнасят за търговци, чиито членове на управителни органи са вписани в регистъра за упражняване на лесовъдска практика.

(4) Когато в публичния регистър по чл. 241 се вписват държавни горски стопанства или държавни ловни стопанства, към заявлението за вписване се прилагат документите по ал. 1, т. 2-9.

Чл. 244. Изпълнителната агенция по горите се произнася с мотивиран отказ по заявление за регистрация, когато:

1. не е представен някой от документите, изискуеми по чл. 243, ал. 1, 2 или 4;

2. търговецът не отговаря на изискванията за регистрация;

3. с влязъл в сила акт на компетентен орган се установи, че някой от изискуемите документи, представени от заявителя, е неистински или е с невярно съдържание;

4. когато търговецът е отписан от регистъра на основание чл. 245, т. 5 и от датата на отписване до датата на подаването на

заявлението не е изтекъл срокът на наложената принудителна административна мярка.

Чл. 245. Лице, вписано в регистъра по чл. 241, се отписва:

1. по негово заявление;
2. при смърт на физическото лице или при поставянето му под запрещение;
3. при прекратяване на юридическото лице, на държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство;
4. когато в резултат на промяна на обстоятелствата не отговаря на изискванията на чл. 242;
5. когато в рамките на 12 месеца преди датата на вземане на решението за отписване с влезли в сила 5 или повече акта на компетентен орган са установени нарушения на нормативен или общ административен акт, извършени при упражняване на дейността, за която е регистрирано.

Чл. 246. Отказът за вписване в регистъра по чл. 241 и за издаване на удостоверение за регистрацията, както и отписването от регистъра се мотивират и могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 247. Лица, вписани в регистъра по чл. 241, са длъжни да уведомяват Изпълнителната агенция по горите за всички промени във вписаните обстоятелства в 7-дневен срок от настъпването им.

Глава седемнадесета **ОБЩЕСТВЕНИ ЕКОСИСТЕМНИ ПОЛЗИ ОТ ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ**

Чл. 248. (1) Обществени екосистемни ползи от горските територии са резултатите от специализираните дейности по управлението им.

(2) Обществени екосистемни ползи от горските територии са:

1. защита срещу ерозия на почвата от лавини и наводнения;
2. обезпечаване на количеството и качеството на водата;
3. поддържане на биологичното разнообразие;
4. екраниране, поглъщане на шум и замърсители, поддържане на микроклимат;
5. осигуряване на условия за рекреация и туризъм;
6. поддържане на традиционния ландшафт;
7. защита на природното и културното наследство;
8. защита на инфраструктурни обекти и съоръжения;

9. забавяне и регулиране на въздействията от промените на климата.

Чл. 249. (1) Обществените екосистемни ползи по чл. 248, ал. 2, т. 2, 4, 5 и 8, когато благоприятстват извършването на стопанска дейност, са възмездни.

(2) В областните планове за развитие на горските територии се определят:

1. конкретните горски територии и зоните извън тях, в които ползването на обществени екосистемни ползи е възмездно;

2. видовете стопански дейности, за които се дължи плащане за обществени екосистемни ползи.

(3) Лицата, които извършват стопанската дейност по ал. 1 в горските територии и зони, определени в областния план за развитие на горските територии, заплащат в общината, на чиято територия извършват дейността, обезщетение за съответните обществени екосистемни ползи.

(4) Ежегодно до 30 април общината разпределя постъпилите средства от обезщетения между собствениците на горски територии, държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства.

(5) Право да получат средствата по ал. 4 имат собственици на горски територии, както и държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства:

1. чиито горски територии са на територията на съответната община и имат утвърдени горскостопански планове и програми;

2. чиито горски територии са включени в териториите и зоните по ал. 2, т. 1;

3. чиито горски територии са сертифицирани.

(6) Средствата, събрани от общината по ал. 3, могат да се разходват само за обезщетяване на собственици на гори, държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства по реда на тази глава.

(7) В случаите, когато останат неразпределени средства по ал. 3, те се разходват с решение на общинския съвет за изпълнение на проекти, свързани с горите и/или с опазване на околната среда.

(8) Методиката за определяне на обезщетението по ал. 3, условията и редът за неговото заплащане и за разпределяне на набраните в общината средства се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 250. Лица, на които са предоставени за управление горски територии под наем или под аренда, не заплащат обезщетение за обществени екосистемни ползи.

Чл. 251. Ежегодно до 31 май общините предоставят на съответната регионална дирекция по горите информация за събраните и разходваните средства от обезщетения за обществени екосистемни ползи.

Глава осемнадесета АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I Принудителни административни мерки

Чл. 252. За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон и на вредните последици от тях компетентните органи или упълномощени от тях длъжностни лица със заповед налагат принудителни административни мерки по реда на чл. 254.

Чл. 253. (1) Министърът на земеделието и храните спира:

1. разпореждания на централни ведомства или областни управители, които са в нарушение на този закон;

2. реализацията на планове, утвърдени в нарушение на този закон.

(2) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите спира:

1. разпореждания на регионалните дирекции по горите и на държавните предприятия, които са в нарушение на този закон;

2. реализацията на програми, утвърдени в нарушение на този закон.

(3) Директорите на регионални дирекции по горите:

1. спират дейности в горските територии, които не са предвидени в съответните горскостопански планове и програми или когато такива планове и програми липсват;

2. спират строителство в горските територии:

а) когато то се извършва без приет по съответния ред проект или в нарушение на такъв проект;

б) на обекти и съоръжения за борба срещу ерозията и пороите, за които не е приет технически проект за борба срещу ерозията и пороите, или когато строителството се извършва в нарушение на предвидените в проекта горскостопански дейности;

в) в които предназначението на територията не е променено в случаите и по реда на този закон;

3. спират дейности в горските територии, които се извършват в нарушение на този закон, Закона за лова и опазване на дивеча, Закона за защитените територии, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за лечебните растения, Закона за биологичното разнообразие, Закона за опазване на

селскостопанското имущество и на подзаконовите актове по прилагането им;

4. спират дейности или обекти, които увреждат или замърсяват горските територии;

5. спират дейността на обекти, в които постъпва, преработва се или от които се експедира обла дървесина, фасонирана дървесина или преработени дърва за горене, при констатиране в тях на нарушения по този закон или на подзаконовите актове по прилагането му.

(4) Директорите на държавните горски стопанства и на държавните ловни стопанства, както и кметовете на общини – собственици на гори, спират дейности и строителство в горските територии – тяхна собственост, и в такива, предоставени им за управление, при констатиране в тях на нарушения по този закон или на подзаконовите актове по прилагането му.

(5) В заповедите за налагане на принудителните административни мерки по ал. 1-4 се дават и предписания за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от допуснатите нарушения.

Чл. 254. (1) Принудителните административни мерки се налагат за срок до отстраняване на нарушението, а в случаите по чл. 253, ал. 3, т. 5 – за срок до 6 месеца.

(2) Заповедите за налагане на принудителните административни мерки подлежат на незабавно изпълнение.

(3) Наложените принудителни административни мерки могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел II

Административни нарушения и наказания

Чл. 255. Всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил на други лица вследствие на нарушение на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му.

Чл. 256. (1) Наказва се с глоба от 50 до 300 лв., ако деянието не съставлява престъпление, физическо лице, което възпрепятства изпълнението на служебни задължения на длъжностните лица по този закон и подзаконовите актове по прилагането му.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на собственици и ползватели на горски територии, които възпрепятстват провеждането на необходимите действия, свързани с инвентаризацията на горските територии, или не предоставят необходимите данни за извършването ѝ.

(3) Когато нарушението по ал. 1 и 2 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 500 лв.

Чл. 257. (1) Наказва се с глоба от 300 до 5000 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, длъжностно лице или лице, упражняващо лесовъдска практика, което:

1. не изпълни или изпълни несвоевременно задължения или контролни правомощия, възложени му по този закон, подзаконовите актове по прилагането му, както и решения и предписания, основани на тях;

2. съгласува, одобри или издаде документ в нарушение на този закон, на подзаконовите актове по прилагането му или на одобрените горскостопански планове и програми;

3. не вземе своевременно мерки за предотвратяване и спиране на незаконни дейности в горските територии или за премахване на последиците от нарушенията;

4. за съгласуване, одобряване или издаване на документи поставя като условия или изисква документи, каквито не се предвиждат с този закон, с подзаконовите актове по прилагането му или с друг нормативен акт;

5. в срок, определен с нормативен акт, не се произнесе по искане за съгласуване, одобряване или издаване на документи; не извърши проверки или услуги;

6. разпореди, съгласува или допусне извършването на строителство в горските територии в нарушение на този закон или на подзаконовите актове по прилагането му, в т.ч. в нарушение на нормативите, определени с наредбата по чл. 152, ал. 2;

7. съгласува или допусне извършването на дейност в горските територии от лица, които не притежават съответната правоспособност.

(2) Наказва се с глоба от 1000 до 5000 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, лице, упражняващо лесовъдска практика, което издаде позволително за извършване на дейност в горските територии в нарушение на този закон или на подзаконовите актове по прилагането му. Глобата се налага независимо от отписването от регистъра по чл. 235.

Чл. 258. Наказва се с глоба от 100 до 300 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, лице, което извършва дейност в горските територии, без да притежава съответната правоспособност.

Чл. 259. Наказва се с глоба от 500 до 5000 лв, ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, лице, извършило оценка за горски територии в нарушение на изискванията на наредбата по чл. 86, ал. 2.

Чл. 260. Наказва се с глоба от 300 до 1000 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, лице, което извършва лесовъдска практика, без да е вписано в регистъра по

чл. 235, както и лице, което е вписано в регистъра, но осъществява дейност, която не е посочена в удостоверението му за регистрация.

Чл. 261. (1) Наказва се с глоба от 50 до 500 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, физическо лице, което:

1. не изпълни разпореждане на компетентен орган, издадено в рамките на дадените му със закона правомощия;

2. не осигури достъп, не представи необходимите документи и данни на контролните органи.

(2) Наказва се с глоба от 200 до 1000 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, физическо лице, което не извърши възстановителни работи и не отстрани за своя сметка нанесените повреди на чужд недвижим имот в горските територии.

Чл. 262. (1) Наказва се с имуществена санкция от 200 до 2000 лв, ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, юридическо лице, едноличен търговец или търговец, вписан в регистъра по чл. 241, което:

1. извършва дейност в горските територии, без да е вписано в регистъра по чл. 241, както и когато е вписано в регистъра, но осъществява дейност, която не е посочена в удостоверението му за регистрация;

2. не изпълни разпореждане на контролен орган, издадено в рамките на неговата компетентност по този закон;

3. не осигури достъп, не представи необходимите документи и данни на контролните органи;

4. допусне извършването от негово име на дейност в горските територии от лица, които не притежават съответната правоспособност.

(2) Наказва се с имуществена санкция от 500 до 5000 лв, ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание, юридическо лице, едноличен търговец или търговец, вписан в регистъра по чл. 241, което не извърши възстановителните работи и не отстрани за своя сметка нанесените повреди на чужд недвижим имот в горските територии.

Чл. 263. (1) Наказват се с глоба от 200 до 2000 лв., ако деянието не представлява престъпление, физически лица, които извършат или наредят да бъдат извършени следните дейности:

1. нанасяне на повреди или унищожаване на горски пътища, пътни съоръжения и принадлежности на пътя;

2. ползване на горските пътища в нарушение на наредбата

чл. 148, ал. 7;

3. изхвърляне на отпадъци и строителни материали, замърсяващи горските територии;

4. отнемане на хумусен пласт и/или мъртва горска постилка.

(2) За нарушение по ал. 1 освен наложената глоба на нарушителя се отнема даденото разрешение или удостоверение за достъп до горската територия и той се задължава в определен срок да отстрани последиците от нарушението.

(3) При неизпълнение на задължението по ал. 2 последиците от нарушението се отстраняват от собственика на пътя за сметка на нарушителя. За вземането си от нарушителя собственикът може да поиска издаване на заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 417 от Гражданския процесуален кодекс въз основа на извлечение от счетоводните си книги.

(4) Ново разрешение или удостоверение за достъп до горската територия може да бъде дадено след изпълнение на задълженията по ал. 2 и 3.

Чл. 264. (1) Наказват се с глоба от 100 до 1000 лв. физически лица - собственици на имоти, граничещи с горски територии, които възпрепятстват извършването на ремонти и реконструкции на горски пътища или ограничават достъпа до такива пътища.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

(3) С наказанието по ал. 1 и 2 се наказват и лица, които в нарушение на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му възпрепятстват или ограничават достъпа до горските територии и свободното придвижване на хора, диви животни и води. Когато достъпът до горските територии е ограничен посредством поставени огради, бариери или други прегради или съоръжения, те се премахват за сметка на лицето, което ги е поставило.

Чл. 265. (1) Наказва се с глоба от 1000 до 5000 лв. физическо лице, което промени предназначението на горски територии или фактическото им използване не по установения за това ред.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, на него му се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 15 000 лв.

Чл. 266. (1) Наказва се с глоба от 50 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, физическо лице, което в нарушение на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му сече, извозва, товари, транспортира, разтоварва, придобива, съхранява, преработва или се разпорежда с дървесина и недървесни горски продукти.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, на същото се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

(3) При извършване на нарушения по ал. 1 с глоба от 50 до 3000 лв. се наказват и подбудителите, помагачите, укривателите и допустителите.

Чл. 267. (1) Който не уведоми своевременно компетентния орган по този закон за кражба или загубване на контролна горска марка или производствена марка, се наказва с глоба от 50 до 500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, на него му се налага имуществена санкция в размер от 200 до 1000 лв.

Чл. 268. (1) Наказва се с глоба от 1000 до 10 000 лв., ако деянието не представлява престъпление, физическо лице, което в нарушение на този закон и подзаконовите актове по прилагането му:

1. преотстъпи контролна горска марка, производствена марка, униформено облекло или отличителен знак;

2. използва чужда, неистинска или подправена контролна горска марка, производствена марка, униформено облекло, отличителен знак или удостоверение за регистрация;

3. издаде позволително за извършване на дейност в горските територии, без да има правомощия за това.

(2) Когато нарушението по ал. 1, т. 1 и 2 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, на него му се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 269. Когато административно нарушение по този закон и подзаконовите актове по прилагането му е извършено при осъществяване дейността на предприятия, учреждения и организации, освен наказанието по предходните разпоредби за лицата, които са го извършили, се налага глоба от 50 до 500 лв. и на ръководителите или възложителите, които са наредили или са допуснали да бъде извършено.

Чл. 270. (1) За други нарушения на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му и на разпореждания и предписания, основани на тях, наказанието е глоба от 50 до 500 лв., съответно имуществена санкция в размер от 100 до 1000 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание.

(2) Конкретният състав на нарушенията на подзаконовите актове по ал. 1 и на разпореждания и предписания, основани на тях, се определя от Министерския съвет, съответно от министъра на земеделието и храните, в конкретния подзакон нормативен акт.

Чл. 271. За нарушения на Регламент (ЕО) 2173/2005 на Съвета от 20 декември 2005 г. за установяване на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност наказанието е глоба от 500 до 5000 лв., съответно имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., ако по друг закон не е предвидено по-тежко наказание.

Чл. 272. (1) Ако нарушение по чл. 256 - 271 бъде продължено, след като е констатирано с акт, или ако в срока за издаване на наказателно постановление бъде извършено друго нарушение от същото лице, наказанието е глоба, съответно имуществена санкция, в двоен размер, независимо от наказанието по първото нарушение.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и когато в срок до една година от влизането в сила на наказателното постановление наказаното лице извърши ново нарушение на същата разпоредба.

Чл. 273. (1) Вещите, послужили за извършване на нарушение, както и вещите - предмет на нарушението, се отнемат в полза на държавата независимо от това чия собственост са, освен ако се установи, че са използвани независимо или против волята на собственика им.

(2) Вещите, отнети в полза на държавата, се продават от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите или от оправомощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост. За разпореджането с тези вещи не се прилагат разпоредбите на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и на Закона за Националната агенция за приходите.

(3) Дървесината и недървесните горски продукти - предмет на нарушението, както и животните - средство на нарушението, иззети и задържани с актовете за установяване на административни нарушения или с констативни протоколи, могат да се продават по реда на ал. 2 преди приключване на административнонаказателното производство.

(4) Вещите, отнети в полза на държавата, могат да се предоставят безвъзмездно от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите на нейните структури, държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства, а когато вещите са отнети с наказателно постановление, издадено от кмет на община, те могат да бъдат предоставени безвъзмездно на съответната община.

(5) Отнетите в полза на държавата вещи, които са с ниска стойност или негодни за употреба, се унищожават от регионалните дирекции по горите.

(6) Средствата от продажбата на вещите по ал. 3, получени след приспадане на всички разходи по тяхното задържане и продажба, се депозират в банкова сметка на съответната регионална дирекция по горите:

1. до приключване на административната преписка с влязъл в сила акт на компетентен орган;

2. до изтичане на една година от датата на констатиране на административното нарушение – когато в този срок нарушителят не е установен.

(7) За времето, през което средствата по ал. 6 са депозирани в банковата сметка на съответната регионална дирекция по горите, не се дължат лихви.

(8) Иззетите и задържани оръжия, боеприпаси и взривни вещества се предават в срок до 24 часа на поделенията на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 274. (1) Нарушенията по закона и подзаконовите актове по прилагането му се установяват с актове на:

1. служителите в Изпълнителната агенция по горите и в нейните структури, които заемат длъжност, за която се изисква лесовъдско образование;

2. служителите в държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства, които заемат длъжност, за която се изисква лесовъдско образование – за горските територии, предоставени им за управление;

3. кметовете на кметствата и лицата, назначени в общините и кметствата, които заемат длъжност, за която се изисква лесовъдско образование – за горските територии на територията на съответната община или кметство;

4. лицата, вписани в регистъра за лесовъдска практика по чл. 235 – за горските територии, за които имат сключен договор за горскостопански дейности и отговарят на условията на чл. 37 от Закона за административните нарушения и наказания;

5. държавните служители на Министерството на вътрешните работи, оправомощени от министъра на вътрешните работи.

(2) Лицата по ал. 1, т. 3 и 4 имат право да проверяват всички документи за сеч, паша и други ползвания от горите.

(3) Наличието на данни за извършено нарушение, установено по реда на чл. 200, ал. 1, т. 4, е достатъчно основание за съставяне на акт за установяване на административно нарушение, а изготвените снимки и видеозаписи са веществени доказателствени средства в административнонаказателния процес.

Чл. 275. (1) Наказателните постановления по закона и подзаконовите актове по прилагането му се издават:

1. от кметовете на общини – за нарушения, установени от лицата по чл. 274, ал. 1, т. 3;

2. от оправомощени от министъра на земеделието и храните длъжностни лица от регионалните дирекции по горите – в останалите случаи;

3. от оправомощени от министъра на вътрешните работи длъжностни лица – за нарушенията, установени по чл. 274, ал. 1, т. 5.

(2) Глобите, имуществените санкции и сумите, получени от продажбата на отнетите в полза на държавата вещи, или паричната равностойност на липсващите вещи – предмет и/или средство на нарушението, се внасят в бюджета на Изпълнителната агенция по горите, а когато наказателното постановление е издадено от кмет на община – в бюджета на съответната община.

(3) Тридесет на сто от постъпилите в съответните бюджети по ал. 2 суми от влезли в сила наказателни постановления се изплащат на съответните актосъставители. Условието и редът за изплащане на сумите се определят със заповед на лицата по ал. 1.

(4) Размерът на обезщетенията за вреди/щети върху горски територии, съоръжения, изградени в тях и върху горски пътища, се определя с наредба на Министерския съвет.

(5) Не подлежат на обжалване наказателните постановления, с които е наложена глоба до 100 лв. включително или е постановено отнемане в полза на държавата на вещи, чиято стойност е до 1000 лв., или обезщетението за причинени щети е на същата стойност.

Чл. 276. (1) Нарушенията по Регламент (ЕО) 2173/2005 на Съвета от 20 декември 2005 г. за установяване на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност се установяват с актове на служители на Агенция „Митници“.

(2) Издаването на актове за установяване на административни нарушения и на наказателни постановления се извършва при условията и по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 277. За неуредените в този закон случаи по съставянето на актовете, издаването и обжалването на наказателните постановления и изпълнението на наказанията се прилагат разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Абиотични“ са въздействия, фактори и повреди, причинени от елементи на неживата природа – вятър, сняг, ниски и високи температури, пожари и други.

2. „Архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма“ е публично достъпна инфраструктура за обслужване на отдиха и туризма без търговско предназначение, като кътове за отдих, беседки, заслони, пейки, маси, информационни табла, чешми, дървени огради, скари, дървени мостчета, екопътеки, които не представляват строителство по смисъла на Закона за устройство на територията.

3. „Биотични“ са фактори и въздействия, причинени от елементи на живата природа – флора, фауна и микота.

4. „Висше лесовъдско образование“ е висше образование по специалност от професионално направление „Горско стопанство“, с придобита професионална квалификация „инженер по горско стопанство“ или „магистър-инженер по горско стопанство“ или „магистър-инженер“ по специалностите „Горско стопанство“, „Лесовъдство“, „Лесоползване“, „Лесоустройство“, „Ловно стопанство“, „Селекция, семепроизводство и горски култури“, „Защита на горите“, „Стопанисване на горите“, „Ловно и рибно стопанство“, „Лесоползване и икономика на горското стопанство“ в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование.

5. „Временен склад“ е терен, утвърден с технологичния план за сеч и извоз, подходящ за складиране на добитата от сечището дървесина преди транспортирането ѝ.

6. „Възобновителна сеч“ е сеч, при която след изсичане на дървета се осигурява възобновяване на насаждението.

7. „Географска култура от горски дървесни и храстови видове“ е изкуствено създадено насаждение по определена схема с фиданки от различни географски произходи на един и същ дървесен вид.

8. „Гола сеч“ е възобновителна сеч, при която за период, не по-дълъг от една година, се отсичат всички дървета на зрялото насаждение на определена територия.

9. „Голина“ е незалесена горска площ, подлежаща на залесяване.

10. „Горска екосистема“ е съвкупността от организми от горската флора, фауна и микота заедно със свързаната с тях нежива материя, които си взаимодействат в рамките на определени пространствени граници.

11. „Горска семепроизводствена база“ са всички одобрени и регистрирани източници за производство на горски репродуктивни материали.

12. „Горски автомобилни пътища“ са трайни горски пътища с асфалтовобетонно покритие, повърхностна обработка или трошенокаменна настилка.

13. „Горски култури“ са гори, създадени по изкуствен начин.

14. „Горски пътища“ са временни или трайни съоръжения, необходими за стопанисване, опазване и защита на горските

територии, добив на дървесина и недървесни горски продукти, стопанисване и ползване на дивеча.

15. „Горски разсадник“ е площ, на която се извършва производство на фиданки от горски дървесни и храстови видове.

16. „Горски репродуктивни материали“ са единици за възпроизводство, части от растения и посадъчен материал от горски видове, предназначени за размножаване или залесяване.

17. „Горски територии с висока консервационна стойност“ са горски територии с критично значение за опазване и поддържане на биологичното разнообразие, екологичните и социалните функции на горите.

18. „Горскостопански дейности“ са дейности, свързани със стопанисването, защитата и опазването на горските територии и добива на дървесина, както и с изготвянето на горскостопански планове и програми.

19. „Дендрариум“ е жива колекция от дървета и храсти върху определена територия, организирани по систематичен, географски или друг принцип.

20. „Добив на дървесина“ е сеч и извоз на дървесина до временен склад.

21. „Ерозиран горски територии“ са горски земи, по повърхността на които се наблюдават процеси на разрушаване, пренасяне и отлагане на земни материали от водни потоци и вятър;

22. „Заслон“ е временна постройка в горска територия без помещения за постоянно или временно настаняване.

23. „Защитни горски пояси“ са линейни горски култури, създадени за защита на почвите, инженерни съоръжения и урбанизирани територии и за подобряване на микроклимата.

24. „Зона за защита от урбанизация“ е част от горските територии, в която е забранено извършването на строителство, с изключение на елементи от техническата инфраструктура и хидротехнически съоръжения, както и на съоръжения, свързани с управлението на горските територии.

25. „Инвентаризация на горските територии“ е установяване на площта, количествените и качествените характеристики на горските територии по конкретни горскостопански показатели чрез оглед и измерване.

26. „Износ“ е придвижването на стоки от държава – членка на Европейския съюз, в трета държава.

27. „Каламитети“ са масови прояви на вредители, свързани с нанасянето на значителни повреди на насажденията.

28. „Клон“ е група индивиди (копия), първоначално произведени от един индивид (майка) посредством вегетативно размножаване.

29. „Клонова колекция“ е горска култура, създадена от отделни клонове в определено съотношение.

30. „Лесистост“ е процентното отношение на площта на една територия, заета от гори, към цялата ѝ площ.

31. „Лесовъдско образование с образователно-квалификационна степен „магистър“ е висше лесовъдско образование с професионална квалификация „магистър-инженер по горско стопанство“ по специалностите „Горско стопанство“, „Лесовъдство“, „Лесоползване“, „Лесоустройство“, „Ловно стопанство“, „Селекция, семепроизводство и горски култури“, „Защита на горите“, „Стопанисване на горите“, „Ловно и рибно стопанство“, „Лесоползване и икономика на горското стопанство“, придобита по Закона за висшето образование, или професионална квалификация „инженер по горско стопанство“, придобита по Закона за висшето образование, действал до този от 1995 г. (ДВ, бр. 112 от 1995 г.).

32. „Лесовъдско образование“ е средно или висше образование по специалност от професионално направление „Горско стопанство“, с придобита квалификация „техник-лесовъд“ или „техник-технолог“, или професия „техник-лесовъд“ или „техник-механизатор“, или професионална квалификация „инженер по горско стопанство“, или „магистър-инженер по горско стопанство“ или „магистър-инженер“ по специалностите „Горско стопанство“, „Лесовъдство“, „Лесоползване“, „Лесоустройство“, „Ловно стопанство“, „Селекция, семепроизводство и горски култури“, „Защита на горите“, „Стопанисване на горите“, „Ловно и рибно стопанство“, „Лесоползване и икономика на горското стопанство“ в съответствие с изискванията на Закона за народната просвета, Закона за професионалното образование и обучение, Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план и Закона за висшето образование.

33. „Логистика“ е подпомагане вземането на решения, основани на обективна, точна, достоверна и навременна информация чрез събиране, съхраняване, обработка, анализ и разпространение на тази информация.

34. „Микота“ са многоклетъчни организми от царство гъби.

35. „Недървопроизводителни земи“ са: поляни, ливади, ниви, ерозиран почви, горски пътища, просеки, скали, морени, грохоти, сипеи, пясъци, кариери и насипища, площи, заети от сгради в горските територии, и дворни места, горски разсадници и други.

36. „Необработен дървен материал“ са повалени и окастрени дървета с отделена връхна част, със или без кора, разкромени или нацепени.

37. „Новосъздадени горски култури“ са горски култури на възраст от една до три години или от една до пет години, когато са създадени във високопланинската зона над 1600 м надморска височина.

38. „Нощна паша“ е пашата, извършвана в периода между 23,00 и 04,00 часа.

39. „Опитна култура от горски дървесни и храстови видове“ е изкуствено създадено насаждение за изпитване на видове, клонове, произходи, сортове, форми и др. с цел изследване и установяване на определени лесовъдски показатели.

40. „Пожароопасен сезон“ е период от време, през което горските насаждения се характеризират с голяма пожарна опасност в зависимост от метеорологичните условия и риска от възникване на пожари.

41. „Поройни горски територии“ са горски земи, разположени в територията на поройни водни течения и водосбори.

42. „Репродуктивни материали“ са семена, части от растения (калеми, резници, тъкани, отводки и други), полен, фиданки от горски дървесни и храстови видове.

43. „Семепроизводствена градина“ е горска култура, създадена от селектирани клонове или семенни фиданки от потомства на фамилии, която е изолирана или се поддържа по такъв начин, че да се избегне или намали опрашването от нежелани индивиди и да се получат многократни, богати и лесни за прибиране семенни реколти.

44. „Семепроизводствено насаждение“ е одобрено естествено насаждение или горска култура за производство на горски репродуктивни материали, селектирано по фенотипни признаци на ниво популация, което е разположено в определен район на произход.

45. „Сеч без материален добив“ е отстраняване на изостанали, повредени, пречещи и нежелани дървета и храсти дейност с цел подобряване състоянието на младите насаждения на възраст, до която от тях не се добива реализуема дървесина.

46. „Средно лесовъдско образование“ е средно образование по специалност от професионално направление „Горско стопанство“ с придобита квалификация „техник-лесовъд“ или „техник-технолог“, или професия „техник-лесовъд“ или „техник-механизатор“ в съответствие с изискванията на Закона за народната просвета, Закона за професионалното образование и обучение, Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон отменя Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г., бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 36, 82 и 102 от 2006 г., бр. 13, 24 и 64 от 2007 г., бр. 43, 54, 63, 69, 70 и 91 от 2008 г., бр. 6, 12, 19, 32, 74, 80, 94 и 103 от 2009 г. и бр. 73 от 2010 г.).

§ 3. (1) Не подлежат на промяна на предназначението по реда на този закон и не може да бъде извършвано строителство в поземлени имоти в горски територии, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в резултат на замени, извършени до датата на влизане в сила на този закон, когато те:

1. са защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии;
2. попадат в Европейската екологична мрежа Natura 2000;
3. попадат в зона „А“ или „Б“ по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие.

(2) Ограниченията по ал. 1 се прилагат и при промяна на собствеността на имотите, с изключение на случаите, когато съответната горска територия се придобива от държавата.

(3) В срок един месец от датата на влизане в сила на този закон Министерството на земеделието и храните обнародва в „Държавен вестник“ списък на имотите по ал. 1.

(4) В срок 14 дни от обнародването на списъка по ал. 3 Агенцията по геодезия, картография и кадастър, общинските служби по земеделие и Агенцията по вписванията отразяват ограниченията по ал. 1 в кадастралните карти, съответно в картите на възстановената собственост, и в имотния регистър.

(5) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредба за определяне на цени за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии извън посочените в ал. 1, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в резултат на замени, извършени до датата на влизане в сила на този закон.

§ 4. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на земеделието и храните със заповед назначава областни комисии, които изготвят списъци на поземлени имоти в горски територии, притежаващи характеристиката на гора, по смисъла на чл. 2, ал. 1, т. 1, които към датата на влизане в сила на този закон не са отразени като такива в кадастралната карта или в картата на възстановената собственост.

(2) Комисиите по ал. 1 са в състав: председател – представител на областната дирекция „Земеделие“, и членове: представител на съответната община, определен от общинския съвет, представител на съответната общинска служба по земеделие, представител на съответната служба по геодезия, картография и кадастър и представител на съответната регионална дирекция на горите.

(3) Областната комисия извършва на място, по документи и чрез цифровата ортофотокарта проверка за наличието на имоти по ал. 1 в териториалния обхват на дейност на съответното

държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство и изготвя протокол за работата си, към който прилага списък на имотите. В протокола се описват размерът на имотите, видът и произходът на гората и се прилага скица на имота и таксационна характеристика.

(4) Протоколът по ал. 3 се предоставя в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон на министъра на земеделието и храните за утвърждаване.

(5) Въз основа на утвърдения протокол по ал. 4 министърът на земеделието и храните в 14-дневен срок издава заповед за определяне на имотите като горска територия. Заповедта се изпраща на общинската служба по земеделие или на службата по геодезия картография и кадастър.

(6) Заповедта по ал. 5 се изпраща на собствениците на имотите по ал. 1. Заповедта може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) След влизането в сила на заповедта по ал. 5 копие от нея се изпраща на регионалната дирекция по горите и на съответната служба по геодезия, картография и кадастър, ако за територията има одобрена кадастрална карта, или на общинската служба по земеделие за отразяване на имотите като горска територия в кадастралната карта или в картата на възстановената собственост.

§ 5. (1) Заявленията за изключване на площи от горския фонд, за предоставяне право на ползване и сервитути върху гори и земи от държавния горски фонд, както и тези по § 123 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на отменения Закон за горите (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 29 и 34 от 2006 г.), подадени до влизането в сила на този закон, се разглеждат по досегашния ред, като оценките на имотите се определят по реда на наредбата по чл. 83, ал. 2 от този закон.

(2) Процедурите по чл. 15б от отменения Закон за горите, започнали до влизането в сила на този закон, се прекратяват.

(3) Процедури, започнали по реда на чл. 14г, ал. 2 от отменения Закон за горите, се довършват по досегашния ред, в случай че лицето, по чието искане е станало изключването:

1. е подало или в тримесечен срок от влизането в сила на този закон подаде заявление, към което са приложени всички изискуеми документи, и

2. заплати дължимата цена по сделката в 6-месечен срок от влизането в сила на заповедта за продажба, замяна или учредяване на ограничено вещно право.

(4) В случай че не бъдат изпълнени изискванията на ал. 3, правата на лицата, в полза на които е постановена промяна на предназначението, се погасяват.

(5) В случаите по ал. 4 министърът на земеделието и храните издава заповед за отразяване на имотите като горска територия, копие от която се изпраща на регионалната дирекция по горите и в съответната служба по геодезия, картография и кадастър или в общинската служба по земеделие за нанасяне на промените в кадастралната карта или в картата на възстановената собственост, както и искане по реда на Закона за устройство на територията за изменение на съответния действащ устройствен план.

(6) Когато подробни устройствени планове се разработват за поземлени имоти в горски територии, които подлежат на продажба по реда на § 123 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на отменения Закон за горите (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 29 и 34 от 2006 г.), нормативно определената прилежаща площ – обект на продажба, се определя на базата на пределно допустимите нормативи за плътност и интензивност на застрояване за отделните видове територии и устройствени зони.

§ 6. (1) За горски територии, включени в строителните граници на населените места, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени до 1 юни 1973 г., не се извършват процедури за промяна на предназначението по реда на този закон. Промяната на функционалното предназначение и на регулационните отреждания за тези земи се извършват по реда на Закона за устройство на територията.

(2) За горски територии, включени в строителните граници на населените места, определени с подробен устройствен план, със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени след 1 юни 1973 г., за които не са извършени процедури за промяна на предназначението или за тях не е издаден акт за промяна на предназначението по отменения Закон за горите, се провежда процедура за промяна на предназначението по този закон.

(3) В едногодишен срок от влизането в сила на този закон кметът на съответната община е длъжен да предприеме действия за промяна на предназначението на територията по ал. 2.

(4) В случаите по ал. 2, когато териториите се застроени, определянето на цената за промяна на предназначението се извършва на базата на данните от последния лесоустройствен проект, преди застрояването.

(5) Цената по ал. 4 може да бъде заплатена и чрез прехвърляне в собственост на държавата на горски територии – общинска собственост, чиято цена е не по-ниска от определената цена за промяна на предназначението.

§ 7. (1) Лице, което е построило до 22 февруари 2003 г. сгради, постройки, мрежи и съоръжения в горски територии – частна държавна или частна общинска собственост, включени в защитените територии по чл. 10, ал. 2 от Закона за защитените територии, или е придобило собственост върху такива, може да закупи застроената площ под тях, ако строежите са били допустими по действащите подробни устройствени планове и по правилата и нормативите, действали по време на извършването им, или могат да бъдат узаконени при условията и по реда на § 183, ал. 3 или § 184 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ДВ, бр. 65 от 2003 г.), или са търпими строежи по смисъла на § 16, ал. 1 от Преходните разпоредби на Закона за устройство на територията.

(2) Заявление за закупуване се подава до министъра на земеделието и храните в едногодишен срок от влизането в сила на този закон. Към заявлението се прилагат:

1. документ за самоличност, когато заявител е физическо лице, а когато е юридическо лице или едноличен търговец – удостоверение за регистрация съгласно Закона за търговския регистър, което съдържа единен идентификационен код на кандидата или следните документи, ако кандидатът не е регистриран съгласно Закона за търговския регистър:

а) актуално състояние на съдебната регистрация на кандидата;

б) копие от документ за данъчна регистрация;

в) копие от документ за регистрация в регистър БУЛСТАТ;

2. документи, удостоверяващи собствеността върху сградата;

3. удостоверение от главния архитект на общината за законността на строежите или за тяхната узаконимост при условията и по реда на § 183, ал. 3 или § 184 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ДВ, бр. 65 от 2003 г.), или за тяхната търпимост по § 16, ал. 1 от Преходните разпоредби на Закона за устройство на територията;

4. скица на имотите от кадастралната карта или от картата на възстановената собственост, в която са нанесени сградите, постройките и съоръженията, издадена от службата по геодезия, картография и кадастър или от общинската служба по земеделие;

5. протокол на общинския експертен съвет за приемане на проекта на подробен устройствен план;

6. скица или скица-проект за имота, издадена от службата по геодезия, картография и кадастър по реда на Наредба № 3 от 2005 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри или от общинската служба по земеделие по реда на Наредба № 49

от 2004 г. за поддържане на картата на възстановената собственост;

7. оценка на имота, изготвена по реда на наредбата по чл. 83, ал. 2;

8. становище от компетентен орган по околна среда;

9. писмени становища на структурите на Изпълнителната агенция по горите, държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство, в чийто район на дейност се намират имотите.

(3) Министърът на земеделието и храните издава или отказва да издаде заповед въз основа на заявлението по ал. 2. В едномесечен срок от влизането в сила на заповедта лицето заплаща дължимите цени, данъци, такси и разноски.

(4) Въз основа на заповедта и надлежен документ за платена цена, представен от купувача, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите сключва договор за продажба.

(5) Договорът за продажба се вписва от купувача в службата по вписванията по местонахождението на имота за негова сметка.

(6) Ако лицето не подаде заявление в срока по ал. 2 или не заплати дължимите суми в срока по ал. 3, се прилага чл. 74, ал. 1 от Закона за собствеността.

(7) В случаите по ал. 6 правата на собственост върху сградите, постройките, мрежите и съоръженията се упражняват от министъра на земеделието и храните.

(8) Отказът на министъра на земеделието и храните по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Когато по реда на ал. 1-8 е придобито право на собственост върху застроената площ под обекти, посочени в ал. 1, те не могат да бъдат надстроявани и/или пристроявани, а само могат да бъдат основно обновявани, ремонтирани и реконструирани.

§ 8. (1) От датата на влизане в сила на този закон държавните горски разсадници, създадени върху земеделски или урбанизирани територии, стават горски територии.

(2) В едногодишен срок от влизането в сила на този закон директорът на регионалната дирекция по горите прави искане пред съответните общински служби по земеделие, както и пред службите по геодезия, картография и кадастър за отразяване на имотите по ал. 1 като горска територия в картата на възстановената собственост, съответно в кадастралната карта.

§ 9. Висшите училища и научноизследователските институти и станции, чиято основна дейност е свързана с проучванията в горите и с подготовката на кадри за горите, запазват правата, които са им предоставени със закон или с акт

на Министерския съвет, върху горски територии за изследователска и учебно-опитна дейност.

§ 10. (1) Съществуващите към датата на влизане в сила на този закон държавни горски стопанства, както и държавните ловни стопанства по приложение № 2, т. 1-37 от Закона за лова и опазване на дивеча, се прекратяват без ликвидация и се вливат в съответните държавни предприятия по приложение № 1 като техни териториални поделения.

(2) Държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства – териториални поделения на държавните предприятия по ал. 1, са правоприменици на активите и пасивите на съответните прекратени без ликвидация държавни предприятия.

(3) В 7-дневен срок от влизането в сила на този закон директорите на прекратените без ликвидация държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства по ал. 1 подават заявление за заличаване на предприятията от Търговския регистър.

(4) Границите на ловностопанските райони, утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните до влизането в сила на този закон, се запазват.

(5) Държавните ловни стопанства – териториални поделения на държавните предприятия по приложение № 1, осъществяват дейността си по Закона за лова и опазване на дивеча в териториалния обхват на дейност на държавните ловни стопанства, посочени в приложение № 2, т. 1-37, определен със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, издадена на основание чл. 9, ал. 3 от Закона за лова и опазване на дивеча.

§ 11. (1) Наличните към датата на влизане в сила на този закон средства по сметките на преобразуваните държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства по § 10 се прехвърлят по сметка на държавното горско предприятие.

(2) До вписването на държавното горско предприятие в Търговския регистър за събирането на постъпленията и извършването на плащания се ползват досегашните банкови сметки на преобразуваните държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства.

§ 12. Държавните горски предприятия превеждат в бюджета на Министерството на земеделието и храните за 2011 г. 50 на сто, а за 2012 г. 25 на сто от средствата по чл. 179, ал. 1.

§ 13. Директорите на прекратените без ликвидация държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства по § 10, ал. 1 преминават на работа в държавните предприятия по приложение № 1 като директори на съответните държавни горски

стопанства и държавни ловни стопанства – техни териториални поделения.

§ 14. Трудовите правоотношения на работещите в преобразуваните държавни горски стопанства и държавни ловни стопанства се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 15. В определения им район на дейност учебно-опитните горски стопанства извършват дейностите и изпълняват функциите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, възложени им със Закона за горите, Закона за лова и опазване на дивеча и подзаконовите актове по прилагането им, доколкото в друг закон не е предвидено друго.

§ 16. В 6-месечен срок от приемане на наредбата по чл. 175 от този закон директорите на държавните предприятия и директорите на териториалните поделения утвърждават поименните щатни разписания на длъжностите в централните управления, съответно в териториалните поделения на предприятията, и привеждат трудовите възнаграждения на служителите и работниците в съответствие с новата система за заплащане на труда.

§ 17. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 26 от 2001 г., бр. 77 и 79 от 2002 г., бр. 88 от 2005 г., бр. 82 и 108 от 2006 г., бр. 64 от 2007 г., бр. 43, 67, 69 и 91 от 2008 г., бр. 6, 80 и 92 от 2009 г. и бр. 73 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Държавните ловни стопанства съгласно приложение № 2 са:

1. по т. 1-37 – териториални поделения на държавните предприятия по приложение № 1 към Закона за горите;

2. по т. 38-41 – самостоятелни юридически лица със статут на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.“;

б) в ал. 2:

аа) след думата „стопанства“ се добавя „по ал. 1, т. 2“;

бб) в т. 7 думите „на горите от държавния горски фонд“ се заменят с „от горските територии – държавна собственост“ и се поставя запетая;

в) алинея 3 се изменя така:

„(3) Районите на дейност на държавните ловни стопанства по ал. 1 се определят със заповед на министъра на земеделието и храните.“;

г) алинеи 4 -6 се отменят;

е) алинея 7 се изменя така:

„(7) В определения им район на дейност държавните ловни стопанства по ал. 1, т. 2 извършват дейностите и изпълняват функциите, възложени на държавните горски стопанства със Закона за горите и с подзаконовите актове по прилагането му.“;

ж) алинея 9 се изменя така:

„(9) В определения им район на дейност държавните ловни стопанства по ал. 1, т. 1 извършват дейностите и изпълняват функциите, възложени на държавните горски стопанства със Закона за горите и с подзаконовите актове по прилагането му, както и дейностите по:

1. запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча;
2. изграждане на ловностопански съоръжения и провеждане на биотехнически мероприятия;
3. възпроизводство, разселване, опазване и охрана на дивеча;
4. аклиматизация и реаклиматизация на дивеча;
5. подобряване на екстериорните и трофейните качества на дивеча;
6. ползване на дивеча и дивечовите продукти и провеждане на организиран ловен туризъм;
7. ползване от горските територии – държавна собственост, за съхраняване качествата на биотипите и подобряване на местообитанията.“;

з) алинеи 10 и 11 се отменят;

и) алинея 12 се изменя така:

„(12) Държавните предприятия по Закона за горите могат след провеждане на конкурс да сключват с юридически лица договори за съвместно извършване на дейностите по ал. 9, т. 1 – 6 на територията на държавните ловни стопанства с изключение на тези по приложение № 3. Договорите се сключват за срок до 15 години.“;

к) алинея 13 се изменя така:

„(13) За откриване на конкурса по ал. 12 директорът на съответното държавно предприятие прави мотивирано предложение до министъра на земеделието и храните.“;

л) в ал. 14, т. 3 думите „ловно стопанство“ се заменят с „предприятие“;

м) в ал. 15:

аа) думите „изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „министърът на земеделието и храните“;

бб) в т. 4 думите „ловно стопанство“ се заменят с „предприятие“;

вв) точка 8 се отменя;

н) алинея 17 се отменя;

о) в ал. 18 думите „Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „Министерството на земеделието и храните и на съответното държавно предприятие“;

п) в ал. 22, изречение второ думите „Изпълнителната агенция по горите“ се заменят със „съответното държавно предприятие“;

р) в ал. 23 изречение първо се изменя така:

„Офертите се разглеждат от комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието и храните или на оправомощено от него длъжностно лице.“;

с) в ал. 27 думите „изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „органа по ал. 23“;

т) в ал. 31 думите „Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „Министърът на земеделието и храните“;

у) алинея 33 се изменя така:

„(33) Договорът за съвместна дейност се сключва от директора на съответното държавно предприятие с лицето, спечелило конкурса, в 14-дневен срок от влизането в сила на заповедта по ал. 31.“;

ф) в ал. 34 думите „ловно стопанство“ се заменят с „предприятие“;

х) алинея 35 се изменя така:

„(35) Договорите по ал. 33 влизат в сила след представяне на банкова гаранция за изпълнение на договора.“;

ц) в ал. 36, изречение трето думите „изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „министъра на земеделието и храните“.

2. В чл. 9е, ал. 2 след думите „т. 1-5“ се поставя запетая, а думите „и ал. 3 и за дейностите по чл. 9д, ал. 2“ се заменят със „за дейностите по чл. 9д, ал. 2, както и за управление, възпроизводство, ползване, опазване и защита на горските територии – държавна собственост, проектиране и строителство в горските територии“.

3. В чл. 10 думите „Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице“.

4. В чл. 11 думите „гори и земи от горския фонд“ се заменят с „горски територии“.

5. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. (1) За ловностопанските райони се изготвят ловностопански планове съгласно наредбата по чл. 18, ал. 1 от Закона за горите.

(2) Бонитирането на дивечовите местообитания и таксацията на дивеча се извършва по реда на наредбата по ал. 1.

(3) Ловностопанските планове се утвърждават от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите след съгласуване със съответните министерства и ведомства."

6. В чл. 14:

а) думите "управлява и" се заличават;

б) в т. 6 думите „ловоустройствените проекти" се заменят с „ловностопанските планове";

в) точка 7 се изменя така:

„7. изпълнение на ловностопанските мероприятия, заложи в финансовите планове на държавните предприятия."

7. В чл. 16:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Регионалните дирекции по горите контролират дейностите по чл. 14, т. 2-7 в определените им райони на дейност.";

б) в ал. 2 думата „управления на" се заменя с „дирекции по".

8. Член 17 се отменя.

9. Член 20 се отменя.

10. В чл. 22, ал. 10, изречение първо думите „Ловните и горските стражари, ловните надзиратели, както и други длъжностни" се заменят с „Длъжностните".

11. В чл. 28 се създава ал. 5:

„(5) За извършване на административната услуга по издаване и заверка на билети за лов се заплаща такса в размер, определен с тарифа на Министерския съвет, които постъпват в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство."

12. В чл. 36б:

а) в ал. 1 думите „Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите" се заменят с „Министърът на земеделието и храните";

б) в ал. 3 думите „изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите" се заменят с „министъра на земеделието и храните".

13. В чл. 36в:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Със заповедта по чл. 36б, ал. 1 се утвърждава документацията за провеждане на конкурса, която трябва да съдържа необходимите данни, указания и изисквания за подготовка на предложението.";

б) в ал. 2, изречение първо думите „изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите" се заменят с „министъра на земеделието и храните", а изречение второ се заличава;

в) в ал. 3 т. 5 се изменя така:

„5. извлечение от ловностопанския план на дивечовъдния участък, а когато няма действащ план - изисквания за стопанисване на дивеча;"

14. В чл. 36г:

а) в ал. 4, т. 7 думите „ловоустройствения проект“ се заменят с „ловностопанския план“;

б) в ал. 5 думите „Изпълнителната агенция по горите“ се заменят със „съответното държавно предприятие“.

15. В чл. 36д ал. 1 се изменя така:

„(1) Конкурсът се провежда от комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието и храните или на оправомощено от него длъжностно лице.“

16. В чл. 36и ал. 1 се изменя така:

„(1) За работата на комисията се изготвя протокол, който се подписва от всички членове и се представя на министъра на земеделието и храните, придружен с цялата документация, събрана в хода на провеждане на конкурса.“

17. В чл. 36к:

а) в ал. 1 думите „Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „Министърът на земеделието и храните“ и цифрата „7“ се заменя с „14“;

б) в ал. 3 думите „Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице“.

18. В чл. 36л, ал. 3, изречение второ думите „изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „министъра на земеделието и храните, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, както и на директора на съответното държавно предприятие“.

19. В чл. 36м, ал. 2 думите „Изпълнителната агенция по горите“ се заменят със „съответното държавно предприятие“.

20. В чл. 36н:

а) в ал. 1 думите „нейните структури и държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства“ се заменят с „регионалните дирекции по горите и държавните предприятия“;

б) в ал. 2, изречение първо думите „горски стопанства и държавните ловни стопанства“ се заменят с „предприятия“;

в) в ал. 3 думите „Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „Министерството на земеделието и храните, Изпълнителната агенция по горите и в съответното държавно предприятие“;

г) в ал. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „до министъра на земеделието и храните“;

д) в ал. 5 думите „Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „Министърът на земеделието и храните“.

21. В чл. 37б, ал. 2 думите „бюджета на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят със „съответното държавно предприятие“.

22. В чл. 38 думите „ловоустройствените проекти“ се заменят с „ловностопанските планове“.

23. В чл. 39, ал. 2 думите „държавния земеделски и горски фонд“ се заменят със „земеделски и горски територии – държавна собственост“.

24. В чл. 41, ал. 2, изречение второ думите „горски стопанства и държавните ловни стопанства“ се заменят с „предприятия“.

25. В чл. 43, ал. 5 т. 2 се отменя.

26. В чл. 46:

а) в ал. 2 след думата „райони“ се поставя запетая и се добавя „както планът за ползване на разселения дивеч“;

б) алинея 3 се отменя.

27. Член 67 се изменя така:

„Чл. 67. (1) Опазването и охраната на дивеча в ловностопанските райони по чл. 5, ал. 5 се осъществява от лицата, стопанисващи дивеча.

(2) Функциите по опазване и охрана на дивеча се възлагат на лица с лесовъдско образование.

(3) Лицата по ал. 2 в поверените им охранителни участъци:

1. охраняват дивеча и рибата;

2. следят спазването на режима за стопанисване и ползване на дивеча;

3. следят състоянието на дивеча и изпълнението на ловностопанските мероприятия в поверените им участъци;

4. проверяват всички документи за лов и риболов;

5. извършват проверки на личния багаж на ловуващите лица;

6. съставят актове за констатирани нарушения по този закон;

7. задържат вещите – предмет на нарушението, както и вещите, послужили за неговото извършване;

8. следят за спазването на противопожарните правила;

9. опазват специализираната фуражна база, изградените ловностопански съоръжения, сгради и други обекти в поверените им охранителни участъци;

10. следят за опазването на сватбовищата и токовищата;

11. следят за щети, нанесени от и на дивеча;

12. регулират числеността на хищниците, подивелите и скитащите кучета и котки;

13. охраняват защитените животински видове.

(4) Правомощията по ал. 3 имат и служителите по охрана на защитените територии – изключителна държавна собственост.“

28. Член 68 се изменя така:

„Чл. 68. (1) Лицата по чл. 34, ал. 1, т. 3, 4 и 5, стопанисващи дивеча, могат да сключват договори с юридически лица, регистрирани по Закона за частна охранителна дейност, за непосредствената му охрана. За сключените договори се уведомява писмено регионалната дирекция по горите.

(2) За извършване непосредствената охрана на дивеча юридическите лица, регистрирани по Закона за частна охранителна дейност, назначават лица с лесовъдско образование.

(3) Охраната на дивеча по реда на ал. 1 и 2 се извършва съгласно разпоредбите на този закон."

29. Член 69а се изменя така:

„Чл. 69а. (1) С цел опазване на биотехническите съоръжения или в интерес на здравето и безопасността на гражданите директорът на регионалната дирекция по горите със заповед може временно да ограничи или да забрани достъпа до определена територия. Заповедта се издава по инициатива на стопанисващия дивеча след съгласуване със собственика на територията или с лицето, на което тя е предоставена за управление.

(2) Заповедта по ал. 1 се оповестява публично чрез средствата за масово осведомяване, интернет страниците на Изпълнителната агенция по горите, регионалната дирекция по горите или по друг подходящ начин. Заповедта по ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) В изпълнение на заповедта по ал. 1 лицето, което стопанисва дивеча, поставя обозначителни табели, които съдържат информация, определена с правилника за прилагане на закона."

30. В чл. 70:

а) в ал. 4 след думата „изключение“ се добавя „от органа по ал. 5“;

б) алинея 5 се изменя така:

„(5) Директорът на съответната регионална дирекция по горите ежегодно със заповед определя обхвата и периода на действие на ограничението по ал. 3 по инициатива на стопанисващия дивеча след съгласуване със собственика на територията или с лицето, на което тя е предоставена за управление. Заповедта по ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение.“;

в) алинея 6 се изменя така:

„(6) Заповедта по ал. 5 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“;

г) създава се ал. 7:

„(7) В изпълнение на заповедта по ал. 5 лицето, което стопанисва дивеча, поставя обозначителни табели, които съдържат информация, определена с правилника за прилагане на закона.“

31. В чл. 77, ал. 1 и 2 думите „изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите“ се заменят с „директорите на държавните предприятия“.

32. В чл. 78, ал. 1 думите „ловоустройствения проект“ се заменят с „ловностопанския план“.

33. В чл. 82 думите „държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство“ се заменят със „съответната регионална дирекция по горите“.

34. В чл. чл. 83л, ал. 1 думите „преминаване и престой в район, където са разположени биотехнически съоръжения по чл. 69а“ се заменят с „по чл. 69а и 70“.

35. В чл. 91 думите „ ал. 4, т. 4 – 12“ се заменят с „ал. 3“.

36. Член 94а се отменя.

37. В чл. 96 се създава ал. 5:

„(5) Тридесет на сто от сумите по ал. 4 от влезли в сила наказателни постановления се изплащат на съответните актосъставители. Условието и редът за изплащане на сумите се определят от министъра на земеделието и храните или министъра на вътрешните работи или от упълномощени от тях длъжностни лица.“

38. В § 1 от Допълнителните разпоредби в т. 11 думите „земеделския и горския фонд“ се заменят със „земеделските и горските територии“.

39. В Преходните и заключителните разпоредби § 6 се отменя.

40. В § 63 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ДВ, бр. 91 от 2008 г.):

а) в ал. 1 думите „ал. 1, 2, 3, 4 и 6“ се заменят с „ал. 1, т. 2, ал. 2 и 3“;

б) в ал. 4 думите „и ал. 3“ се заличават.

§ 18. В Закона за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 98 от 1999 г., бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., бр. 23, 77 и 91 от 2002 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 24 и 62 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г. и бр. 19, 80 и 103 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10 се създава нова ал. 2:

„(2) В горите и земите, включени в защитените територии по ал. 1, собствеността на държавата и общините върху застроената площ под сгради, постройки, мрежи и съоръжения, построени до 22 февруари 2003 г., е частна. Разпоредбата се прилага, ако строежите са били допустими по действащите подробни градоустройствени планове и по правилата и нормативите, действали по време на извършването им или съгласно Закона за устройство на територията са търпими строежи и не подлежат на премахване.“

2. Досегашните ал. 2 – 5 стават съответно ал. 3 – 6.

3. В чл. 14, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „доколкото в специален закон не е предвидено друго.“

4. В чл. 31 т. 1 се изменя така:

„1. провеждане на гола сеч във всички гори, с изключение на тополовите и нискостеблените гори; сливане на голи, невъзобновени сечища на площ, по-голяма от 2 хектара в нискостеблените гори, с изключение на акациевите;“.

5. В чл. 36, ал. 2 се създава изречение второ:

„Когато предложението засяга горски територии, произнасянето по целесъобразност се извършва след съгласуване с Министерството на земеделието и храните и с Изпълнителната агенция по горите.“

6. В чл. 52:

а) в ал. 1 след думата „стопанисване“ се поставя запетая и се добавя „опазване“;

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Изпълнителната агенция по горите създава дирекции на природни паркове за изпълнение на заповедите за обявяване и плановете за управление на природните паркове. В случаите, когато природен парк попада изцяло на територията на една община, след решение на общинския съвет и по предложение на министъра на земеделието и храните съгласувано с министъра на околната среда и водите Министерският съвет може да възложи на съответната община създаването на такава дирекция.“;

в) в ал. 3 думите „правилник, утвърден от министъра на земеделието и храните“ се заменят с „устройствени правилници, утвърдени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, или от съответните общински съвети“.

7. В чл. 67, ал. 1, изречение второ думата „охраняват“ се заменя с „опазват“.

8. В § 1 от Допълнителните разпоредби т. 2 и 3 се изменят така:

„2. „Гори“ са горските територии по смисъла на чл. 2, ал. 3 от Закона за горите.

3. „Водни площи“ са територии от поземления фонд, горските територии и континенталния шелф, залети с вода.“

§ 19. В Закона за опазване на селскостопанското имущество (обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г.; изм. и доп., бр. 22 от 1976 г., бр. 35 и 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 65 от 1995 г., бр. 44 и 86 от 1996 г., бр. 11 от 1998 г., бр. 30 и 33 от 2006 г., бр. 36 от 2008 г. и бр. 80 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2:

а) в ал. 1, т. 4 думите „в горския фонд“ се заменят с „извън горските територии“;

б) в ал. 3 думите „чертите на горския фонд“ се заменят с „горските територии по смисъла на Закона за горите“.

2. Член 3 се изменя така:

„Чл. 3. По реда на този закон се опазват и намиращи се извън горските територии отделни дървета, както и отглежданите в заградени пространства диви животни, птици и риби, които не подлежат на опазване по специален ред, предвиден в друг закон.“

3. В чл. 6, ал. 2, изречение първо думите „Държавния горски фонд“ се заменят с „горските територии“, а думата „охранява“ се заменя с „опазва“.

4. В чл. 22, ал. 1 т. 4 се отменя.

5. Параграф 1а от Допълнителните разпоредби се отменя.

§ 20. В Закона за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 14 и 26 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 18, 29 и 30 от 2006 г., бр. 13 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г. и бр. 10 и 103 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 4 след думата „места“ се поставя запетая и думите „и горския фонд“ се заменят с „както и за горски територии“.

2. В чл. 11, ал. 3 думите „нуждите на горския фонд“ се заменят с „рекултивиране на нарушени терени в горски територии“.

3. В чл. 30, ал. 2 думите „в случаите по чл. 13 от Закона за горите“ се заличават.

§ 21. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г. и бр. 80 и 103 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 16:

а) в ал. 1 думите „земите и горите от горския фонд“ се заменят с „горските територии“;

б) в чл. 16, ал. 4 думите „гори и земи от горския фонд“ се заменят с „горските територии“.

2. Член 22 се изменя така:

„Чл. 22. (1) Позволителното за ползване на лечебни растения от горски територии се издава от:

1. директора на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство или оправомощени от него длъжностни лица с висше лесовъдско образование – за горските територии – държавна собственост, както и за такива, предоставени им за управление въз основа на договор;

2. оправомощено от кмета на съответната община лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика – за горските територии – общинска собственост, както и за такива, предоставени на общината за управление въз основа на договор;

3. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика, с което горско сдружение е сключило договор;

4. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика – за горските територии извън посочените в т. 1 и 2, с което собственикът има сключен договор за конкретния имот.

(2) Позволителното за ползване на лечебни растения се издава от кмета на общината, когато ползването се извършва:

1. от земеделски земи от поземления фонд и такива, включени в строителните граници на населените места – общинска собственост;

2. от териториите и акваториите в строителните граници на населените места – общинска собственост, независимо от предназначението им;

3. от територии и акватории извън горските територии – частна собственост, позволително се издава на собственика без заплащане на такса с възможност за преотстъпването му на трети лица – възмездно или безвъзмездно, при свободно договаряне.

(3) Когато ползването на лечебни растения се извършва от земеделски земи, води и водни обекти – държавна собственост, в границите на населените места и в поземления фонд, позволителното за ползване се издава от областния управител,

(4) Когато ползването на лечебни растения се извършва от териториите и акваториите на националните паркове, позволителното за ползване се издава от директора на дирекцията на националния парк.”

3. В чл. 23, ал. 1 накрая се добавя „на органа или лицето, издало позволителното за ползване”.

4. В чл. 24 думата „гора” се заменя с „горски територии”.

5. В чл. 25, ал. 1:

а) точка 1 се изменя така:

„1. полза на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство, когато ползването е от находища, намиращи се в горски територии – държавна собственост, както и в такива, предоставени им за управление въз основа на договор;”

б) точка 3 се изменя така:

„3. бюджета на съответната община, когато ползването е от находища, намиращи се в горски територии, земи, води и водни обекти в населените места и в поземления фонд – общинска собственост;”.

6. В чл. 34 след думата „органите” се добавя „или лицата”.

7. В чл. 35 след думата „органите” се добавя „или лицата”.

8. В чл. 37 след думата „органите“ се добавя „или лицата“.

9. В чл. 38 след думата „органът“ се добавя „или лицето“.

10. В чл. 40 след думата „органа“ се добавя „или лицето“.

11. В чл. 41 след думата „органът“ се добавя „или лицето“.

12. В чл. 42, ал. 1 се създава т. 6:

„6. директорите на държавните горски стопанства и на държавните ловни стопанства.“

13. В чл. 48 думите „горския фонд“ се заменят с „горските територии“.

14. В чл. 48 т. 2 се отменя.

15. В чл. 48 т. 4 се изменя така:

„4. може да организира и подпомага опазването, поддържането и възстановяването на лечебните растения в горските територии.“

16. Член 49 се изменя така:

„Чл. 49. Директорът на държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство:

1. предвижда и организира дейности по опазване и защита на лечебните растения в горските територии - държавна собственост, както и в териториите, предоставени им за управление въз основа на договор;

2. издава позволителни за ползване на лечебни растения от горските територии - държавна собственост, както и от териториите, предоставени им за управление въз основа на договор.“

17. В чл. 50 т. 4 се изменя така:

„4. раздел „Лечебни растения“ към горскостопанските планове и програми съгласно Закона за горите“.

18. Член 64 се изменя така:

„Чл. 64. Регионалната дирекция по горите контролира ползването и възпроизводството на лечебните растения в горските територии.“

19. В чл. 70 думите „лесоустройствени проекти“ се заменят с „горскостопански планове и програми“.

§ 22. В Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 17 от 1991 г.; попр., бр. 20 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 74 от 1991 г., бр. 18, 28, 46 и 105 от 1992 г., бр. 48 от 1993 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1993 г. - бр. 64 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 83 от 1993 г., бр. 80, 45 и 57 от 1995 г.; решения № 7 и 8 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 59 от 1995 г.; изм., бр. 79 от 1996 г.; Решение № 20 на Конституционния съд от 1996 г. - бр. 103 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 15 от 1997

г.; изм. и доп., бр. 62, 87, 98, 123 и 124 от 1997 г., бр. 36, 59, 88 и 133 от 1998 г., бр. 68 от 1999 г., бр. 34 и 106 от 2000 г., бр. 28, 47 и 99 от 2002 г., бр. 16 от 2003 г., бр. 36 и 38 от 2004 г., бр. 87 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 13, 24 и 59 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 6, 10, 19, 44, 94 и 99 от 2009 г. и бр. 62 от 2010 г.) в чл. 19, ал. 12 думите „След изтичане на срока по ал. 4“ се заличават.

§ 23. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г. и бр. 50 и 54 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8:

а) думите „се определя с подробния устройствен план и“ се заличават;

б) в т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „които се определят с подробен устройствен план“;

в) точка 3 се изменя така:

„3. за горски територии по смисъла на Закона за горите;“.

2. В чл. 119 се създава ал. 5:

„(5) Заданието по ал. 1 в случаите, когато се засягат горски територии, се одобрява след съгласуване с изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, който представя писмено становище в едномесечен срок от датата на получаването му.“

3. В чл. 124, ал. 6 след думата „общи“ се добавя „и подробни“ и накрая се добавя „или оправомощено от него длъжностно лице“.

§ 24. В Закона за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 88, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 96 и 108 от 2006 г., бр. 36, 43 и 71 от 2008 г., и бр. 12, 32, 42, 80 и 82 от 2009 г. и бр. 61 и 73 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 7 се изменя така:

„Чл. 7. Изпълнителната агенция по горите осъществява контрол по опазването на рибните ресурси във водните обекти, ползвани за любителски риболов в района на дейност на нейните структури, както и контрол по спазване на правилата за любителски риболов при условията и по реда на този закон и на Закона за горите.“

2. В чл. 22а, ал. 1 след думата „стопанства“ се добавя „държавните ловни стопанства“ и се поставя запетая.

3. В чл. 90, ал. 6 думите „Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена, държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства“ се заменят с „Изпълнителната агенция по горите и нейните структури“.

4. В чл. 91:

а) в ал. 2 думите „служителите по горите към Изпълнителната агенция по горите“ се заменят със „служители на Изпълнителната агенция по горите и на регионалните дирекции по горите“;

б) в ал. 4 думите „председателя на Държавната агенция по горите“ се заменят с „изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите“.

§ 25. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 81, 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65, 66, 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г. и бр. 61 от 2010 г.) в чл. 10, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. министъра на земеделието и храните:

а) за хидромелиоративни системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;

б) чрез Изпълнителната агенция по горите – за насажденията в системите и съоръженията по буква „а“;“.

§ 26. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30 и 34 от 2006 г., бр. 52, 64 и 94 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 19, 80 и 103 от 2009 г. и бр. 62 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30, ал. 1 думите „устройствените проекти за горите“ се заменят с „областните планове за развитие на горските територии, горскостопанските планове и програми“.

2. В чл. 39, ал. 3 думата „органи“ се заменя със „структури“.

3. В чл. 113 се създава ал. 3:

„(3) Регистрите по ал. 1 са публични.“

4. В чл. 122:

а) в ал. 2, т. 1 след думата „устройствени“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думата „технически“ се добавя „и горскостопански програми“;

б) в ал. 3 думата „Началниците“ се заменя с „Директорите“.

5. В § 1 от Допълнителната разпоредба:

а) в т. 8 думите „териториите от горския фонд“ се заменят с „площи от горските територии“;

б) точка 13 се изменя така:

„13. „Гори“ са горските територии по смисъла на Закона за горите.“;

в) в т. 31б думите „лесоустройствените проекти“ се заменят с „областните планове за развитие на горските територии, горскостопанските планове и програми“.

§ 27. В приложение № 1 към чл. 3, ал. 1 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 78 от 2002 г., бр. 20, 31, 39, 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 36, 53, 72 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36, 65, 94, 98 и 110 от 2008 г., бр. 24, 42, 82 и 99 от 2009 г. и бр. 18 и 50 от 2010 г.), в т. III „Министерство на земеделието и храните“ се създават нови т. 14-19:

„14. Северозападно държавно горско предприятие – обхваща областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен.

15. Северно – централно държавно горско предприятие – обхваща областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра.

16. Североизточно държавно горско предприятие – обхваща областите Варна, Добрич, Шумен и Търговище.

17. Югоизточно държавно горско предприятие – обхваща областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол.

18. Югозападно държавно горско предприятие – обхваща областите Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска област и област София.

19. Южно – централно държавно горско предприятие – обхваща областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.“

§ 28. В Преходните и заключителните разпоредби на Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 54 от 2010 г.) в § 12а думите „служителите по горите“ се заменят с „горските инспектори“.

§ 29. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59 от 2007

г., бр. 94, 98 и 102 от 2008 г., бр. 24 и 82 от 2009 г. и бр. 52 и 54 от 2010 г.) в чл. 12, ал. 1 се създава т. 12:

„12. договори за възлагане на дейности по създаване на гори, провеждане на сечи и добив на дървесина по смисъла на Закона за горите.“

§ 30. В Закона за кадастъра и имотния регистър (обн., ДВ, бр. 34 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 45 и 99 от 2002 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 39 и 105 от 2005 г., бр. 29 и 30 от 2006 г., бр. 57 и 59 от 2007 г., бр. 36 и 91 от 2008 г. и бр. 80 от 2009 г.) в чл. 52 ал. 3 се изменя така:

„(3) Изпълнителната агенция по горите изпраща на службата по геодезия, картография и кадастър по местонахождението на имота препис от акта за промяна на предназначението в срока по чл. 78, ал. 6 от Закона за горите.“

§ 31. В Закона за независимите оценители (ДВ, бр. 98 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, ал. 1 се създава т. 8:

„8. поземлени имоти в горски територии.“

2. В чл. 8:

а) в ал. 1:

аа) създава се нова т. 2:

„2. да притежава диплома за висше лесовъдско образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“, издадена от акредитирано висше училище – за извършване на оценки на горски територии;“

бб) досегашните т. 2 и 3 стават съответно т. 3 и 4;

б) в ал. 2, т. 1 думите „с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“, издадена от акредитирано висше училище“ се заличават.

3. В Преходните и заключителните разпоредби се създава § 5а:

„§ 5а. (1) В срок една година от влизането в сила на този закон лицата, притежаващи удостоверение за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд, издадени от Лесотехническия университет, Института за гората при Българската академия на науките, Националното управление по горите, Държавната агенция по горите и Изпълнителната агенция по горите, се вписват в регистъра по чл. 15 по право.

(2) Вписването по ал. 1 се извършва въз основа на заявление, към което се прилага копие от удостоверението за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд.

(3) След изтичането на срока по ал. 1 оценки на горски територии могат да се извършват само от оценители, вписани в публичния регистър по чл. 15.“

§ 32. Регистрираните до датата на влизане в сила на този закон браншови организации се пререгистрират в срок до една година съгласно неговите разпоредби.

§. 33. (1) В едногодишен срок от влизането в сила на този закон Изпълнителната агенция по горите пререгистрира лицата, вписани в публичните регистри по чл. 39, ал. 2 и чл. 57а, ал. 1 от отменения по § 1 Закон за горите.

(2) Лицата, вписани в публичния регистър по чл. 39, ал. 2 от отменения Закон за горите, се вписват в регистъра по чл. 235 и им се издава удостоверение за регистрация, както следва:

1. за дейността „планиране и организация на дейностите по залесяване“ – на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „събиране и добив на семена, производство на фиданки и други репродуктивни материали от горско-дървесни и храстови видове, създаване на горски култури и изготвяне на съпровождащите тези дейности отчетни документи“ по отменения Закон за горите;

2. за дейността „маркиране на насаждения, предвидени за сеч“ – на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „маркиране на подлежащи на сеч дървета, отглеждане на млади насаждения (без материален добив), кастрене на стоящи дървета и изготвяне на съпровождащите дейността отчетни документи“ по отменения Закон за горите;

3. за дейността „изработване на задания за горскостопански планове и програми и за инвентаризация на горските територии“ – на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „изработване на задания и лесоустройствени проекти, планове и програми за гори и земи от горския фонд“ по отменения Закон за горите;

4. за дейността „изработване на горскостопански планове и програми и инвентаризация на горски територии“ – на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „изработване на задания и лесоустройствени проекти, планове и програми за гори и земи от горския фонд“ по отменения Закон за горите;

5. за дейността „изработване на задания и проекти, планове и програми за защита срещу ерозия и порои и за биологична рекултивация на нарушени терени“ – на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „изработване на задания и проекти, планове и програми за борба срещу ерозията и пороите, и за биологична рекултивация на нарушени терени“ по отменения Закон за горите;

6. за дейността „планиране и организация на добива на дървесина“ – на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „организация на добив на дървесина и изработване на транспортно-технологични проекти, планове и схеми за ползвания от гори и земи от горския фонд и изготвяне

на съпровождащите тази дейност документи" по отменения Закон за горите;

7. за дейността „планиране и организация на добива на недървесни горски продукти" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „организация на добив на дървесина и изработване на транспортно-технологични проекти, планове и схеми за ползвания от гори и земи от горския фонд и изготвяне на съпровождащите тази дейност документи" по отменения Закон за горите;

8. за дейността „изработване на проекти за горски автомобилни пътища и съоръжения към тях" - на лицата, притежаващи удостоверение за регистрация за „изработване на проекти за горски пътища и съоръжения" по отменения Закон за горите.

(3) Заличава се регистрацията на лица, вписани в публичния регистър по чл. 39, ал. 2 от отменения Закон за горите, за дейностите „оценка на гори и земи от горския фонд", „управление на гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини" и „експертизи и консултации по лесовъдски дейности".

(4) Лицата, които са били вписани в регистъра по ал. 3 за дейността „оценка на гори и земи от горския фонд", могат да се впишат в публичния регистър по Закона за независимите оценители в срок до една година от влизането в сила на този закон. До вписването си в регистъра по Закона за независимите оценители лицата могат да извършват оценки на горски територии въз основа на удостоверението за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд.

(5) Търговци, вписани в публичния регистър по чл. 57а, ал. 1 от отменения Закон за горите, се вписват в регистъра по чл. 241 и им се издава удостоверение за регистрация, както следва:

1. за дейността „стопанисване на горски територии" - на търговци, притежаващи удостоверение за регистрация за „възпроизводство на горите" по отменения Закон за горите;

2. за дейността „добив на дървесина" - на търговци, притежаващи удостоверение за регистрация за „ползване на дървесина от горския фонд" по отменения Закон за горите;

3. за дейността „изработване на планове и програми за управление и развитие на горски територии" - на търговци, притежаващи удостоверение за регистрация за „устройство на земите и горите от горския фонд и на ловностопанските райони" по отменения Закон за горите.

(6) Пререгистрацията по ал. 1-5 се извършва служебно, без заплащане на такси.

(7) Алинея 6 не се прилага в случаите, когато едновременно с пререгистрацията правоимащият е подал заявление за вписване на промяна в обстоятелствата.

(8) До пререгистрацията на лицата по реда на ал. 1-7 правото им да извършват дейности в горските територии се удостоверява с удостоверенията за регистрация, издадени по отменения Закон за горите.

(9) Лицата, притежаващи удостоверения за завършен курс за оценка на гори и земи от горския фонд, издадени до датата на влизане в сила на този закон, имат право да извършват оценка на горски територии до регистрирането им в регистъра по Закона за независимите оценители.

§ 34. (1) В срок до една година от влизането в сила на този закон служителите в държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства, заемащи длъжности, за която се изисква лесовъдско образование, могат да извършват дейности в горските територии, без да са вписани в публичния регистър по чл. 235.

(2) В срока по ал. 1 съответните служители следва да се впишат в публичния регистър по чл. 235.

(3) Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства могат да използват притежаваните от тях контролни горски марки в срок до две години от влизането в сила на този закон, като ги предоставят:

1. на служителите си с лесовъдско образование, независимо дали са вписани в регистъра по чл. 235 – до изтичането на срока по ал. 1;

2. на служителите си с лесовъдско образование, вписани в публичния регистър по чл. 235 – след изтичането на срока по ал. 1.

§ 35. (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите утвърждава със заповед образци на документи по този закон, ако с нормативен акт не е предвиден друг ред. Образците се публикуват на интернет страницата на Изпълнителната агенция по горите.

(2) Със заповедта по ал. 1 се определят и условията и редът за предоставяне и отчитане на документите, както и документите, които могат да бъдат подавани в електронен вид.

§ 36. (1) Подзаконовите нормативни актове, издадени въз основа на отменените и изменените с този закон разпоредби, се прилагат до издаването на съответните нови подзаконови поднормативни актове, доколкото не противоречат на закона.

(2) До приемането на областни планове за развитие на горските територии категоризирането и прекатегоризирането на горските територии се извършва при условията и по реда на наредбата по чл. 18, ал. 1 от този закон.

(3) Подзаконовите нормативни актове, издадени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите в

изпълнение на разпоредбите на закона, се обнародват в „Държавен вестник“.

§ 37. Министърът на земеделието и храните упражнява правата на държавата като едноличен собственик на капитала в „Агролеспроект“ ЕООД със седалище София.

§ 38. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие със закона Устройствения правилник на Изпълнителната агенция по горите.

§ 39. Изпълнението на закона се възлага на министъра на земеделието и храните.

§ 40. Този закон влиза в сила от 1 януари 2011 г. с изключение на § 3 от Преходните и заключителните разпоредби, който влиза в сила от датата на обнародване на закона в „Държавен вестник“, и с изключение на чл. 115, ал. 1, т. 2, чл. 116, ал. 2, чл. 183, ал. 2, т. 3 и чл. 249, ал. 5, т. 3, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на
2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

Списък на държавните предприятия

1. Северозападно държавно предприятие – обхваща областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен
2. Северно – централно държавно предприятие – обхваща областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра.
3. Североизточно държавно предприятие – обхваща областите Варна, Добрич, Шумен и Търговище.
4. Югоизточно държавно предприятие – обхваща областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол.
5. Югозападно държавно предприятие – обхваща областите Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска област и област София.
6. Южно – централно държавно предприятие – обхваща областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

Списък на горските разсадници с национално значение

1. „Ашиклар“ – Берковица
2. „Галово“ – Оряхово
3. „Микрево“ – с. Струмяни
4. „Сушица“ – гр. Г. Делчев
5. „Порой“ – Несебър
6. „Дъбовеите“ – Добрич
7. „Джулюница“ – Горна Оряховица
8. „Момчилград“ – Момчилград
9. „Долно село“ – Кюстендил
10. „Рибен“ – Плевен
11. „Церово“ – с. Церово
12. „Равногор“ – Пещера
13. „Наков чифлик“ – Пазарджик
14. „Голямо конарско шосе“ – Пловдив
15. „Капсидата“ – Асеновград
16. „Хотанца“ – с. Хотанца
17. „Трънково“ – Елхово
18. „Ормана“ – Ямбол
19. „Бърчево“ – с. Смилян
20. „Синия вир“ – Етрополе
21. „Ветрен“ – Мъглиж
22. „Станянци“ – Върбица
23. „Баячево“ – Търговище
24. „Вардим“ – Свищов
25. „Вардим“ към Опитната станция по бързорастящи дървесни видове – Свищов

МОТИВИ

към проекта на Закон за горите

Действащият Закон за горите е приет през 1997 г., претърпял е множество изменения и към настоящия момент не отговаря на новите реалности, в които се намират страната, икономиката и в частност горският сектор.

След 1997 г. в резултат на реституционните процеси е налице различна собственост на горите – 76 на сто държавна, 11 на сто общинска, 13 на сто – частна (включително кооперативна), като процесът на възстановяване на собствеността е почти приключил. Наличието на различни видове собственост върху горските територии изисква законова регламентация на новите обществени отношения, намаляване на административната тежест и създаване на условия за равнопоставеност на собствениците, каквито действащият закон не предвижда в достатъчна степен.

Към 1997 г. почти 100 на сто от дейностите в горите се извършваха от държавни структури, докато в условията на действащата днес пазарна икономика над 90 на сто от дейностите се извършват от недържавни субекти. Съществуващите към момента множество разрешителни режими и ограничения възпрепятстват частната инициатива и ефективното управление на горите.

След 2007 г. България е член на Европейския съюз и това я задължава да въведе в управлението и стопанисването на горите новите и съвременни принципи за устойчиво, природосъобразно и многофункционално стопанисване на горите. Налице са предизвикателства пред страната и сектора, които засягат световни, европейски и национални ангажименти, свързани с функциите и значението на горите:

1. Признаване на първостепенната роля на горите като инструмент, субект и обект на процесите, борбата и последствията от изменението на климата, подчертано на Министерската конференция за защита на горите в Европа (Варшава, 2008), Срещата за климата в Копенхаген (2009) и Световния конгрес за горите (Буенос Айрес, 2009).

2. Засилване на обществения интерес към горите като източник на екологични продукти и услуги, които следва да бъдат възпроизведени устойчиво (над 70 на сто от мрежата Натура 2000 у нас засяга горски територии).

3. Разширяване на прозрачността при управлението на държавната собственост и другите видове горска собственост, създаване на условия за децентрализация и публичност на действията на администрацията.

4. Създаване на предпоставки за развитие на горския сектор на страната, преодоляване на "сивия" сектор и стимулиране производството на енергия от възобновяеми енергийни източници.

5. Подпомагане развитието на горските райони на страната.

Правната рамка на действащия Закон за горите не дава възможност за решаване на някои възникнали проблеми по управлението и разпореждането с горите, свързани с:

- монополното положение при управлението на държавните гори;

- тежките административни процедури и режими, свързани с управлението на горите;

- непълните и постоянно променящите се правила за управлението на горите - собственост на общини, физически и юридически лица;

- рисковете за устойчивото и многофункционално управление и за защитата на публичните/обществените функции на горите, произтичащи от невъзможността за планиране на дейностите и поставяне на дългосрочни цели пред горите с площ до 2 ха - собственост на физически и юридически лица, както и липсата на реална възможност за включване на всички заинтересувани лица при планиране на дейностите и управлението на горите;

- проблеми, свързани с управлението и разпореждането с държавния горски фонд;

- недостатъчно ефективна управленска структура на сектора; за сравнение може да се посочи значителното нарастване на броя на заетите служители в централното управление на горското ведомство и в регионалните структури за периода 2001 - 2009 г., като за посочения период само числеността на Националното управление по горите (Изпълнителната агенция по горите) възлиза на 82 щатни бройки през 2001 г., на 120 през 2005 г. и на 179 през 2009 г.

В анализите на горския сектор в България, извършени от Световната банка и от Европейската банка за възстановяване и развитие, като основна пречка за развитието на сектора са посочени недостатъците на съществуващата нормативна уредба и са направени препоръки за законодателни промени. Националната стратегия за устойчиво развитие на горския сектор в България (2006-2015) и Стратегическият план за развитие на горите (2007-2011) предвиждат също извършването за законодателна реформа.

Всичко това задължава да бъдат извършени съществени промени в нормативната уредба на горския сектор, което може да

бъде постигнато само с приемането на нов Закон за горите. Изготвянето на нов закон, насочен към осигуряване на устойчиво и конкурентоспособно развитие на горския сектор в съответствие с принципите за многофункционално стопанисване на горите, е и основна цел в приетата през 2009 г. Програма на правителството на европейското развитие на България.

Новият законопроект създава възможност за решаване на възникналите проблеми чрез:

- разделяне на контрола и обществените функции от стопанските дейности в горите; създаване на независими държавни органи за контрол на всички гори; равнопоставеност на различните видове собственост;

- опростяване и прехвърляне на задължения и отговорности от държавата към регистрираните лесовъди и собствениците на гори; създадени са условия за децентрализация на отговорностите и редуциране на държавната администрацията и са определени ясни и подходящи режими на ползване на ресурсите и достъпа до горите;

- точна и ясна регламентация в отделни глави на принципите в управлението на собствеността върху горски територии на общини, на физически и юридически лица;

- въвеждане на задължително оперативно/краткосрочно и регионално/дългосрочно планиране; организацията и провеждането на планирането са съобразени с наличието на различни видове собственост и с множеството заинтересувани лица;

- въвеждане на съвременни регламенти за поземлените отношения, като е стеснена възможността за извършване на разпоредителни сделки, водещи до намаляване площта на горските територии за сметка на регламентирането на повече възможности за предоставянето им под наем, под аренда, за учредяване право на строеж без промяна на предназначението, за учредяване на сервитути и право на ползване;

- реструктуриране на сектора и обособяване, от една страна, на държавна горска администрация с контролни функции в лицето на Изпълнителната агенция по горите (ИАГ), нейните структури и специализирани териториални звена, а, от друга страна - създаване на държавни горски предприятия, които осъществяват стопанската дейност в отрасъла.

В резултат на предлаганото реструктуриране числеността на служителите в ИАГ се очаква да намалее от 179 на 109, в регионалните дирекции по горите (РДГ) - от 1880 на 1578, в други структури и специализирани териториални звена - от 319 на 309. Очаква се икономия на средства в размер приблизително 3,744 млн. лв. Поради отпадане на задължението държавните предприятия да административат/обслужват недържавните гори част от персонала на държавните предприятия (около

15 на сто) се очаква да бъде освободен или пренасочен на друга работа. Освободените лица ще поемат обслужването на недържавните гори като регистрирани лесовъди. Икономията от отпадане на администрирането по досегашния начин на недържавните гори се очаква да бъде в размер около 10 млн. лв. годишно.

Предвижда се държавните горски предприятия да не внасят в държавния бюджет такси за ползването на държавния горски фонд и съответно да не получават средства от бюджета. Фонд „Инвестиции в горите“, който се формира в държавните горски предприятия като процент от продажната цена на дървесината, е предвидено да се използва изключително за строителство на нови горски пътища, с което ще се реализира необходимата държавна подкрепа за поддържане на публичните (обществените) функции на горите и тяхното опазване.

В изпълнение на програмата на правителството и на мерките, заложи в нея, е разработен проект на нов Закон за горите. Законът е структуриран в 18 глави, като за първи път законово са регламентирани горската сертификация, достъпът до горите, браншовите организации в горския сектор, професионалното обучение, квалификация и преквалификация, горските сдружения и обществените екосистемни ползи от горските територии. В отделни глави е регламентирано управлението на държавните гори, общинските гори, както и на горите – собственост на физически и юридически лица.

В законопроекта могат да бъдат отбелязани следните по-важни акценти:

Общи положения

Ясно и конкретно са дефинирани предметът и целите на закона, неговият обхват и приложно поле. Осъвременено е понятието „гора“, като са ползвани съществуващи дефиниции в законодателството на други държави. Въведено е понятието „горска територия“, което замества и разширява съдържанието на досегашното понятие „горски фонд“.

Управление на горските територии

Устойчивото развитие на горските територии е защитено чрез три нива на горско планиране – национално, областно и местно, отразени съответно в Национална стратегия за развитие на горския сектор и в стратегически план, областни планове за развитие на горските територии и горскостопански планове и програми. С тези планове, които са задължителни, е защитен интересът на цялото общество и на собствениците на гори. Премахната е съществуващата в сегашния Закон за горите възможност частните гори с площ до 2,0 хектара, за които не се изискваше предварително планиране, да се управляват и стопанисват, без да се поставят дългосрочни цели. Предвидена е

и възможност за извършване на национална инвентаризация на горските ресурси.

Регламентирана е горската сертификация, чрез която се извършва непрекъснатата обществена проверка на стопанисването на горските територии, контрол по произхода и транспортирането на дървесината и произвежданите продукти и се осигурява прозрачност на управлението на горските територии.

Собственост

Ограничена е възможността за продажба на горски територии – частна държавна собственост. Продажбата се допуска само за прекратяване на съсобственост върху горски територии между държавата и трети лица, както и когато с влязъл в сила общ устройствен план е предвидена промяна на предназначението на горската територия.

Стеснена е възможността за извършване на разпоредителни сделки, водещи до намаляване площта на горските територии, за сметка на предоставянето им под наем, аренда, учредяване право на строеж без промяна на предназначението, сервитути и право на ползване.

Въведена е забрана за промяна на предназначението и извършване на строителство в имоти, придобити чрез замяна от държавата.

Стопанисване на горските територии

В законопроекта са регламентирани само основните обществени отношения, свързани със залесяването, провеждането на сечи и защита на горските територии от ерозия. Лесовъдските изисквания и добрите горскостопански практики е предвидено да се регламентират в специализирани наредби, каквато е и практиката в европейските страни.

Дава се приоритет на естественото възобновяване и залесяване с местни дървесни и храстови видове. Във връзка с това е създадена възможност за изчакване процесите на естествено възобновяване, особено след стихийни природни бедствия. Въведена е забрана за провеждане на гола сеч във всички гори с изключение на тополовите и нискостеблените.

Облекчен е съществуващият в момента режим за издаване на позволителни за сеч, като са предоставени правомощия за това на общините и на лицата, регистрирани в публичния регистър за лесовъдска практика.

Ползване на дървесина и недървесни горски продукти

Запазени са сега действащият регламент за защита на местните ползватели на дървесина, както и възможността за сключване на дългосрочни договори за добив и продажба на дървесина, като същевременно са определени критериите, на

които трябва да отговарят ползвателите. Облекчен е редът за ползване на недървесни горски продукти, като е дадена възможност за сключване на дългосрочни договори и за отдаване на горски територии под наем и под аренда.

По отношение на пашата на селскостопански животни е дадено правомощие на кметовете на населени места да определят разрешените за паша места при спазване на ограниченията в закона и след съгласие на собствениците на гори.

Защита на горските територии

Защитата обхваща мерките за превенция и борба с болести, вредители, пожари и други абиотични въздействия.

Предвидено е разработването на противопожарни планове за цялата територия на страната, като планирането на мероприятията е за сметка на държавния бюджет, а конкретното изпълнение – за сметка на собствениците. С цел синхронизиране действията на всички органи и заинтересувани лица при превенцията и борбата с горските пожари правомощието за издаване на заповед за определяне на пожароопасния сезон в горските територии е дадено на областните управители по предложение на съответните регионални дирекции по горите.

Достъп до горите

Аналогично на законите за горите в други европейски държави в законопроекта са регламентирани правилата за достъп до горите. Запазен е принципът за свободен достъп на гражданите до горите и е забранено ограждането на горските имоти по начин, който възпрепятства свободното движение на хора, дивеч и води. Нов момент в законопроекта е ограничаването на движението по горски пътища на пътни превозни средства, които не извършват горскостопански, ловностопански и селскостопански дейности, както и движението на мотоциклети, АТВ и друга високопроходима техника извън специално обозначени за тази цел пътища и трасета. Регламентиран е ред за провеждане на масови обществени или спортни мероприятия в горските територии, като организаторите се задължават да осигурят съгласието на собственика, пожарната безопасност на мероприятието и почистването на територията след провеждане на мероприятието.

Целта на въведените правила и ограничения е опазването на горските екосистеми, предотвратяване на нарушения и пожари в горите, запазване на горската инфраструктура и не на последно място – осигуряване на спокойствието и отдиха на гражданите.

Строителство в горските територии

Строителство в горските територии се допуска само за обекти, свързани непосредствено с управлението и

стопанисването на горите и дивеча и за които не е необходимо промяна на предназначението на горските територии. Създаден е ред за прехвърляне на собствеността върху автомобилни горски пътища между държавата и общините, с което се дава възможност общините да кандидатстват за финансиране по различни програми за рехабилитация и строителство на горски пътища.

Структура на Изпълнителната агенция по горите

Законопроектът определя структурата и функциите на държавната горска администрация в лицето на Изпълнителната агенция по горите и нейните структури – регионалните дирекции по горите и специализираните териториални звена. Основната разлика от действащия закон е, че е премахната възможността ИАГ и нейните структури да участват пряко и косвено в управлението на държавните предприятия, като ще осъществяват само контролни функции върху всички собственици на горски територии.

Държавни горски предприятия

За управление на горските територии – държавна собственост, със законопроекта се създават държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Районите на дейност на горските предприятия обхващат съответните райони, които образуват ниво 2 съгласно чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие. Предприятията имат двустепенна структура – централно управление и териториални поделения (съществуващите към момента държавни горски и ловни стопанства).

С цел запазване на държавното имущество и държавната собственост са въведени редица защитни разпоредби – забрана за предприятията да извършват разпоредителни сделки с горски територии, да осъществяват ипотeki и залози върху тях, да създават търговски дружества, както и да участват в тях, забрана за откриване на производство по несъстоятелност и за приватизация.

Органи на управление на предприятията са министърът на земеделието и храните, управителният съвет и директорът, като подробно са изброени техните правомощия.

За обезпечаване на финансова стабилност и осигуряване на целеви инвестиции законопроектът предвижда в предприятията да се формират фондове „Инвестиции в горите“ и „Резервен“. Фондовете се разходват за изчерпателно определени дейности след решение на министъра на земеделието и храните.

Общински гори

За първи път в законопроекта се регламентират правила за управление на горските територии – общинска собственост. Въведено е задължение за създаване на общински структури,

когато площта на горите е по-голяма от 1500 хектара, ако няма сключен договор за управление с държавното горско/ловно стопанство. Изискванията за назначаване и правомощията на служителите в общинските и в държавните предприятия са изравнени.

Горски сдружения

Ново положение в законопроекта е регламентирането на горски сдружения като обединения на собственици на горски територии с цел съвместно стопанисване и управление на имотите им. Държавата стимулира създаването на такива сдружения чрез подпомагане и съдействие при разработването на общия горскостопански план, процедурите по уедряване на имотите, техническа и административна помощ, съдействие при изграждане на горски пътища и противоерозионни съоръжения и защита на горите. Стимулиране създаването на горски сдружения цели да се подобри стопанисването на горските територии и да се преодолее неудобството на ограничената площ и разпокъсаност на горските имоти – частна собственост.

Опазване на горските територии

Нов момент в законопроекта е прехвърлянето на правомощия и отговорности по опазване на горите на техните собственици.

Държавните предприятия и общините – собственици на гори, задължително назначават служители с лесовъдско образование за опазване на горите. Дадена е възможност опазването на горските територии да се възлага с договор на Министерството на вътрешните работи, а общините, физическите и юридическите лица – собственици на гори, да възлагат опазването на горите си на лица, регистрирани по Закона за частната охранителна дейност.

Предоставено е правомощие за съставяне на актове по Закона за горите на назначените от собствениците лесовъди. Същите правомощия са предоставени и на кметовете на населени места в границите на землището на населеното място за всички горски територии независимо от тяхната собственост.

Контролът по спазването на закона е възложен на ИАГ и нейните структури.

Непосредственият контрол върху дейностите, извършвани в горските територии, се осъществява от горски инспектори – служители на ИАГ и на нейните структури. На горските инспектори са предоставени широки правомощия, включително и такива по Закона за Министерството на вътрешните работи, което съответства на досегашния статут на служителите по горите.

Браншови организации

За първи път в Закона за горите се регламентира статутът на браншовите организации в горския сектор, като се уреждат по съвременен начин отношенията между бизнеса и администрацията. Предвижда се създаването на две национални браншови организации – бранш „Горско стопанство“ и бранш „Дървообработваща и мебелна промишленост“, като обединения на съществуващи и новосъздадени браншови организации. Националните браншови организации представляват членовете си пред държавата, Министерството на земеделието и храните и общинските администрации, участват в работни групи по разработване на нормативни актове в областта на горското стопанство, съдействат за спазване на добрите търговски практики и правилата за лоялно пазарно поведение в бранша, организират и провеждат професионално обучение, квалификация и преквалификация на своите членове. Предвидена е възможност държавата и общините с решение на Министерския съвет, съответно с решение на общинския съвет, да могат да възлагат на националните браншови организации изпълнението на свои функции.

Професионално обучение, квалификация и преквалификация

Следващ нов момент е въвеждането в законопроекта на изисквания за образование и квалификация за лицата, извършващи дейности в горите. На ИАГ са вменени задължения за координация и контрол по провеждане на професионалното обучение в областта на горското стопанство. Въведени са задължения за работодателите във връзка със създаване на условия за професионалното обучение и квалификация на работниците и служителите. В правомощията на ИАГ е да изисква за определени дейности в горите да се извършва специализирано обучение по утвърдена от нея програма. По този начин с новия закон се стимулира въвеждането на съвременни методи и технологични решения за стопанисване и управление на горите.

Регистрация за извършване на дейности в горските територии

Съществена промяна в сравнение с действащия закон е, че всички лица, извършващи дейности в горските територии, следва да са регистрирани в публичните регистри на ИАГ. Регистрират се всички лесовъди, които извършват дейности – в държавните предприятия, общините и частните собственици, и по този начин са изравнени правата и задълженията за всички видове собственост. Условието и редът за регистрация за физическите лица и търговците вече са регламентирани в закона, а не в подзаконов нормативен акт, както е в момента.

По отношение на изискванията към лицата, които извършват оценки на горски територии, законопроекта препраща към Закона за независимите оценители (ЗНО). По този начин

лицата, извършващи оценки на горски територии, придобиват статут на независими оценители на недвижими имоти и подлежат на контрол по ЗНО. Във връзка с направената промяна лицата, които към момента са вписани в регистъра на ИАГ за дейностите по оценка на гори и земи от горския фонд, се заличават от този регистър и имат право за срок до една година да се впишат в регистъра по ЗНО.

При търговците, извършващи дейности в горите, са запазени рестриктивните ограничения за регистриране, когато са налице доказателства за извършени нарушения при упражняване на дейността.

Обществени екосистемни ползи от горските територии

Обществените екосистемни ползи от горските територии се регламентират за първи път в Закона за горите – защита от ерозия на почвата, от лавини и наводнения; обезпечаване качеството на водата и водоснабдяване; поддържане на биологичното разнообразие; екраниране, поглъщане на шум и замърсители, поддържане на микроклимат; осигуряване на социални, образователни, научни и рекреационни ползи за обществото, включително туризъм; поддържане на традиционния ландшафт; защита на природното и културното наследство; защита на инфраструктурни обекти и съоръжения; забавяне промените на климата.

За реализиране и поддържане на тези ползи се извършват някои дейности, които не са задължение по закон на собствениците, поради което за направените разходи за тяхното извършване те имат право на компенсиране от държавата и общините. Посочено е и за кои екосистемни ползи, благоприятстващи извършването на конкретни стопански дейности, се дължи обезщетение. Право да получават средства от компенсации и обезщетения имат всички собственици на горски територии, като е регламентиран ред, по който се извършва разпределянето на средствата. Целта на предлаганата промяна е да се стимулират собствениците на гори да поддържат горите си в състояние, осигуряващо екосистемните ползи за обществото.

Административнонаказателни разпоредби

Разпоредбите са структурирани по нов начин, различен от този в досегашния закон. Съставите на нарушенията са формулирани по-общо с цел обхващане на по-голям брой деяния и размерът на предвидените санкции е съобразен с тежестта на нарушенията. Същевременно с цел повишаване ефективността на административнонаказателното производство и превенция на нарушенията в горските територии са въведени и принудителни административни мерки.

Преходни и заключителни разпоредби

Тъй като прилагането на закона е обвързано с множество други нормативни актове, в Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта са предвидени изменения на други закони, свързани с управлението и дейността в горските територии.

Регламентиран е редът за довършване на започнали, но недовършени по досегашния закон процедури.

В изпълнение на Решение № 235 на Министерския съвет от 2010 г. в законопроекта са отразени свързаните със закона мерки за намаляване на административната тежест.

Разработеният законопроект не предвижда приемане на правилник за прилагане на закона, като специалните изисквания за извършване на дейностите в горските територии ще се регламентират с наредби, каквато е и практиката в европейските страни. Във връзка с това и с цел осигуряване на технологично време за подготовката на подзаконовата нормативна уредба е предвидено Законът за горите да влезе в сила от 1 януари 2011 г.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)